ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെതന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

http://sreyas.in

THE

BRAHMA SOOTRA VARTHIKAM

CALLED

"KANTHAMRTAM"

OF

SRI NILAKANTHA THIRTHA.

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥരാൽ

ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

'കാന്താമൃതം'

എന്ന

ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാ

ഭാഷാവാർത്തികം.

ERNAKULAM.

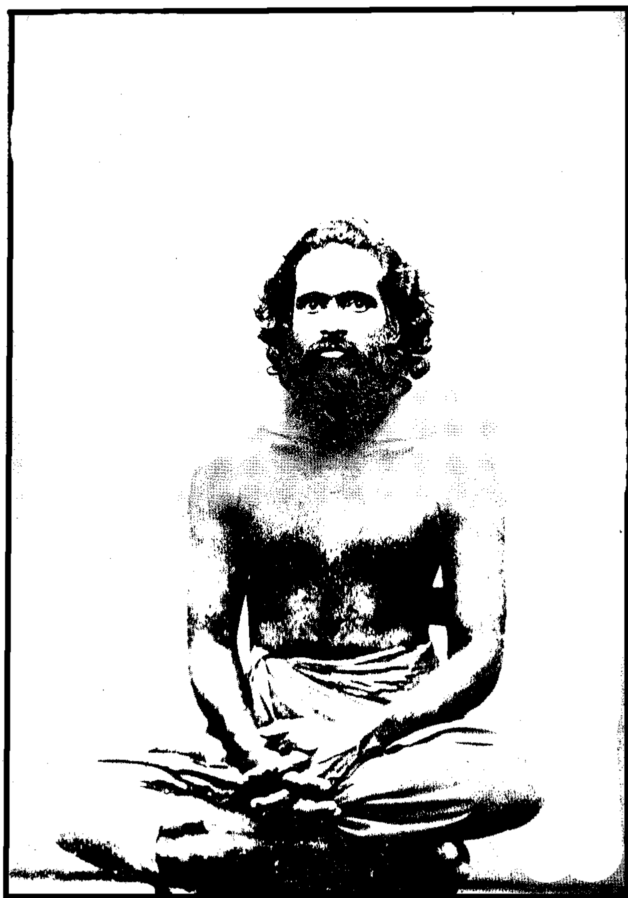
PRINTED AT THE VIDYA VILASUM PRESS.

1906.

[illegible]

[illegible]	[illegible]	
൧	൨൧	[illegible]
൩	൪	[illegible]
൭	൫	[illegible]
൪	൧൭	[illegible]
൨൦	൨൮	[illegible]
൨൧	൧൭	തിരെണോ.
ടീകാ	൧	ഭേദത്തിൽ.
൨൩	൧൭	ഗൌതമം.
൨൮	൨൦	പ്രകൃതിഃ.
൨൯	൯	ഋശ്യാം.
൧൨	൨൫	കേടോന്ന്യം.
൧൧	൨൮	ധീയപ്പെടി.
൧൩	൯	ജ്ഞേയം.
൧൮	൧	ന്യൂമെന്തിട്ടനി
[illegible]	൬	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

വശം.	വരി.	
വ൭	൧സ	ശാന്തി.
വ൮	൮	ഇമ്മട്ടു.
ന൧	൧	ക്യമോരം.
ടി	൧൪	ശ്രുതിയോൽ.
നസ	ന	സൌമുക്ഷ്യ.
൪ന	ടിന	കൃത്സ്നം.
൩൭	൧൧	വിൻ.
൭വ	൧൭	വാദിക.
ടി	൧൮	ത്രോഭ്യം.
൭൪	൭	മിത്രി.
൭ന	൪	ജ്ഞേശ്രേയം.
൭൮	൧൪	ണഃക്ഷേമം.
സവ	൭	വിഷേത്രം.
സന	൪	പ്രാണോൻ.
സ൮	൮	ച്ഛത്രികേ.
൯൦	൧൧	കാട്ടു.
൯വ	൧	വാരിമിതാ.

Sri Nilakanta Thîrtha.

വിജ്ഞാപനം.

അഖിലപ്രാണിസാധാരണമായും വിശിഷ്യ മനുഷ്യ
രായും ഏറ്റവും പ്രത്യക്ഷമായി അനുഭൂതമായിരിക്കുന്ന വിഷ
യാനന്ദം വിദ്യാനന്ദം മുതലായതു പുരുഷാർത്ഥ വർഗ്ഗ
ത്തിൽ തുരീയമായിരിക്കുന്ന കൈവല്യത്തിലുള്ള ബ്ര
ഹ്മാനന്ദത്തിന്റെ അംശങ്ങളായും ഈ വക പരിമി
താനന്ദം അനാദിമായയുടെ ഉപാധിമാനസയിൽ വൃ
ത്തി അന്തർമ്മുഖപ്പെട്ടപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നതും മുഖ്യ
മായ ബ്രഹ്മാനന്ദമല്ലെങ്കിൽ നിജാനന്ദം ജീവന്മു
ക്തി വിദേഹ മുക്തികളിൽ വൃത്തിനിരോധവശ
ത്താൽ സഹജാദിസമാധി വഴിയായി അനുഭവിക്ക
പ്പെടുന്നതും ഇതുവേദാന്താനുഗ്രഹൈകലഭ്യവും ആ
കുന്നു എന്നുള്ളതു ശ്രുതിസ്മൃതീതിഹാസാദികളിൽ ഒട്ടും
തന്നെ അപ്രസിദ്ധമല്ല. പ്രസ്തുതപരമാനന്ദത്തെ
അടയുന്നതിന്നു സോപാനരൂപമായി അനേകവിധ
പദ്ധതികൾ ഉള്ളവയിൽ സദ്യോമുക്തി ഫലത്വം
ഹേതുവായിട്ടു വേദാന്തത്തിന്നുതന്നെ ശ്രൈഷ്ഠ്യമുള്ള
തും അതിലും പ്രസ്ഥാനത്രയമെന്ന ഗീതോപനി
ഷൽ സൂത്രഭാഷ്യങ്ങൾക്കു അതിലും ശ്രുത്യന്താർത്ഥ
വ്യക്തിചികീർഷയാൽ ശാരീരകമീമാംസയെന്നു ബ്ര

ഹ്മമീമാംസയെന്നോ അഥവാവേദാന്തദൎശനമെന്നോ
പ്രസിദ്ധ നാമം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മ സൂത്രങ്ങൾ
ക്കും സിദ്ധവും ആകുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ൫൫൫ സൂ
ത്രങ്ങളും സമന്വയാവിരോധ സാധനാമുക്തി നിരൂ
പണങ്ങളെന്ന നാലദ്ധ്യായങ്ങളും ഏകൈകാദ്ധ്യായ
ത്തിലും ഈവിധം ക്രമമായി സ്പഷ്ടബ്രഹ്മലിംഗശ്രുതി
സമന്വയം ൧; ഉപാസ്യബ്രഹ്മവാചകാസ്പഷ്ടബ്ര
ഹ്മഗമകശ്രുതിസമന്വയം ൨; ജ്ഞേയബ്രഹ്മപ്രതി
പാദകാസ്പഷ്ടശ്രുതിസമന്വയം ൩; അവ്യക്താദി
സന്ദിഗ്ദ്ധപദസമന്വയം ൪; വേദാന്ത സമന്വയ
വിരോധ പരിഹാരം ൫; സാംഖ്യാദിമതദൌബ്ബല്യപ്രദ
ൎശനം ൬; പഞ്ചമഹാഭൂതജീവശ്രുതികളുടെ വിരോ
ധപരിഹാരം ൭; ലിംഗശരീരശ്രുതി വിരോധ പരി
ഹാരം ൮; ജീവദശാവൈരാഗ്യനിരൂപണം ൯;
തത്വംപദാൎത്ഥശോധനം ൰; പരാപരബ്രഹ്മ
വിദ്യാഗുണോപസംഹാരം ൰൧; നിൎഗ്ഗുണവിദ്യയുടെ
അന്തരംഗ ബഹിരംഗ സാധനനിരൂപണം ൰൨;
ജീവന്മുക്തിനിരൂപണം ൰൩; ഉൽക്രാന്തിഗതിനി
രൂപണം ൰൪; സഗുണോപാസകന്മാൎക്ക ദേവയാന
മാൎഗ്ഗപ്രതിപാദനം ൰൫; ബ്രഹ്മപ്രാപ്തി-ബ്രഹ്മലോ
കസ്ഥിതിനിരൂപണം ൰൬; എന്നപതിനാറുപാദങ്ങ
ളും അടങ്ങിയവേദാന്ത ശിരോലംകാര രത്നമായ ഈ

ഗ്രന്ഥം പരോപകാരാൎത്ഥമായിട്ടു ഭഗവാൻ വ്യാസ
മഹൎഷി ജന്മസിദ്ധനായ തന്റെ പുത്രനെ നിമിത്ത
മാക്കി ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ പാരായണ
യോഗ്യതാദേശഭാഷാഭിമാനം മുതലായതുകൊണ്ടു
ആങ്ങ്ഗ്ലയാദീതരഭാഷകളിലെന്നപോലെ ഈ
പുസ്തകരത്നത്തെ യഥാശക്തി ഭാഷാശ്ലാപത്യത്തിൽ
രചിച്ചു ബ്രഹ്മവിന്നികഷോപലങ്ങളുടെ സമക്ഷം സ
മൎപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സന്തഃപ്രമാണമിതി.

ഗ്രന്ഥകൎത്താ.

ഓം

ബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാവ്യാഖ്യ.

ഹരിഃ=ഹയഗ്രീവഭഗവാനരുൾ ദയയൊട്ടു വി
വശ്യം വിരിഞ്ചിവല്ലഭശ്യം- ശാരീരകമീമാംസാഭാ
ഷ്യവൃത്തിയിലിതിൽ ത്രുണശ്ലേഷണം=ഋകാശവായു വ
ഹ്ന്യംബുചന്നങ്ങളെതിൽ ചരട്ടുപാദമ്പൊപ്പം- ഉണ്ടാം
തന്തിരുവടിയാം കുമാര സംജ്ഞംസ്മരിപ്പിച്ചിത്തെറ്റ
ഞാൻ=മം (൨) ॥

സാധനചതുഷ്ടയം വന്നതിന്മേൽ ബ്രഹ്മ
വസ്തുവേ അറിവാൻ- ഇച്ഛയുണ്ടാകേണം വേദാ
സത്യാസത്യങ്ങൾ കാട്ടുകയാൽ ൧—ജന്മസ്ഥിതില
യമെതിൽ നിന്നിജ്ജീവജഗത്തുകൾക്കുദിക്കുന്നു. ബ്ര
ഹ്മമതാണെന്തെന്നാല്പശേഷാദികൾ മൂലമാവുകയാൽ
അല്ലെങ്കിലുക്കതൊട്ടവയാതൊന്നറിവാൻ നിമിത്ത
മെന്നതിനാൽ- ബ്രഹ്മമത്രതന്നെ ൨വേദാവസാന
ജ്ഞ (ഗ)ം വാക്യമാകവേയതിനെ (൨—൩)— നഷ്ട
ഡിധലിംഗത്താലും ചൊൽവാൻ താല്പര്യമൊത്ത

---

൧. സത്യമായും മിഥ്യയായും ഇരിക്കുന്ന ചിജ്ജഡങ്ങളെ അറിയി
ക്കയാൽ. ൨. വേദാന്തത്തിലുള്ള സാമാന്യ വിശേഷവചനം, ൩. ഉപ
ക്രമോപസംഹാരം—; പ്രകരണാരംഭത്തിലെ അർത്ഥംതന്നെ പറഞ്ഞവ്

ന്നാകയിനാൽ- ഈക്ഷതിവ്യപദേശിത്വത്തിനാലും
ല്ലാ- ജഡപ്രകൃതിക്കേതും- ഈക്ഷണമുപചാരത്താൽ
പ്രധാനമതിനൊന്നുവന്നുകൂടാ- സതികഷിപ്പ ച
മച്ചെന്നതിനൊട്ടതിലാത്മവാക്യ കേൾക്കകയാൽ—
ആയാത്മാനീയാകുന്നെന്നേടം സത്യവസ്തുനിഷ്ഠ
നായ്- മുക്ത്യുപദേശാലപ്പോലു വേക്ഷ്യവാക്യത്തി
ലെത്തിടായ്കയിനാൽ— പരമാത്മാവിൽതന്നേ ജീവേ
ശലയം ശ്രുവിക്കയാൽ മേലും- വേദാന്തേ ചേതന
കാരണത്വമൊപ്പം വരുന്നഹേതുവിനാൽ- സർവ്വ
ജ്ഞേശ്വരനാണേ സകലജഗന്മൂലമെന്നു നന്നായി-
ശ്വേതാശ്വതരേ കേൾക്കകെയെന്നിവയാൽ ബ്ര
ഹ്മ, കാരണം, 'നാന്യൽ'-ര-—ഓ-ബഹുവാക്യാദിക
യാൽ ശ്രുതിയാനന്ദം ബ്രഹ്മമെന്നു മുതലായി- ആ
നന്ദമയൻപരനാം വികാരമർത്ഥം മയത്തിനെന്നാ
കിൽ- അങ്ങിനെയല്ലാബാഹുല്യാർത്ഥത്തിൽ മയപ്ര

സാനികൾ ;) അഭ്യാസം—: ഒരേ നിശ്ചയത്തോടെ അനേകയുക്തിക
ളാൽ അദ്വയ ബ്രഹ്മത്തെ പറക ;) അപൂർവ്വതാ—: ഉപനിഷന്മാത്രത്താ
ലറിയാമെന്നതു ;) ഫലം—: അനർത്ഥനിവൃത്തിയും ആനന്ദ പ്രാപ്തിയും
ജ്ഞാനഫലമെന്നതു ;) അർത്ഥവാദം—: ഭേദനിന്ദയും അഭേദസ്തുതിയും ;)
ഉപപത്തി—: പ്രതിപാദിക്കുന്ന അദ്വൈതാർത്ഥത്തിന്നനുകൂലമായ ദൃഷ്ടാ
ന്തം എന്നതു ; ഇവ ലിംഗങ്ങൾ—॥

൬. സത്യമായ കാരണവസ്തുധ്യാനപരന്മാരായിട്ടു. ൭. ത്യാഗാർഹ
മായ പറയുന്നവാക്കു. ൮. ബ്രഹ്മം കാരണം- വേറൊന്നുമല്ല. ൯ വി

യോഗമുള്ളതിനാൽ- ഇവനാനന്ദിപ്പിക്കുന്ന [illegible]
ന്ന്യാനന്ദഹേതുവചനാച്ച- സത്യംജ്ഞാനമനന്തം
ബ്രഹ്മേതിഹിതൈത്തിരീയമന്ത്രഗതം- ബ്രഹ്മ [illegible]
ല്ലപ്പെട്ടതു സാംസാരികജീവനല്ലേയോഗ്യതയാൽ-
മേലും ശ്രുതിയോതുകയാൽ ഷജ്ജീവാവനന്ദമയൻ [illegible]
മായിട്ടു- ആനന്ദമയൻ സംസാരിയല്ലജനൻതാൻ
സ, സൃഷ്ടികാമനായാൽ- ആപ്പ വന്ദമിതി [illegible]
യായ് ജഡയാം പ്രകൃതി, പരങ്കലേതന്നെ- [illegible]
തിബുദ്ധനായ ജീവനൈക്യം ബോധിച്ചിട്ടുന്നശാസ്ത്ര
മിഹ—സ—അക്ഷ്യാദിത്യാന്തർഗ്ഗത മോക്ഷനേരം [illegible]
രേശ്വരൻതന്നെ- ശ്രുതികളിലവന്നു [illegible]
ലാം ധർമ്മോപദേശമുള്ളതിനാൽ- അന്തർയ്യാമി ബ്രഹ്മ
ഹമണ്ഡമതിലാദിത്യാഭിമാനിജീവനിലും- [illegible]
ഷ്ഠാമി കാണുന്നതിനാലുമീശ്വരൻതന്നേ-൭-ഛാന്ദോ
ഗ്യാദിയിലാകാശ ശബ്ദവാച്യം പരാപരബ്രഹ്മം-
ഹ്യല്ലാമതിൽനിന്നുണ്ടായെന്നുള്ളാത്മാവ [illegible]

കാരമെന്ന അർത്ഥത്തിലാണുമയ (ട്) പ്രയോഗമെങ്കിൽ. ൩. [illegible]
ടെ ആനന്ദത്തിനു കാരണമെന്നു പറയുന്നതിനാലും. ൪. [illegible]
യ ജീവനല്ല. ൭. ജീവനും ആനന്ദമയനും.

൫. സോകാമയതയെന്ന മന്ത്രത്തിൽ ആനന്ദമയൻ [illegible]
ന്നു പറയുന്നതിനാലെന്നുസാരം. ൬. അനുമാനം. ൮. [illegible]
പമുക്തനായജീവനു. ൯. പാപാമിയിൽനിന്നും [illegible]
ളദിതിനാമ' എന്ന വാക്യത്തിൽ 'ഉദ്' എന്ന [illegible]

ശ്രുതിയാൽ-൨൮. അതിനാൽ പ്രാണൻതാനം പരമാ
ത്മാവാമതിന്റെയറിയിപ്പാൽ- പ്രാണന്റെ പ്രാ
ണമീ സത്താസ്ഫുരണപ്രദാനമാദായ്‌ [illegible]- ൨൯-
ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ ജ്യോതിസ്സിനെ [illegible] പര
ബ്രഹ്മം- ജ്യോതിശ്ചരണാഭിധാനാൽ [illegible]
ത്രിപാദസ്യാമൃതം- [illegible] ശ്രുതിനാല്പാദ ബ്ര
ഹ്മത്തെച്ചൊല്ലുന്നതിനാലും- ഛന്ദസ്സോട്ടുകൂടെ കൊണ്ട
ങ്ങിനെയല്ലെന്നാകിലില്ല ദോഷം കേൾ- വിദ്ധ്യാം
ചിത്തസമർപ്പണ മന്ത്രപരങ്കൽ പറഞ്ഞറിഞ്ഞിടലാ
ൽ- ഭൂതാദിപാദവചനാച്ചൈവ്യയിനാൽ തന്നെയും
പരാത്മാവാം- ശ്രുതിയിൽദ്യോവിന്നുപരം പിന്നി
പ്പോൽദ്യോവിലെന്നുപദേശം- ഭേദിക്കകയാലല്ലെ
ന്നാകിലതല്ലിരു പുറത്തുമവിരോധാൽ- ൩൦- പ്രാ
ണോസ്മിയെന്നു കൌഷീതകിയിൽകേൾക്കുന്നതും പ
രാത്മാവാം- ബ്രഹ്മപ്രതിപാദകമായ്തീരുകയാൽ
മുമ്പുപിമ്പുനോക്കുമ്പോൾ- വക്താവാമിന്ദ്രാത്മോപ
ദേശമതിനാലിതല്ല പരമെങ്കിൽ- ഇതിലദ്ധ്യാത്മക

കൂടെ പ്രതിപാദനമുള്ള കാരണത്താൽ. ൯. സത്താസ്ഫൂർത്തിപ്രദമായ [illegible] പ്രതിപാദക വാക്യത്താൽ, ൩. ചരാചരപ്രപഞ്ചം. ൪. [illegible] യിരിക്കുന്ന [illegible] പ്രപഞ്ചാതീതമെന്നതിനു.

൫. [illegible] ന്റെ [illegible]

സംബന്ധാധിക്യത്താൽ പരാല്പരംതന്നേ. ശാസ്ത്ര-
ദൃശാവാമദേവനെന്നപോൽ തന്നെയോൎത്തുചൊന്നി
ന്നൻ. ജീവൻ മുഖ്യപ്രാണൻ രണ്ടേയുമറിയിച്ചിടുന്ന
വാക്യകളാൽ. ആത്മാവല്ലെന്നാകില്ലേവം മുവ്വിധമു-
പാസ്തിയാവുകയാൽ. വൃത്ത്യാ ശ്രിതതനിമിത്തം
താനമതിങ്ങാക്കമൊക്കെയാത്മാതാൻ. ൧൧. ഹരിഃ.
൧-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ വ്യക്തബ്രഹ്മഗമകശ്രുതി സമ-
ന്വയമെന്ന ഒന്നാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ — വേദാന്തങ്ങളിലൊക്കെ പ്രസിദ്ധമായ
ചൊൽകയാൽ പരബ്രഹ്മംതന്നെ മനോമയത്വാദി
കളാം ധൎമ്മത്താല്വുപാസ്യമെന്നറിക. ആത്മാവിനു
പഹരപാപ്മാ വെന്നതുപോൽ സത്യകാമനെ
ന്നും മേൽ. പറവാനിഷ്ടപ്പെട്ടൊരു ഗുണങ്ങൾ ചേരു
ന്നതുമാണുപരം. യോഗ്യതയില്ലായ്കയാൽ ശരീര
വനായ ജീവനല്ലതുദ്ധം. ഞാനൊട്ടുവതിനെയട
ന്നിടുമെന്നേടംകൎമ്മകൎത്തൃവചനാലും. പുരുഷ' ഇ
തിശതപഥ ബ്രാഹ്മണശബ്ദ വിശേഷമൂലവും പര
നാം. ഈശ്വരനെല്ലാഭൂതങ്ങടെ ഹൃദ്ദേശത്തിലെന്ന

---

൨. ഭക്തിയാൽ. ൩. ഉപാസ്തി—ഉപാസന. ൪. ആശ്രിതത്വം—(അം
ഗീകാരം) മൂലമായിട്ട്. ൫. പൊട്ടു.

൧. മനോമയത്വാദി. ൨. ഉപാസിപ്പാൻ യോഗ്യം. ൩. പാപ
വറ്റൻ.

ഷത്തുള്ളാലും- ഈയാത്മാവെന്നതഹൃദയേയെന്നല്ലമാ
യ —നിലയതാൽ- മേറ്റ മഹിമയസ്ഥപവചോബല
ത്തിനാൽതാനമല്ല, പരമെങ്കിൽ- രെററില്ലാകാശം
ബഹുവിധമായ്ചൊൽകപ്പെടുന്നപോൾ ഹൃദയേ-
അന്വേഷിച്ചതിടൽ വേണ്ടുവതാൽ പരനാണത
ന്നെദൃഢമോക്ഷ- ഒരു ദേഹത്തിലിരിപ്പാൽസംഭോ
ഗപ്രാപ്തിയെന്നുമവനെങ്കിൽ- ഇല്ലൊരുവൻസാക്ഷ്യ
പരൻഭോക്താവെന്നുള്ളൊരീവിശേഷത്താൽ- ൧- ബ്ര
ഹ്മക്ഷത്രാദിജഗത്തോദനമെവനൊന്നാ കാഠകശ്രു
തിയിൽ- അത്താപരമാത്മാസ്ഥാവരജംഗമ സം
ഗ്രഹാൽ പ്രകരണാലും- ൨- കഠവല്ലിയിലൃതപാന
സ്ഥലത്തുഹൃൽഗുഹയിലേറിയുള്ളൊരുവർ ജീവപരർ
തന്നെ പരനിൽ ഛത്രിന്യായേന പാനമുപചാ
രാൽ- ഇരുവരുടെ മന്തൃമന്തവ്യഭേദമാകിയ വിശേ
ഷണമതാലും. ഇശ്രുതിവാക്യാൽ രണ്ടും ജീവപരാ
ത്മാക്കളാണെന്നറിക ൩ [illegible] പുരുഷൻ
വിജ്ഞാനാത്മാവും പരമാത്മാവും- [illegible] ക

---

൧. സവാന്താര്യാമി- ([illegible]). ൨. ഗുഹയും അണപ്രാ
യച്ചെപ്രവിഷ്ടതും. ൩. [illegible]ത്തിൽ. ൪. വിഷയാത്മതിവാരമെങ്കിൽ.
൫ ഓദനം- അന്നം (ചോറ്നായാധനം).

൧. [illegible] ൨. 'ഋതംപിബന്തൌ' എന്ന മന്ത്രത്തിൽ,
൩. ജീവനും പരമാത്മാവും, ൪. കർമ്മഫലാനുഭവം. ൫. ധ്യാതാവെ
ന്നും ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടവനെന്നും ഭേദമായിട്ടു. ൬. അധികരണം-

ജ്ഞനൻമല്ലതു പരനാണാത്മതപമജ്ഞചേതുകയാൽ-൭ ഉപലബ്ധിസ്ഥാനം നാമാദിപരങ്ങതിട്ടകമൃഥവും ബ്രഹ്മം- ആനന്ദ വിശിഷ്ടമതാസ്ലറകപ്പെട്ടിടിനാകാരണത്താലും- ശ്രുതമായിട്ടുരഹസ്യം ബോധിപ്പളളാ ഷത്മവിത്തിനന്തരമാം മാഗ്ഗച്ചൊല്ലാറും പരന്നസിരതായിനാൽ വരാത്തുമല്ലന്ന്യൻ- ൻ-ഭാധിദൈവാദിയിലന്തയ്യാമിപരൻ തന്നെയാംയമയിതൃതപം- ആകാംധമ്മമവങ്കൽ ചേതുവതാസ്ല്യവഹരിച്ച കാണുകയാൽ- ദ്രഷ്ടൃതപാദിച്ചൊല്ലിപ്പാഴികയാൽ പ്രകൃതിയല്ലജിവനല്ലം- മാദ്ധ്യന്ദിനകാണ്ണപാഠ്യകളത്തുവേറായി പഠിച്ചകാണുകയാൽ-൯-ഈശപരനാകുന്മദൃശ്യതപാദിഗുണംചേന്നദ്രതയോനിയറി- യഃസവ്വജ്ഞൻ സവ്വവിദിതിവേദത്തിൽ പരന്റെ ധമ്മാംശാ- മുന്ധകമന്ത്രത്തിൽ വിശേഷിച്ചോതതാലും പ്രധാനജിവർനാഹി- സവ്വവികാരാത്മകമാം രൂപന്നാസാന്യമല്ലിതു പരൻതാൻ-൰-വൈശ്വാനരന്റെ മൂദ്ധാംവെന്നായ് മഹരന്ദോശ ചൊൽവതു പരാത്മാ-സാധാരണശബ്ദങ്ങളിൽ വിശേഷമുളളതുനിമിത്തമായറിക-

---

ആധാരം. ൭. കണ്ടെത്താവുന്നോടം. ൮. സദ്ഗുണങ്ങൾക്കു ഉത്തരായനാമഗ്നം പറയുന്നതിനാലും. ൯. 'യത്തദദ്രേശ്യമഗ്രാഹ്യ' മെന്നുളളതിയ.

൧൦. പ്രകൃതിയും ജിവാത്മം അല്ല. ൧൧. രൂപംപ്രതിപാദികളാലും (കാണികയാലും). ൧൨. മന്ത്രശ്ലോകങ്ങൾ.

ഏവനഗ്നിമുഖമിതെന്നായ് സ്മരിച്ചിട്ടുംശ്രുചമീശചരമായി- വൈശ്വാനരശബ്ദത്തെ അറിയിച്ചീട്ടുന്നിതെന്നഹേതുവിനാൽ- ശബ്ദാദികളാലുള്ളിൽ പ്രതിഷ്ഠിതത്വാലുമല്ല ചരമെങ്കിൽ- അപ്രേമാണ്യാര വൈശ്വാനരനിൽ ബ്രഹ്മദൃഷ്ടിചൊല്ലുകയാൽ- അല്ലെങ്കിൽ ജാഠരവഹ്ന്യുപാധിയാം ബ്രഹ്മമോതിടുന്നതിനാൽ- അന്ന്യനിലൊക്കാഴികയാൽ മൂൎദ്ധ്വേത്യാദിവേദവാക്യമത്ത്- വാജസനേയികളിവനെപ്പുരുഷവിധം ചോല്ലുമുണ്ടുരയ്ക്കുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാലത്രേ ദേവതഭൂതാഗ്നിരണ്ടുമല്ല, പരൻ- നിരുപാധികനാംവൈശ്വാനര നനവിരോധാത്തുജൈമിനിമതത്തിൽ- സൎവ്വാത്മാവൈശ്വാനരനത്ഥം പ്രാദേശവാക് വ്യപ്രകാശവഴി- എന്നാശ്മരഥ്യർ, ബാദരി ഉപദിയൊത്തമനം ഗണിക്കയാലോതീ- പ്രാദേശമാത്രനെന്നായ് ജൈമിനി ഹസമ്പത്തിമൃഗമെന്നും മേൽ- ശ്രുതി[illegible]തരന്നായാലോല കാര്യരി[illegible] [illegible]ളിനാലും വൈശ്വാനരനായ[illegible].

[illegible] ബ്രഹ്മം. ൨. ആദിത്യാദിദേവതയും ഭൂതാഗ്നിയും. ൩. [illegible]. ൪. പ്രാദേശമാത്രചൊല്ലു. ൫. [illegible] ([illegible]) [illegible].

൬. [illegible] [illegible] [illegible] പിടിപ്രകാരമായ മനസ്സ് (ഗണിക്കയാൽ പ്രാദേശ[illegible]). ൭. സമ്പന്ന

ഉപാസ്യബ്രഹ്മവാചികളായ അസ്പഷ്ടശ്രുതിക
ളുടെ യോജിപ്പിക്കുന്ന ൨-ാംപാദം. ൧ിന്ന.

ഹരിഃ- എവനിൽദ്വ്യോദ്വ്വവാദികളാംതന്നേ ക
ല്പിതങ്ങളെന്നുള്ള- മൂന്ധകവാക്യേന ദൃഢ ചാർവ്വാധാ
രം ബ്രഹ്മമാത്രശബ്ദങ്ങളാൽ. മുക്തന്മാരാൽ പ്രാപ്യ
മതെന്നു പറിപ്പടുത്തിയുമ്പവും പരനാം- അപ്പോ
പ്രധാനമാശ്രു മറ്റുചൊല്ലും ശബ്ദമില്ലയെന്നതി
നാൽ- ശ്രുതിതന്നിലാത്മശബ്ദം സർവ്വജ്ഞശപര
മാംത ദോയതന്നാം- വിജ്ഞാനാത്മാവല്ലാജ്ഞെന
ജ്ഞാതൃതപ്പദേവചനാലും നസമവിജ്ഞാനശ്രുതി
പരമാത്മപ്രകരണമതാകകൊണ്ടിട്ടും ഉണ്ടുകഴരെ
ന്നാത്മൌ പദാസ്യസ്ഥിതിജീവാശനാണ്ഡാംരുന്നാലും.
പ- ൻക്രമാദേപവിശിഷ്ടജ്ഞാസിനാ,നെന്നുള്ളിത്തു
ഭൂമാവു- പരനാം സുഷുപ്തിസംജ്ഞന്റ ൨ (ജ്ഞ).
നിൽനിന്നും പ്രധാനമായിട്ട്- ഉപദേശിതമെന്നാലും
ഭൂമാവിൽ സുപ്രസിദ്ധമാനത്വാതം. പരമാത്മാവിൽ

തപം. ന. ഭൂമാവാകട്ടെ പരമാത്മാവു തന്നെ. അദ്ധ്യായം. ൧. പ്രകൃതി (സ
ത്വരജസ്തമസ്സുകളുടെ സാമ്യാവസ്ഥ) ൩. അദ്ധ്യായം. ൩. സൂ൨- സ
ർവ്വം. ൭. 'ദ്വാസുപർണ്ണാസയുജാ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ൮. ഈശ്വരനാവി
ന്റെ ഉദാസീനസ്ഥിതിയും ജീവന്റെ ഭോഗവും മൂലമായിട്ടെന്നു സാ
രം. ൻ. ഭൂമാവുതന്നേ അറിയപ്പെടേണ്ടവൻ.

൧. സംപ്രസാദൻപ്രാണനെന്നു ഭാഷ്യാദികളിലും പ്രാജ്ഞനെന്നു ര
ക്ഷിണാമൂർത്തിയുടെ മൂർത്തിമതപായത്തിലും കാണുന്നു. സുഷുപ്തികാണി

ഹേതുകകൊണ്ടും പരനാണെന്നു മാറ്റ്- ൧- ആകാശ
മാരിൽ ഓതപ്രോതമിതെന്നുള്ളതിന്നു ഗാൎഗ്ഗിയൊടാ
യ്- ബൃഹദാരണ്യത്തിലതാ അക്ഷരമെന്നായ്യയാജ്ഞ
വല്ക്യോക്തം- ബ്രഹ്മം, പൃഥിവിതുടങ്ങീട്ടാകാശാന്ത
ത്തിന്നടയധാരണയാൽ- ധൃതിപരമേശാക്ഷരകൎമ്മമിയ
ക്ഷരശാസനമതിങ്കൽ *ദിനചന്ദ്രർ- ധൃതരായ്നില്ക്കുന്നെ
ന്നുപനിഷത്തു ചൊല്ലുകനിമിത്തമായിട്ടും- ബ്രഹ്മമൊ
ഴിച്ചന്യാക്ഷരനിവൃത്തിതന്നാലു മക്ഷരം പരമേ. ൩-
മുമ്മാത്രപ്രണവത്താൽ ധ്യാനിക്കുന്നേവനപ്പരം പു
രുഷം- ഇശ്ശൈബ്യപ്രശ്നത്തിലുമീക്ഷിദ്ധ്യാതവ്യം തുതൽ
പരം ബ്രഹ്മം- അവനീക്ഷിക്കുന്നു പരം പുരുഷം പുരി
ശയമിതെന്ന മേൽവചനാൽ- ഈക്ഷണവിഷയമ
തായ്ക്കുമാത്രാവെച്ചൊല്ലിടുന്ന ഹേതുവിനാൽ-൪-
ബ്രഹ്മാദി വ്യക്തികളിലേദ്ദേഹത്തിലല്പമാംഹൃദ
യെ- ദഹരാകാശം ഛാന്ദോഗ്യകളിലെടുത്തിട്ടു വേ
ണ്ടതായിട്ട്- കേട്ടതുപരമാം ബാഹ്യാകാശോപമ
തൊട്ടുമേൽ വാക്യങ്ങളാലും ബ്രഹ്മഗതി ശ്രുതികളി
നാലുങ്ങിനെകാണുന്നു ഗമനാഖ്യന്തുപോൽ- ഈ

പൊരുളതു. അതിൽ ബാഹ്യാദിവിശേഷനികളായ പ്രാണനും സൂര്യചന്ദ്രി
മാനിയാകയാൽ പ്രാണകനാഗാദിനാമിതനാൽ തെളിയുന്നു. ൨. പര
മീയിരിക്കുന്നു. ൩. ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടതു. ൪. പ്രകാശിക്കുന്നതിനു യോ
ഗ്യമായ. ൫. ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ. * ദിനമണികൾ-സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ.

൬. ബ്രഹ്മലോകമെണ്ണാകുന്ന ശ്രുതിയിങ്കൽ. ൭. ഗമകം- ബോധകം.

യാത്മാ ലോകങ്ങടെ സേതുധൃതിയെന്നർത്ഥ[illegible]
ടം. ധൃതിയാലും പരനാം ധാരണ[illegible]
വനില്ലുള്ളതിനാൽ. നാമ മാകൃതിവിൎവ്വാഹ[illegible]
ശം തന്നെയെന്നു ചൊല്ലുമിടം. ആകാശവാ[illegible]
ദ്യാദഹരാകാശം പരാല്പരം തന്നേ. വാക്യാന്തര[illegible]
ലപരാത്മാവിന്റെ വിചാരണാലിതവ[illegible]ന്നാൽ [illegible]
ല്ലപഹതപാപ്മതാദികളാം ധൎമ്മങ്ങളു[illegible]
ഞ്ഞു. ഉത്തരവാക്യാൽ ജീവനിവയെന്നാൽ [illegible]
സ്വതുപമാന്നവനേ. പൂൎവ്വാവസ്ഥയപേക്ഷി[illegible]
നങ്ങുള്ള ജീവവചനാകേൾ. അന്യാൎത്ഥ[illegible]
യിതീശപരമാവം ബുദ്ധ്യപ്പെടുത്തുവതാം. അല്പശ്രുതി
യാലപരനിതെന്നാൽ കാണ്മക്കൌകസ്ത്വ[illegible]
ം. അതിനുടെയന്ന (കരണത്താൽ) പ്രകാശാൽ [illegible]
ജ്ഞൻ സൂൎയ്യാദ്യഭാസ്യമാം തേജഃ. മേലും [illegible]
ദ്ഗീതാ [illegible]തദിതിതൊട്ടോതിയ വിവിധം [illegible].
അംഗുഷ്ഠമാത്രപരിമിത പുരുഷൻ പരനാ[illegible]
വൃത്തിൻ. ഈശാനനെന്ന ശബ്ദം നിമിത്തമായി[illegible]
രനുവപരിമിതിവാക്ക്. ഹൃദയസ്ഥിതിയെ[illegible]

---

൩. സീമ (അതിര്). ൪ നാമരൂപങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന[illegible]. ൫. [illegible] ഇതസ്വരൂപമടഞ്ഞവനു തന്നെ. ൬. സൂൎയ്യാദികളാൽ [illegible] തേജസ്സ്. ൭. നതല്ഭാസയതെ സൂൎയ്യഃ [illegible] ത്തിൽ. ൮. പരിമാണം (അളവു).

ച്ചുള്ള ഹൃദയംമനുഷ്യരുടെയാകും. ശാസ്ത്രമവിശേഷമെ
ങ്കിലുമങ്ങുള്ളൻ നരാധികാരിതാവഴിയായ്. ൧. ശ്രീഭഗ
വാൻ ബാദരായണനിവന്മേ ലായദേവമുഖ്യക്ഷം. ഹൃ
ദയമപേക്ഷിച്ച ച്ചുദ്ധിതവരവേ ശാസ്ത്രാധികാരമോ
ക്കുന്നു. ജൈമിനിക്കുകാരേ പാലിന്ദ്രൻതൊട്ടവരുടെ ദേ
ഹമൊത്തിരിപ്പോലേ. കർമ്മത്തിൽ വിരോധം വരുമെ
ന്നാലില്ലേക ദേവതാത്മാവിൻ. പലപലരൂപമട
ത്തിടൽ മഹിമാദിവാഴ്യൈയിതാനുകാണുകയാൽ.
ശബ്ദവിരോധമിതെന്നാലില്ലവരിൽ നിന്നൊരൈക്യ
ത്ഭവിക്കുകയാൽ. പ്രത്യക്ഷശ്രുതിയാകും സ്മൃത്യനമാ
ന ത്തിനാലുമേവമിതു്. ഇക്കാരണത്തിനാൽതാൻനി
ത്യതശബ്ദത്തിനുള്ളതാസ്ഥീനം. സമനാമരൂപഭാവം
നിമിത്തമായ് ചോലുമന്യകല്പത്തിൽ. ഉണരുംകാല
വ്യവഹൃതിപോലേ ശ്രുതിയാൽ സ്മൃതിയിനാ
ലും. ൩ മധുവിദ്യാദിയിലാദിത്യനന്യാദിത്യ സേവ
യൊക്കാതെ. ചോദ്യമൃഷിമഹിമാദിദേവന്മാർക്കാ
ധികാരമൊക്കുന്നു. ജ്യോതിഷ്യാദിപദത്തിനു ജ്യോതി
സ്സിൽ നൽപ്രയോഗമുള്ളതിനാൽ. താനുംവിദ്യയി
ലൂന്ന ധികൃതിപോലാക്കിപ്പൂയെന്നാ നനായി. ദേവരി

---

൧. [illegible] ൨. [illegible] ൩. ന
ത്തിൽനിന്നൊന്നു [illegible] നിന്നൊന്നു
മതാന്തരം. [illegible] ബോധിക്കണം [illegible] ദേവാ
ധുവെന്നു തുടങ്ങി [illegible] അധികാരം.

ബാരറിയുന്നതു താനാമവനെന്നവേദമോതുകയാൽ
വ്യാസഭഗവാനിവൎക്കെയവിദ്യാധികൃതിയുണ്ടുതാനെ
ന്നാൻ.൧൪. തൻനിന്ദാശ്രവണത്താലുദിച്ച ജാനശ്രു
തിടെശോകമത്രെ. സൂചിക്കപ്പെട്ടീടുന്നതിനൊട്ടുമെ
കചന്റെ മുമ്പിലൊട്ടുകയാൽ. യൌഗികമാം ജാന
ശ്രുതിതങ്കൽ ശൂദ്രതയതല്ലപരമാൎത്ഥം. മേൽക്ഷത്രി
യത്വപ്രതീതിയാൽ ചൈത്രരഥാഖ്യനൊട്ടുചേരുമെടയാ
ളാൽ. സംസ്കാരവിചാരാലും മേലതിവൎക്കില്ലയെന്നു
ചൊല്ലാലും. ശൂദ്രതാഭാവമതിന്നുറപ്പിനായ് ഗൌ
തമന്റെതൊഴിലാലും. ശ്രവണാദ്ധ്യയനാൎത്ഥങ്ങടെ
നിഷേധനാൽ സ്മൃതിയിനാലുമാകാതെ. ജാനശ്രുതി
യല്ലന്ത്യൻശൂദ്രനവിടുരാദികൾ ചാൽ സ്മൃതിജ്ഞാനം.൧൫.
വാക്യാൎത്ഥചിന്തയാരംഭിച്ചതുചെയ്യുന്നു തീൎത്ഥധിക്രി
യയെ. യദിദംശ്രുതിയിൽപ്രാണൻ പരനെല്ലാലോ
കവും നടത്തുകയാൽ.൧൬. ഇജ്ജീവൻ ദേഹാൽനൽ
ജ്യോതിഷെയത്തുന്നുവെന്നുചൊല്ലുമിടം. ജ്യോതിസ്സു
പരബ്രഹ്മംതന്നേ പലമന്ത്രദൎശനാംമൂലം.൧൭. ആകാ
ശാതാൻനാമാകൃതിനിൎമ്മാതാവിതെന്നുമാകാശം. പ

൧. ശോകത്തൊടെ, അധികാരവിഷയമായുള്ള വിപ്രതിപത്തിഗ്ര
ന്ഥ്യയപ്പെന്നുകാണിക്കുന്നതായാൽ ഗ്രന്ഥംവിരിവാകുമെന്നുഭയന്നും വി
ചാരശാലികൾ സ്വയമൂന്നിക്കുമെന്നുവച്ചുമുപരമിക്കുന്നു, ഇതു ശ്രുതി
രുവടിചെയ്യുതളിയ അധികാരനിരൂപണമെന്ന ഗ്രന്ഥപ്രബന്ധത്തിൽ
കാണ്ക.

ന, നാമാകൃതിയാലഥ നാന്തരഭൂതമാം വിയൽഭൂമ
ത്താൽ- ആരാത്മാവെന്നതിനായി വിജ്ഞാനാമയനെ
ന്നതൊട്ടേടം- പരനാം നിദ്രാമരണാദവസ്ഥകളിൽ
ഏമായ്പോൽ ത്തിടലാൽ- മേൽസർവ്വത്തിനാധിപതിസ
ർവ്വേശാനനെന്നു മുതലായ- ശബ്ദങ്ങളാലുമായത്തു
അമേശ്വരനെന്നു നല്പനിജമായീ-ഫ- ഹരിഃ- ഫ-ാ
ധ്യായത്തിൽ ജ്ഞേയബ്രഹ്മത്തെപ്പറയുന്ന അവ്യ
ക്തശ്രുതിയോജനയെന്ന മൂന്നാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ചിലശാഖകളുടെ ശബ്ദം മൂലം കാപ
ല്ലാനമാനനിൺനിതാ- വ പ്രകൃതിർജ്ഞേയയിതെന്നാ
ല്ലു ശരീരരഥകല്പനഗ്രഹണാൽ- ശ്രുതിയവ്യക്ത
ഭത്താൽ കാട്ടുന്നരഥംശരീരമെന്നോടം- അവ്യക്ത
ബ്ദയോഗ്യത സൂക്ഷ്മാവസ്ഥ വഴിവന്നതെന്നറിക-
ഈശാധീനതയാലഥ വത്സമവ്യാകൃതാഖ്യ ശക്തി
ത്താം- ജ്ഞേയമതായിച്ചൊല്ലും വചനാഭാവത്തിനാ
മല്ലയിതു- പറയുന്ന ശബ്ദമസ്പർശമെന്നതൊട്ടുള്ള
ന്നുമിതെയെന്നാൽ- താല്പര്യോപക്ഷവ്യമതായ് പ്രാ
ജ്ഞൻ താനാകമൂലമധികാരാൽ- അങ്ങെനിജീവപ
രൻതാൻപറയേണ്ടതല്ലപ്പടിക്ക ചോദ്യമതും- കാണുമ
ഹാന്താം വിളമെന്നേടത്തു മഹത്തമാത്മ പരമാം

ഫ, കാര്യംകൊണ്ടു അനുമാനവഴിയായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. വ, സാം
ഖ്യപ്രകൃതി-പ്രധാനം, ന, ശരീരം രഥമായിട്ടുകൂട്ടികൊള്ളലാൽ, ഇരു
ക്കുന്നമാനം ഹിതം വിദ്ധിശരീരം രഥമേവതു' എന്നുക പനിഷ്ഠ

പോൽ. ൧. ചമസാസ്ത്രിപോൽ വിശേഷാവധാര
ണാഹേതുവില്ലയെന്നതിനാൽ. ൨. തേജോബന്നാത്മി
കയാം ശ്രുത്യുക്തപ്രകൃതിയാ ൩. മജാമന്ത്രേ. ചില
ശാഖകളിൽപരമേശ്വര സംബന്ധമായിതെന്നുചൊല്ലീടുന്ന
തിനാൽ. ൪. അകാപ്രധാന ൫. മജതയിതാദിത്യേ ൬. മ
ധുതയൊപ്പമവിരോധം. ൯. സംഖ്യോപസം ൧൦ഗ്ര
ഹാലും പ്രധാനമാവില്ല. പഞ്ചപഞ്ചജനാഃ. ൧൧
ന്നേടം നാനാത്വംപോപാധികത്വം (തിരേകം) വി
മിത്തമായിട്ടും. പ്രാണാദികളും പ്രാണന്റെ പ്രാ
ണമുതേ തിവാക്യശേഷങ്ങളാൽ. ൧൨. ഒന്നേസതികാ
ണ്ണപവചോ ജ്യോതിസ്സാൽ പൃഥ്വിതാൻനിനവിനോ
രു. (തീ). ൧൩. സൃഷ്ടിക്രമഭേദം വേദാന്തങ്ങളിലെങ്കി
ലും പരൻവേദ്യൻ. വിയദാദിഷുകാരണമായ് ശരിയാ
യ് ബ്രഹ്മത്തിനടയവുണ്ടരയാൽ. ൧൪. സോകാമയത
യിതെന്നവനേയാകർഷിച്ചുകൊണ്ടുവരലാലും. വേദാ
ന്തങ്ങൾക്കീശൻ തങ്കൽ താല്പര്യമായിട്ടുന്നേവം. ൧൫.
നയോദൈവബാധകേ കർത്താവിപ്പുരുഷക്ഷയസ്യത

൧. അർവ്വാഗ്ബിലശ്ചമസ ഊർദ്ധ്വബുദ്ധ്നയെന്ന (മന്ത്രത്തിൽ) സംശയാത്മമായിരിക്കുന്നതിനാൽ. (കീഴ്ത്തുളയും മേൽവിരിവുമുള്ള ചമസംപോലെ). ൨. തേജോംബുഭൂവാത്മികാ. ൩. 'അജാമേകാം' എന്ന മന്ത്രത്തിൽ. ൭. അജത്വം. ൮. മധുത്വം ൯. സംഖ്യാഗ്രഹണാലും.

൧൦. കണ്വശ്രുതി, അന്ന (പൃഥിവി) ശബ്ദമില്ലാതിരിക്കയാൽ.—
൧൧. അവൻ സൃഷ്ടിപ്പാനാഗ്രഹിച്ചുവെന്നാത്മാവിനെ, ൧൫. കൗഷീതകീശ്രുതിയിൽ,

ക്കർമ്മം. എന്നേടത്തു ജഗദ്വാചിയാകയാൽ, കർമ്മ

വേദ്യമാണുപരം. ബ്രഹ്മം തന്നെ ചൊല്ലീടാമെന്നാരംഭി

ച്ചു കാണുകയാൽ മേലും. തിരോധാതി *ജീവമുഖ്യപ്രാ

ണോക്ത്യാലല്ലയെങ്കിലെന്നിത്യാൻ. ചില ശാഖകളിൽ

ചോദ്യോത്തരങ്ങളുമുണ്ടു കാട്ടിടുന്നതിനാൽ. ജൈമി

നിത്തത്ത്വാ അപ്പ്രിസ്ഥിതിയിവ വിചാരമെന്നാശ്മരഥ്യ-

ൻ. മൈത്രേയീബ്രാഹ്മണമതിലാത്മാ ദ്രഷ്ടവ്യനെന്ന

തുപ്പരമാം. അമൃതത്വത്തോടൊട്ടൊട്ടുമുപസംഹാ

രോക്തി ചേർന്നിടുന്നതിനാൽ. ആത്മാവെയറികിലെ

ല്ലാമറിഞ്ഞതെന്നീപ്രതിജ്ഞ സിദ്ധിപ്പാൻ. ആത്മാ

ക്കടെയവിരോധാം ശങ്കതാട്ടാതെ ത്തന്നിതാശ്മരഥ്യമു

നി. ദേഹാദിസമൂഹം വിട്ടൊഴിഞ്ഞുപോം ജീവനീശ

നോടൈക്യം. ചേരുകമൂലമഭേദോപക്രമമെന്നൗഡു

ലോമിതന്മതമാം. ഇപ്പരമാത്മാവിൻ വിജ്ഞാനാത്മാ

വായിരിപ്പിനാൽ ജീവൻ. ബ്രഹ്മാന്യനല്ലഭേദാരം

ഭത്താലെന്നു കാശകൃത്സ്നമതം. സ. ആയാദേശമ

കേൾക്കുന്നെതിനാൽശ്രുതമാകു മശ്രുതം പോലും.

എന്നീപ്രതിജ്ഞയെ ദൃഷ്ടമണ്ണുതള്ളയിനാൽ സൌമ്യ

മൃണ്മയം സർവ്വം. അറിയപ്പെടുന്നു വെന്നീദൃഷ്ടാന്തമി

---

൧. കർമ്മ-ജഗത്തെന്നർത്ഥമിലാകയാൽ, *ബ്ര-സൂ ൧-൪-൧൯.

൨. ആപ്തി-പ്രാപ്തി.

രണ്ടിനുള്ള ക അവിരോധാൽ- സമ്പൂ ഖ നിമിത്തോ
പാദാനോഭയകാരണമാം ഈശ്വരനിന്- സോകാമ
യതതൈക്ഷതയിരണ്ട ഗ അഭിധ്യോപദേശത്തിനാ
ലും- സാക്ഷാലിരുവിധവും ശ്രുതിയാകാശാൽജനി
ലയം പറകയാലും- ബ്രഹ്മോഭയകാരണമായ് ഘ ആത്മാവെ
ത്താനേ ചമച്ചുവെന്നോതും- കർമ്മകർത്തൃതയിവ പരി
ണാമാലപ്പോലെയായ് ങ താനകൃതിയാലും- ബ്രഹ്മമുപാ
ദാനവുമെന്നായ് ചൊല്ലപ്പെട്ടുമുണ്ഡകം തന്നിൽ- ച ക
ർത്താരമീശമെന്നടമതിനാലും പരിത്യുകാരണമുഭയമാം-
൭- എന്നീ പ്രധാന കാരണവാദനിരാകരണ യുക്തി
യാൽ തന്നെ- ക അണ്വാദിമതനിഷേധം ചൊല്ലി
യതാം ഖ 'മുഖ്യമല്ലഹതിയൊപ്പം'- വ്യ- ഹരിഃ- ഒന്നാ
മദ്ധ്യായത്തിൽ അവ്യക്താദി സന്ദിഗ്ദ്ധ പദമാത്ര സ
മന്വയമെന്ന നാലാംപാദം തീർന്നു.

സമന്വയാഖ്യമൊന്നാമദ്ധ്യായം തീർന്നു.

ക. അവിരോധാൽ. ഖ. നിമിത്തവും ഉപാദാനവുമാകുന്ന രണ്ടുവിധ കാരണവും ഇതുതന്നെ. ഗ. (അഭിധ്യാ) അഭിധ്യാനം- ഇച്ഛാ. ഘ. 'ആത്മാനം സ്വയമകുരുത' എന്ന ശ്രുതിയിൽ. ങ. ആത്മനാ വിനാ യത്നപ്രയോഗം കൊണ്ടും. ച. 'കർത്താരമീശം പുരുഷം ബ്രഹ്മയോനിം' മുണ്ഡകോപനിഷത്.

ക. വൈശേഷികാദിമതഖണ്ഡനം. ഖ. പ്രധാനമല്ലനിബർഹണ ന്യായപ്രകാരം. (പ്രധാനിയെക്കൊല്ലൽ മൂലം യുദ്ധം ജിതപ്രായം എന്നവരുംപോലെ).

(അ- ൫) ഹരിഃ- ഇങ്ങിനെ കപിലസ്മൃതി ഒരു
മെന്ന ദോഷം വരുന്നിതെന്നാകിൽ- ഇല്ല ശ്രുത്യ
നുസാരിസ്മൃതി നക്കിടം കേടൊന്നിനാലതിനാൽ-
കാപിലതന്ത്രോക്തമായ മഹദാദിശ്രുതിയിലില്ല
കിലകിൽ- താനും ലഭിയാത്തതാസ്മൃത്യവകാശക്കേടു
ദോഷമായിടാ- ൬- ഈകാപിലഖണ്ഡനയാൽ പ്ര
ധാന കാരണത്വസത്ത്വാദികളും- ചൊല്ലും പാതം
ഞ്ജലയോഗം ഖണ്ഡിതമെന്നറിയു കൊള്ളേണം-
൭- വിജ്ഞാനംചാ വിജ്ഞാനം ചശ്രുതിയാൽ ജഗ
ജ്ജഡത്വമറി- ചിജ്ജഗൽകാരണമല്ലതിന്നു മുല
കിൻ വിലക്ഷണത്വത്താൽ- അതേ, ഇസ്സികഷിച്ചു
ത്തോതിയെന്നു തൊട്ടുത്തൊക്കെ- അന്നതദ്ധിമാനി
ച്ചൊല്ലാൽ ചിജ്ജഡഭേദാവഗതികളാൽ മൃന്മേ-
ബ്രൂ വഹപ്രകൃതികമല്ലാജഗത്ത ചേതന മതാകയാ
ലെന്നും- മൃന്നാശേഷാപം തൊററാം ഒക്കേശാദിപുമാങ്ക
ൽ നിന്നെഴുന്നതിനാൽ- ഉല്ലത്തിയതിന്മുന്നം കാ
ര്യ്മസത്തെവ മെങ്കിലില്ലേക്- കാര്യ്പ്രതിഷേധമി

൫, അവകാശ (മില്ലാഴ്ക) ഹാനി, ൬, കപിലനെന്ന മതപ്രവ
ൎത്തകനാലുണ്ടാക്കപ്പെട്ട സാംഖ്യഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മഹദാദി
കൾ, ൭, പ്രധാനം ജഗൽകാരണമെന്നു തുടങ്ങിയവ, ൮, അതാതഭിമാ
നിദേവതയെ പറയുന്നതാകയാൽ,

൯, അവബോധം-അറിയൽ, ൧൦, ബ്രഹ്മമാകുന്നകാരണത്തോടു
കൂടിയതു, ൧൧, കേശനഖാദി,

[illegible] കാരണമറ്റുള്ളിരിപ്പു കററിഞാ. [illegible]
ചിൽപ്രകൃതികമാകിൽ ലയഃവളയിൽ സ [illegible]
ൽ. ബ്രഹ്മം ദൃഷിച്ചതെന്നാമതിനാൽ വേദാന്ത [illegible]
സംബന്ധം. ഏറ്റനിസ്സ കാതെറാം ലയകാരം [illegible].
കലങ്ങളിവകളുടെ. ധമ്മത്താൽ ചൊററ മന്ദ്യ [illegible]
ല്ലെന്നുള്ളോതു സദൃശതാമൃവം. സാംഖ്യമതത്തിൽ
[illegible]വും വിലക്ഷണതാഖ്യമായിട്ടും [illegible] സ [illegible]
രണമാവുകയാൽ [illegible]ക്ഷതിയെന്നറിയു [illegible]
ള്ളേണം. തക്കത്തിന നിലയില്ലാഴികയാലും [illegible]
ട്ടിഗ്രഹിക്കാം. എന്നാലും മോക്ഷാദാവം [illegible]
ട്ടമെന്ന ഹേതുവിനാൽ. ആഗമവഴിയോടെ [illegible]
ക്കത്താലും ജഗത്തിനാബ്രഹ്മം. തന്നെയിതു [illegible]
രണമെന്നിതു നന്നായുറച്ചിരിക്കുന്നു. ന. [illegible]
ങ്ങളാൽ മനമൂമ്പാം ശിഷ്ടാളെട്ടങ്ങിടാത്തുള്ള. [illegible]
ണ്ണാദിമതം വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടെന്ന കാ [illegible]
ണം. [illegible]. [illegible]ത്തിനിമിത്തം [illegible]
ലുലകിലെന്നപടി. [illegible]രിഭേദത്തിനുമം [illegible]
ലഭേദമൊപ്പമദ്വൈതം. ൭. കാൎയ്യപ്ര [illegible]

[illegible], കാരണരൂപമായിട്ടുള്ള നിവ, ൫, ജഡമാകന്ന [illegible], [illegible]
കാരണകം, ൭, സാഞ്ഞുവാള, ൮, കാരണത്തിന്ന [illegible]
ന്ന ലക്ഷണമൊത്തതാണെന്ന–, ൻ, സപക്ഷ [illegible],
[illegible], ശിഷ്ടർഗ്രഹിച്ചിടാത്തുള്ള, ൨, കാണാ [illegible], [illegible], [illegible]
വിനോട [illegible]കൊള്ളുകയാൽ [illegible]ത്തി [illegible],

ണമാം ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നു വേറല്ല- ൧വാചാരംഭ
ണ ശബ്ദാദികളാലും കാരണം ഒഴിച്ചുമറ്റോ- കാൎയ്യം
കാണുകയാലും ചിന്നന്ദാഃഖ്യന്നായി ൨ ബാധിക്കാല്ലും-
കാരണത്രൂപമതാസ്ഥാനിരിപ്പിനാൽപോലുമാ മനന്ന്യ
ത്വം- മൂന്നമസത്താണിന്നും വേദച്ചൊല്ലാലിവണ്ണ
മല്ലെങ്കിൽ- വേണ്ടിവ്യാഖ്യാതധൎമ്മമോടിരിപ്പോരിട്ടു
ന്ന വാക്യേപാൽ- യുക്തിയാലാലും ൩സത്തായിരുന്നു
മുന്നെന്ന വേറുവാദകാര്യം കാൎയ്യങ്ങിന്നണ്ണു പേർചാടി
ല്ലാഴിക രണ്ടുമൊത്തതാകുന്നു- കാരണത്തുവിൽ നി
ന്നും ൪ചന്ദ്രാനന്ന്യതക്ഷണക്കഭേദം താൻ- മേലും പ്രാ
ണാചാനാദികൾ ചോല്ലുമിതെന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളേ
ണം- ന- ൫ശാരീരതാം ൬പ്രവേശശ്രുതിചിത്തിന്നാ
യുരസ്സയാലഥവാ- ജീവന്നുപരാത്മതാം തത്വമസി
ശ്രുതി പറഞ്ഞിട്ടുന്നപ്പോൾ- ബ്രഹ്മത്തിൻ ൭ശ്രേഷ്ഠത
യതുജീവന്റെതന്നെ വന്നിട്ടുന്നതിനാൽ- തൻ ഹി
തമാചരിയാഴിക മുതലാം കേടാമിവണ്ണമെങ്കിൽ ന
ഹി- ൮ദ്രഷ്ടവ്യശ്രുതി മുതലായതു ഭേദം ചൂണ്ടിയോ
തിട്ടുന്നതിനാൽ- അറിയും ൯ബ്രഹ്മാധികതാ നീക്ക

൧. വാചാരംഭണം വികാരൊനാമധേയം മൃത്തികേത്യേവസത്യം' എന്ന ശ്രുതിയിൽ. ൨. 'അസദേവേദമഗ്ര ആസീൽ'-എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ൩. ൪. സൃഷ്ടിന്റെ അറിന്നതാം. ൫. ജീവത്വം. ൬. തൽസൃഷ്ട്വാതദേവാനുപ്രാവിശൽ' എന്ന ശ്രുതി.

൭. 'ആത്മനാ അന്യദൃഷ്ട്യാ' എന്നതുതുടങ്ങിയവ. ൮. ബ്രഹ്മാനന്യത്വം.

ന്നിത്തു ഹിതമന്ദപ്പിയാശ്രോതാം. [illegible]ത്തിൽ, ന
ന്നം പാഷാണവുമായിരുന്നപോൽ തന്നെ. ഇന്ദ്രി
യങ്ങളില്ലിവകൾ ചേരുന്നതിനാൽ [illegible]
യില്ല. ൭. സുഷുപ്താവിൽതന്നെ ഉപാസന[illegible]
ബോധനമേയാകാ. ൮. നാം ശ്രുതിയാൽ [illegible]
പരമാത്മാവിൽ ദോഷമില്ല പാപിയുടെ. പതിനാറാം[illegible]
പോൽ [illegible]ശത്രുകർത്താപരൻ [illegible]
മേലും ദേവാദികൾ തന്റെ കാരണമെന്നു പരത്തി
ൽ വിലയം പോൽ. ൯. ഈശ്വര[illegible] ബ്രഹ്മ
ത്തിന്നും കൊള്ളാത്ത[illegible] വികാരമെന്നം. [illegible]
നിരവയവശ്രുതി [illegible]
എന്തെന്നാൽ ശ്രുതിതന്നാൽ ബ്രഹ്മ[illegible]
മോതിടുന്നതിനാൽ. ൧൦കം പാദം [illegible]
പാത്തു ശുദ്ധാമൃതം[illegible]ശബ്ദംപോൽ. [illegible]
യാത്മാവിന്ന കേടന്ന്യേയങ്ങു കണ്ടിട്ടും പോലും. [illegible]
[illegible] വിചിത്ര[illegible]
[illegible]. ശ്രുതി പാഠിതമാം ദോഷം പ്രധാനമാ[illegible]

[illegible] പറഞ്ഞതു [illegible]മില്ല. [illegible]മില്ല [illegible]
മില്ല. ൫. [illegible] ബ്രഹ്മത്തിൽ [illegible]
പോലെ. ൬. [illegible]ത്തിൽ. ൭. [illegible] [illegible]
[illegible] പറയുന്ന [illegible]. ൯. [illegible]
[illegible]. ൧൦. [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]ത്താൽ.
[illegible] [illegible]

ക്ഷമായതിനാൽ. താനും ദോഷാരോപം വേണ്ടന്നു
ൽ പക്ഷംനാസ്തി മൂൻവിധി. ൻ. സൎവ്വപ്രകാര ശ
ക്തികളുള്ളതാകുന്നു പരമേശ്വരനായ്ത്തന്നെ ചനാൽ. യഃ
സൎവ്വജ്ഞൻ സൎവ്വവിദേവം തായൻ സൎവ്വകാമയെന്നാ
ദി. ഇത്യാദിശ്രുതിമൂലം ശ്രുതിയാലപകരണത
യാലിതല്ലെങ്കിൽ. പ്രത്യക്ഷമദംമൂന്നംമേലും സശ്രൂ
ണോത്യന്ന ൽ. ൧൰. സൃഷ്ടിയുപയോഗ
മുള്ളതാകുന്നത് വെൻറയല്ലെങ്കിൽ. വേണ്ടി
ല്ലലകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വൈഷമ്യങ്ങളും വിലാസസമം. ൧൧.
ത്തുൺനാട്ടുമ്പോൾ ചേതനമത്തു തൻഹേതുതയുറ
പ്പെടുത്തുന്നു. മേലും വിഷമതനിട്ട്‌യടാവം സമമാ
ണ്ടാകുന്നില്ല. എന്തായെന്തെന്നാൽ പ്രാണിക
ളുടെ കൎമ്മാനുസാരസ്സൃഷ്ടിയിനാൽശ്രുതി, ഗീതകളെ
ങ്ങിനെയെങ്ങിനെ ഭജിയപ്പെടി പറഞ്ഞിടുന്നതിനാൽ.
സൃഷ്ടിക്കുമുമ്പ കൎമ്മ പ്രകാരമല്ലെങ്കി
ൽ. സംസാരത്തിനിന്നു
മോചിക്കപ്പെടുന്നതാൻ. ധാതാവെ
ന്നായി വേദവാക്യത്തുപോൽ അന്തവുമാദിയുമില്ലെന്ന
തുളും കൊണ്ടുനത്തു ശീതയിലും. ൧൨. ഏവം ബ്ര
ഹ്മം കാരണമായുള്ളപ്പോൾ പറഞ്ഞവെന്നുംതാ
ൻ. പ്രകാരണധൎമ്മമശേഷം ചേതന്നവയാസ്സുതന്ന

---

൮. അനിന്ദ്രിയത്വം ൯. ജഡമായുന്നതുപോലെ. ൧൰. വൈഷമ്യം.
൧൧. അനാദിത്വംകൊണ്ടു. ൧൨. യഥാപൂൎവ്വമകല്പയൽ എന്ന ശ്ലോകൽ, ൧൩. മാ
യാവിശിഷ്ടകാരണബ്രഹ്മത്തിൽ സൎവ്വജ്ഞത്വാദി,

വഴിയാലും. ൧൩. ഹരിഃ ൧.ാമദ്ധ്യായത്തിൽ വേദാന്തസമന്വയവിരോധപരിഹാരമെന്ന ഒന്നാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ. *സൌഷുപ്തജീവവാദംപോൽ സാംഖ്യം യോഗവും ഹനിരത്തുന്നു. ഉണ്ടാകയാൽ വരാഴികയാലും മായാ പ്രകൃതി, ജീവകാ രണതാ. ഇല്ലാത്തുപോലെ ജഡത്തിൻ പ്രവൃത്ത്യയോഗ്യതയിനാലുമായിട്ടാ. പോൽ നീരിവപോലെന്നാലൊന്നാശ്രിച്ച പ്രവൃത്തിയവാടമ്യമാം. സദ്രൂപ്രമത്തിന്നന്യത്തായില്ലില്ലായ്മയാവ്യമായിട്ടാ. ബ്രഹ്മമതരഹേതുതാം നനിരപേക്ഷതയത്തുവിമിതമെയായിട്ടും. പുല്ലുപയസ്സാശ്ച ൭രിനാരിയാപ്യുറോപോലെന്നു വനാകൂടിട്ടാ. പങ്കുവിന്നന്യസ്ഥലമത്തുപോലാശ്ലീഷനതില്ലയെന്നതിനാൽ. കാപാലയോഗമളേഷ്ട തിന്നായത്തുപോലെ കൂട്ടകിൽകൂടെ. അന്ധാഭാവത്താലുംവ പഞ്ചപാദന്യായമെന്നപോൽപിന്നെ. ത്രശികംാന്തംത്തൊട്ട സമമെന്നാലും ദോഷമാംനിഷിദ്ധതപാൽ. എണ്ണുവിമോക്ഷംസുഖമെന്നേടം, ൻപ്പോൽ സകലൈവസ

---

* ൧. ശിഷ്ടംപാസ്യാധ്യം പാലിതമരമായ സാ ഖ്യമല്ലാതെ രണ്ടുമതങ്ങൾകൂടി മുനിതം വിഷമിതങ്ങളെന്നു കണ്ട ശേഷിന്നാമതിവൃത്തിപ്രകാരമിഞ്ഞിനൊ നിരൂപിയിഷിക്കുന്നു. ൨. തകൾക്കന്നു. ൩. കാരണതാം. ൪. ക്ഷീരനീരത്തു ചേർത്താലുപോലെങ്കിൽ. ൫. ബ്രാഹ്മംവിട്ടമറ്റൊന്നിൻറ കാരണതാം. ൬. അതാ വിയില്ലന്നു. ൭. പരിണാമം. ൮. അണിയുടേയും ഭൎത്താവിന്റേയും ധൎമ്മം. ൯. സംബന്ധത്താൽ.

ഗ്ഗാലും. പരിണാമിത്വം ചേരായ്കയാലും സ്വാത
ന്ത്ര്യമേതുമില്ലാ. അന്യപ്രകാര മൂഹിക്കിലുമാം
സജ്ഞനബലമറെച്ചിലതിനാലും. ഇവയെല്ലാമന്യോ
ന്യം വിരോധമെന്നുള്ള കാരണത്താലും. അനുചിത
മിമ്മതമൊക്കെയുമെന്നത്രേ നന്നായറിഞ്ഞുകൊള്ളേ
ണം. ൧. ഹ്രസ്വപരിമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്നു മഹ
ദ്ദീർഘമായ്ക്രമത്താലേ. ദ്വ്യണുകത്ര്യണുകങ്ങളിവ
ണ്ടുണ്ടാംപോൽ ജഡജഗത്തു ചിത്തിന്നാം. ൨. ആ
ദ്യക്രിയ പരമാണുക്കടെ, കൊൾകിൽ കൊണ്ടിടായ്കി
ലല്ലെന്നാൽ. ദ്വ്യണുകാദിചേർന്ന ദൃഷ്ടം ക്ഷേത്രജ്ഞ
നോടെ നയത്തെങ്കിലിതുപാടും. കർമ്മാദ്യാവശം, ജഡ
മെന്നതിനാലും, സൃഷ്ടിവന്നിടില്ലതിനാൽ. തുല്യ
ന്യായാൽ പ്രചേപ്പാം സംബന്ധംപോലെ നിത്യസം
ബന്ധാ. ന്യായമതം തന്നുപദങ്ങളിലൊപ്പക്കൊൾക
യാൽ ഘടം പടവും. തൻ ചേപ്പിന സംബന്ധാന്ത
മരിങ്ങിനെ നിവാരാസ്സന്നാൽ ഭേദാം. ഏല്ലാളെ

൧. [illegible]. ൨. ജ്ഞൻ— അറിയുന്നവൻ (സർവ്വജ്ഞനെന്നർത്ഥം). ൩. [illegible], പരമാണുക്കളിൽനിന്നു പരമാണുവെ അപേക്ഷിച്ച് വലിയതായ ദ്വ്യണുകവും ദീർഘപരിമാണമില്ലാത്ത ദ്വ്യണുകങ്ങളിൽനിന്നു ദീർഘപരിമാണമുള്ള ത്ര്യണുകവും ഉണ്ടാകുന്നതുപോലെ— മധ്യപ്രപഞ്ചം ചിത്തിൽനിന്നുണ്ടാമെന്നു സാരം. ൪. പൂർവ്വകർമ്മം, ൫. അദൃഷ്ടം. ൬. ക്രിയാഭാവം, ൭. സംയോഗസംബന്ധം.

ഴും പരാണുസ്സ്വഭാവമത്തുമാറിടാതെ നില്ക്കകയാൽ-
സ്വംഖ്യാദിനിത്യമാമത്രകൊണ്ടും പരമാണുവാദമാ
കില്ല- രൂപാദിയൊത്തിരിപ്പാല നാനാത്വമാനിത്യ
താദിയാമത്രപോൽ- കാണുന്നയാതൊരു വസ്തുള്ളൊന്നി
ല്ലാത്തതാണതെങ്കിലും ദോഷം- അതിനാലും ശിഷ്ട
ന്മാർ കൈക്കൊള്ളാത്തുള്ളതാകയാലുമിതിൽ- ഏറെ
യുപേക്ഷാവസ്ഥാൻ തന്നേയോഗ്യതമു൨ മുമുക്ഷയുള്ളവ
രാൽ- ൩- ഇരുഹേതുകത്വ ദൈതികപരമാണുക
ളൊപ്പകൊള്ളുകിലും- ബൌദ്ധനാം സമുദായപ്രാ
പ്തിവരും ൪ കർത്രാദ്യനിത്യതാബലതഃ- അന്യോന്യ
മവിദ്യാദികളൊപ്പിപ്പവനൊന്നിയേകലനാകിൽ- അ
ല്ലാ, മേന്മേൽ ഘടപരമാണ്വില്ലാതിക്കതന്നെ പൃച്ഛ്യാ
ണു- കാരണമാകുന്നതിനാൽ ചേർപ്പാൻ വേണം സ്വ
തന്ത്രമായ് ചേരാ- പിന്നെ തത്വാണുവാകെപ്പൃഥ്വ്യംകെ
ടലാലുമില്ല കാരണതാ- ഹേതുവസത്താകുമ്പോൾ
പ്രതിജ്ഞ ബൌദ്ധന്റെയറു പോകുന്നു- "കോ
ഷ്ടം ൭ സഹേതുവെന്നാലതേക കാലത്തുവേണമിത്തുമാ
കാ-ക്ഷണികത ചൊല്ലാൽക്കേടാൽ" കലശാദിബലാൽ
തകൎക്കൊണ്ടതാൽ- പ്രത്യഭിജ്ഞാദിനശിച്ചീടുകയെന്ന

൧. അണുവ്യാപ്തി. ൨. മനോഹരയുക്തിയാൽ. ൩. സമുദായ
ത്തിന്റെ വരാശ്യ. ൪. കർത്താവുമുതലായതിന്റെ അനിത്യതയുടെ ബല
ത്താൽ. ൫. ഉണ്ടാകവേ. ൬. "സൎവ്വം ക്ഷണികം സഹേതുകം" കാൎയ്യമെല്ലാം
കാരണത്തോടുകൂടിയതു- എന്നൎത്ഥം. ൭. ഘൎഷണോത്തു,

ണ്ടിനമയോഗ്യതാവാസ്കം. ഇവർ പക്ഷാപ്പാതിയൊ
ന്നാറും വിശേഷം വന്നിട്ടായ്കയാൽ ഭേദം. ചിര
കാലമിരിപ്പൂല്ലേൽ ക്ഷണികമിരസംഗതിയും വരുംദോ
ഷം. അതിനാൽ മതമിതപ്രേമം ഫലിപ്പതിലുണ്ടായ്യ
തെന്നാലൊക്കയാൽ. താനമനന്ത്രാമായമൊന്നി
ൻെറ യതസ്ഥാനിമിനാന്തരങ്ങളിൽ. കാണുകകൊ
ണ്ടും ക്ഷണികതാവാദമിപ്പില്ലാത്തതിന്നു കാണാത്തതു.
നഷ്ടപദാൎത്ഥം കാൎയ്യം വൈചക്രിവ്യദാസിനരായപുരു
ഷൎക്കം. കാൎയ്യങ്ങളൊക്കെയാമെന്നതിനാലു ൩. മസം
ഗതം ൧൧ സുഗതമതം. ൪. വിജ്ഞാനവാദിചൊ
ല്ലും ബാഹ്യാൎത്ഥഭാവമൊത്തിടുന്നില്ല. എന്തെന്നാ
ൽപ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിടുന്നതുനിമിത്തമായറിക. സ്വപ്നാ
ദിപോലെ ജാഗ്രൽപദാൎത്ഥശൂന്യതയതെങ്കിലൊത്തീ
ടാ. ഇവയുടെ വിലക്ഷണത്വം നിമിത്തമായന്നുക
ണ്ടുകൊള്ളണം. ബാഹ്യാൎത്ഥമില്ലയാത്തതുനിമിത്ത
മാശ്വാസനായ്കമില്ലുണ്ടു ൫ആലയവിജ്ഞാനത്തിൻക്ഷ
ണികതയാലും നവാ൭ സനാശ്രയതാ. സൎവ്വപ്രകാ
രവും വൈനാശിക പക്ഷത്തിലനുപപത്തിയെഴും.

---

൧. ദിനാശം-വിഷയം. ൨. ആകാശത്തിന്നും- അസ്ഥിതപ്രതീ
തി. ൩. അബദ്ധം. ൪. ബുദ്ധമതം. ൫. ബാഹ്യപദാൎത്ഥമില്ലെന്നുള്ള
ള. ൬. ആലയവിജ്ഞാനമെന്നും പ്രവൃത്തിവിജ്ഞാനമെന്നും രണ്ടുണ്ടു.
൭. വാസനാശ്രയത്വം.

൮. നാസ്തികമതത്തിൽ അയോഗ്യതാവാദം.

ലോകത്തേതാവും മനുഷ്യന്മാരുടെയാകാരത്തിനൊത്തവണ്ണം
ത്യാജ്യം. ൯. രണ്ടാമത് ദിഗംബരർചൊല്ലുന്നപ്രകാരമുള്ള
സ്യാദസ്തിയെന്നുമൊരുകാലം. ഒരു ധർമ്മിയിലന്യോ
ന്ന്യം വിരുദ്ധധർമ്മം ഭവിച്ചിടാത്തതിനാൽ ശരീര
കൊള്ളുമെന്നും ജീവൻ ദേഹി സമമെന്നു വന്നിടുമ്പോൾ
രം. ദേഹാന്തരത്തിലേക്കുപോകുമ്പോൾ ശരീരം നിറഞ്ഞിരി
പ്പാൻ. ദേഹക്രമമായുള്ള സങ്കോചം പോലെ വികാ
സവും വരുന്നതിനാൽ. വേണ്ടില്ലെന്നാലൊരുവിധ
മവയവിയാനുള്ള ക്രിയാദിവരലാലേ. അന്ത്യവിശേ
ഷാവസ്ഥയിലൊരു ദേഹമെന്നിയേ നില്ക്കുകയാ
ൽ. നിത്യതമാദിമദ്ധ്യമപരിമാണത്തിന്നുമെന്ന ന
ന്നിടവേ. വൃദ്ധിഹ്രാസമതില്ലാത്തതല്ലെന്നാകും വി
ശേഷമുള്ളൂ ഫലം. ഐശ്വര്യത്തെ ഭക്തന്മാർക്കായ ഹിതമത
മിത്രമുഖേ കഷ്ടമറിയേണം. ൧൦. ഈശൻ പ്രധാ
നപുരുഷാധിഷ്ഠാനതയാനിമിത്തമാണെന്ന്. മാത്രം
പാറിടില്ല പ്രാമാണികതാനിമിത്തമായിട്ട്. ഒരി
ടാഴികയായും പ്രധാനപുരുഷേശന്മാർക്ക് സംബന്ധം.
മേലുമധിഷ്ഠാനാ ഒന്നുപപത്തിയിനാലും വരുന്നതി
ല്ലിതറി. പുരുഷൻ നേത്രാദികളാം കരണങ്ങളിനാ

൨. ദിഗംബരന്മാർ. ൩. പുരുഷൻ. ൪. വിധിവും. ൫. അവയവങ്ങ
ളുള്ള. ൬. വികാരാദിവരുന്നതിനാൽ. ൭ വലിപ്പമെറുമ്പോൾ. ൮. പ്ര
കൃതിപുരുഷാധിഷ്ഠാനമായിട്ടുനിമിത്തകാരണമെന്നു.

൧. നാസ്തികമതത്തിൽ അവയവാശ്രിതമെന്നും. ൨. ദിഗംബരന്മാർ

ല്ലെയന്നുപോലെന്നാൽ- ദൃഷ്ടാന്തമാം, രോഗാ
ദികളുത്ഭവവുമില്ല വരാത്തതാകുന്നു- അവയവമൊ
ത്തോരീശ്വരനെന്നാൽ വരുമന്തവത്ത്വമല്ലെങ്കിൽ
സർവ്വജ്ഞനല്ലയെന്നാം നിരവയവൻ തന്നെയെങ്കി
ലൊക്കില്ല- ൭- രാമാനുജർ മതമൊക്കാജീവോല്പ
ത്തിയത്തു സംഭവിക്കാഞ്ഞു- കർത്താവിൽ നിന്നു കാ
രണംജനിപ്പതായ് കണ്ടിട്ടുന്നതില്ലല്ലോ- ദൃഷ്ടാന്ത സ്ഥി
തക്കു വിജ്ഞാനാനന്ദ [illegible] യാപ്പു കൊള്ളുകിലൊ-
ന്നപ്പുക്ഷനിഷേധമുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നുതന്നെ കണ്ടിട്ടു
ക- [illegible] വിപ്രതിഷേധത്താലും ഗ്ര
ഹിക്കുട്ടുന്ന സാധം- ജീവോല്പത്ത്യാദികളുടെകൊണ്ടും
പററില്ല, പാഞ്ചരാത്രമതം- ൭- ൭൦- ൨-ാമദ്ധ്യാ
യത്തിൽ സാംഖ്യാദിമതദൌഷ്ട്യപ്രദർശനമെന്ന ര
ണ്ടാം പാദം തീർന്നു

ഹരി- ഇല്ലാകാശോല്പത്തിശ്രുതിയിൽ കാണാ
യ്കയാലതിൻ ജനനം- ഉണ്ടെവിയദുല്പത്തിശ്രുതി വേ
റെന്നാൽ വിരോധമന്യോന്യം- ഉല്പത്തിശ്രുതിഗൌ
ണിനി രവയവത്തിനു ജന്മമാകാഞ്ഞു- [illegible]

[illegible]
വികാരാദി [illegible]
[illegible]
[illegible]

ണ്യാലമൃതമസ്യതസ്യോല്പത്ത്യസംഭവാത്സാഹ്യം- ൧൩
സംഭവശബ്ദത്തിന ഗൌണതാം ബ്രഹ്മശബ്ദത്തി
നൊപ്പം- അന്നം ബ്രഹ്മേത്യാദിയിലെന്നിശതു [illegible]
ബാധമേതന്നെ- ൧൪യേ ദാശ്രുതം ശ്രുതംസ്യാധിത്യാധി
കളാലുമിപ്രപഞ്ചത്തിൻ- ൧൫ബ്രഹ്മാഭിന്നതയാഹ്യ
പ്രതിജ്ഞകോപ്പ ഗൌണിയപ്പിതു ൧൬തൽ- ചോദ്യ
ത്തിലെന്നപോലെ ൧൭ബ്രഹ്മാന്യത്തായിമിത്ഥ്യയായു
ള്ള- എല്ലാവികാരജാതവുമാബ്രഹ്മത്തിന്നു വന്നിടുന്നു
റിക- ൧൮- ഇമ്മാത്രാകാശത്തിൻ ജന്മം ബ്രഹ്മത്തിൽ
നിന്നു ചൊല്ലാലേ- വിയദാശ്രയമാം വായുവിനു
യുല്പത്തി പറഞ്ഞതായ്ക്കാങ്കെ. ൨- സത്തിന്നല്പത്തിവ
രാതന്നേ കാരണമതെന്നിയൊക്കാത്തു്- ൧ അതിന്നി
ല്ലാജ്ജനിഹേതുവിതെന്നെല്ലോ വേദവാക്യ [illegible]
ന്നു- ൩- തേജസ്സു വായുരൂപബ്രഹ്മമതിൽനിന്നു
സംഭവിക്കുന്നു- എന്തെന്നാൽ ശ്രുതി ൪വായോരഗ്നി

---

൧൩. ഈശ്വരാദ്യം ഭോഗാദിവത്തും. ൧൪. അ(ദ്ധ്യാസാന) [illegible]
ന്നു. ൧൫. ഒരു ജാതി വൈരുദ്ധ്യവാദരായ അദ്വൈതവാദന്മാർ [illegible]
മാനുജാചാര്യമതക്കാർ. ൧൬. ഉന്നക്കാരണം (കശേവൻെറ [illegible]
ദി). ൧൭. ചതുർവ്യൂഹമായി നില്ക്കുന്നവൾ. ൧൮. സകല [illegible]
ധാം മൂലമായും. ൧൯. ദുഃഖസാദ്ധ്യം (പ്രയാസം). ൨൦. [illegible]
ഘോരാത്രവാതം.

൨. അദ്വായവമില്ലാത്തതിന്നു.

രിതീതനാ വിവരിതു ൪ാനാകയാൽ- ൩- അപ്പുകൾക്ക
രേ വസ്തോവചരിന്നബ്രഹ്മത്തിന്ന സംഭവിച്ചവയാം-
നമഃഗേനരാച പ്രതിശ്രുതി ബലത്തിനാലെന്നുകണ്ടു
കൊള്ളേണം- ൪- ആയപ്പുകളുന്നംചെയ്യുന്നേടം പൃ
ഥ്വിയാകുമന്നം, കേൾ- ഒരധികാരാൽ ശ്രുപശ്രു
വണാ, "ശ്രോത്രം വാ പൃഥ്വി"യെന്നു തൊട്ടതിനാൽ- ൫-
അപ്പുരനെല്ലാമുണ്ടാകുന്നെന്തഷ്കാമിഭാവത്തല്ലിംഗാൽ)
യറിയിപ്പാൽ- മേവും വികാര പഷ്ഠാലോചനയാൽ
...വൃ് കാർഷ്ടകരനാദ്യൻ- ൬- ഈസൃഷ്ടിരീതിയിന്നും
നേരേ വിപരീതമായ് ലയത്തിൻെറ- ക്രമമൊക്കവെ
താഷ്ണനിടക്കുന്നുവെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാലും- ൭- ആത്
മാകാശങ്ങടെയിട ബുദ്ധി മനസ്സുകൾ മുറെയ്ക്ക ജനി
ച്ചപറവു- തല്ലിംഗത്താലെന്നാലില്ലാക്രമവാക്കതെന്നി
യ ൯വിശേഷാൽ- ൧൦- സ്ഥാവരജംഗമദേഹങ്ങ
ളിൽ മുഖ്യം ജന്മമൃത്യു ശബ്ദങ്ങൾ- ദേഹങ്ങൾക്കൈക്യാ
വൃദ്ധ്യാസാൽ" ജീവനാത്മാവാരമാത്രമാ മിവകൾ-
൧൧- ജീവൻ ജനിപ്പതില്ലെ ശ്രുതിയിൽ ചൊല്ലായ്കയാ

൧. വായുവിനു ... ൨. ...
ങ്ങ. ൩. അഗ്നി ... (...) ... ശ്രുതിയാൽ. ൪. പ്ര
കരണാൽ. ൫. ... ത്തിനാൽ.
൬. എല്ലാകാര്യ ... ൭. ... യാൽ. ൮. ഭ്രമ
ത്താൽ.

ക്ഷമപ്പോലെ- നിത്യത്വം കൊണ്ടും മേൽ ൧സൈഷ
മഹാനജ' മുഖശ്രുതികളാലും- ൨- നിത്യത്വമജ
ന്യത്വം മുതലായതുകൊണ്ടുതന്നെ ജീവാത്മാ- നി
ത്യജ്ഞാനാത്മകനെന്നറിയ്യ കൊള്ളേണ്ടതായിരിക്കു
ന്നു- ൩- ദേഹം ത്യജിച്ചനാകാദികളിൽ പോവുക
തിരിച്ചുവന്നിടുക- ഇവ കൌഷീതകിമുതലാംശ്രുതി
യിൽ കേൾക്കകനിമിത്തം മണുജീവൻ- ൪ഉത്തരഗാമ
നാഗമനങ്ങടെ തന്നോടുള്ള ചേർച്ചയാലുമാണു അണു
വല്ലുങ്കിലെ കേൾക്കാഞ്ഞെന്നാലല്ലാ പരപ്രകരണ
ത്താൽ- അണുവചനത്താൽ ശ്രുതിയിൽ ൫ശതഭാഗനാര
ററം കണക്കചൊല്ലുകൽമേൽ- അണുജീവൻ തെററി
ല്ലാ ചന്ദനമൊപ്പം പര൬പ്രകാശിക്കു- ചന്ദനമതിൻ
പ്രദേശസ്ഥിതി ൭വൈഷമ്യാഭാവസ്യമല്ലെന്നാൽ- തെ
റില്ലൊരിടം൮ഹൃദിഹിതിശ്രുതിയാൽജ്ജീവ൯ന്യായതംകൊ
ള്ളുകയാൽ- ചൈതന്യ ഗുണത്താലോജീവൻ ദേഹം
നിറഞ്ഞിരിപ്പാകാം- ൧൦ലോകേദീപസ്ഥിതിയും പ്രകാ
ശവും പോലെകണ്ടുകൊള്ളേണം- വേർപാടു ഗന്ധ
മൊപ്പാമതുപോൽ കാട്ടിടുക മൂഖമായ് വേദം- വേറി
ട്ടുപദേശാൽ 'ദേഹാസ്യപഞ്ച' മുതലായിടുന്ന മന്ത്ര

൧. ശ്രുതിയിൽസവാംഏഷയെന്നാണ. ('സൈഷഭാശരഷി' എന്ന
സി. കൌമുദിപ്രകാരം പൂരണാർത്ഥം ചേർത്തു). ൨. വരുന്ന. ൩. വാലാ
ഗ്രശതഭാഗസ്യ ശതധാകല്പിതസ്യ എന്നതിൽ. ൪. വർത്തനം.
൫. ഒരേടത്തിരുന്ന [illegible]ംവൈകിച്ചം കാണിക്കുന്നതുപോലെ, എന്ന

ത്തിൽ- ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു തീരാത്താദി ഹയന്തരിന്ദ്രിയജ്ഞാനസാരത്താൽ- അണു പരിമാണമെല്ലാമുപാധി ഗുണസാരതാ ഷജമെന്നോണം- ആത്മതാമുള്ള നാളിതിനിരിപ്പിനാൽ മോക്ഷമില്ല ശാസ്ത്രത്താൽ- പുംസ്ത്വാദിപോലെയുള്ളതരങ്ങൾ സ്വവ്യക്തിയോഗമായുണർവ്വിൽ- കൊള്ളാമില്ലേവമെല്ലാനേരത്തും വസ്തുവ വൈചിത്ര്യങ്ങൾകളാം- അല്ലെങ്കിൽ വേറു നിയമം കൊൾക നമമനംപോലെ ഭാനഭാനങ്ങൾ- ൧൩- കർത്താവു ജീവനാകും യജേത മുതലായതിൻ പ്രമാണതയാൽ- മേലും തൽക്രിയയിൽ ജീവൻെറ വ്യവഹാരോപദേശമതിനാലും- കരണോപാദാനത്താൽപോലും പ്രാണങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചെന്നായ്- ക്രിയയിൽ കർത്തൃതചൊൽ നിമിത്തവും ജീവനാണു കർത്താവ്- അല്ലെന്നാൽ കർത്തൃത നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനു വൈപരീത്യമെഴും- ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങടെ നിയമാഭാവം ജ്ഞാനമൊപ്പമോർക്കേണം- ശക്തി വിപരീതഭാവം വാസ്സു

---

൭൨. ൨. അന്തഃകരണ വിശിഷ്ടതയാൽ. ൩. അജനും- ഈശ്വരനും ൪. വീര്യാദി ബാല്യത്തിലുള്ളതു തന്നെ യൌവനത്തിൽ വെളിപ്പെടുംപോലെ ൫. ഭാരാഭാരങ്ങൾ ൬. ൭. ഭാസ്യ എന്നതിനെയാ അനുഭവപോലെ അഭാനവും ഭാനവും- ഭാനം- പ്രതീതി- മൂലം. ൯. യജിക്കണം എന്നു തുടങ്ങിയതിൽ. ൧൦. വിഹാരം- സഞ്ചാരം.

൧൧. കർത്തൃതയെ അറിയിക്കുന്നതിനു വിപരീതഭാവം വരും.

ന്നതിനാലുമല്ല ൨കര്‍ത്തൃത്വാദി. ജീവന്ന സമാധി കര്‍ത്തൃ
ത്വപോലുംപോം ൩നേത്രത്തിനിരുപോലാ. ൧൦. വാ
ച്ചിമുതലായതോടേ തച്ചന്‍ കര്‍ത്താവു തറ്റ കര്‍ത്താ
വ്പോല്‍. ജീവനിരുപ്പനാകും ൪കരണാദികളൊത്ത
തേ വെടിഞ്ഞതേ മേല്‍. ൧൧. ൫ഇവനേയ സാധക
ൎമ്മം ചെയ്യുവനെന്നകിഴയക്കമെന്നാകും. ശ്രുതിയാലീ
ശ(ാപേക്ഷം)ക്കെന്നും കര്‍ത്തൃത്വം ജീവനെന്നു വരവോ
ക്ക്. ഈശ്വരനനാദിജീവത്തൊഴില്‍തൊട്ടു ചമയ്ക്കുമാ
ദിയുടയവനാം. ൬വിഹിതനിഷിദ്ധക്രിയ ചെയ്താകാ
യ്യെന്നാദിയിന്റെസിദ്ധിക്കായ്. ൧൨. ജീവന്‍ ൭ബ്ര
ഹ്മാംശവിധന്‍ ൮സോനേഷ്ന്യ്രനിതിതൊട്ടു ചൊല്ലു
കയാല്‍. ൯ദാശകിതവാദിയെല്ലാം സഹ്തന്നന്യവി
ധമൊട്ടു ശാഖച്ചോല്‍. ൧൦മമാംശമാണു ജീവന്‍ ബ്ര
ഹ്മ ചതുഷ്പാത്ത്വ മന്ത്രവര്‍ണ്ണാത്. ൧൩. ബ്രഹ്മാംശ
ത്വം ൧൧ഭഗവല്‍ഗീതയില്‍ വിനാദിക്കുന്നപ്പോല്‍. ജീവ
ന്‍പോല്‍ പരമാത്മാവല്ലാദൃശ്യ൧൨ [illegible] സദൃശനാ

---

൨. ന്യായികര്‍ത്തിയല്ല. ൩. [illegible] ൪. [illegible] കര്‍ത്താവും അവയോടുകൂടാതെ അകര്‍ത്താവും. ൫. [illegible] ൬. വിധിച്ചതും നിഷേധിച്ചതുമായക്രിയ.

൭. സാക്ഷാലംശമില്ലാത്തതുമാണു [illegible] എന്ന സാരം. ൮. ആത്മാ (അവന) ന്നേപന്യനെന്നു തൊട്ടു. ൯. ബ്രഹ്മദാശാബ്രഹ്മദാസാബ്രഹ്മൈവേമേകിതവാ എന്നതില്‍. ൧൦. മമൈവാംശോജീവലോകേ എന്നതില്‍. ൧൧. സൂര്യപ്രകാശാദിപോലത്തേവന്‍. ൧൨. ജ

റി. ഭേദവ്യപദേശശ്രവണാൎത്ഥമെന്നിലിപ്പ്രത ഇതിസ്മ
രിപ്പവരാം. ദേഹാന്തരാഭേകത്വം ഭേദനിടയാൽ വി
ധിനിഷേധമെഴുകുന്നു- ആത്മാവിന്ന സൂൎയ്യാദിജ്യോതി
സ്സെന്നതു കണക്കെ കാണേണം- * അവിളുതപാൽ സു
ഖദുഃഖാദികളുടെ സാങ്കൎയ്യമില്ലജീവന്ന്. പരന്റെ
യാഭാസൻ താൻ ജീവൻ ജലസൂൎയ്യകാദി തുല്യതയാ
ൽ. ബഹുപാത്മാക്കൾക്കു മനഃസംയോഗം തുല്യമായി
രിക്കുമ്പോഴും- അന്യമതേജീവന്മാരുടെ വിളുതയിനാ
ലദൃഷ്ടനിയമമെഴാ. ഇഛാദിപ്രായാദികളിൽ കൂടെ
യിവണ്ണമവ്യവസ്ഥവരും- ഇതു ദേഹാവച്ഛേദാലെ
ന്നാലതി ഹ്ലൃദംഭവിക്കയായില്ലാ- ൧൭- ഹരിഃ-

രണ്ടാമദ്ധ്യായത്തിൽ പഞ്ചമഹാഭൂതജീവശ്രു
തി വിരോധപരിഹാരമെന്ന മൂന്നാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ഈയാത്മാവിന്നെല്ലാ ലോകങ്ങളുമെന്നു
രച്ചിടുംപോലെ- ഉണ്ടായീപ്രാണന്മാർ ഈശ്വരനി
ന്നെന്നിയല്ലതൊക്കാണത്- അപ്പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങ
ടെ മുൻ 'ജായതേ' ഇതിശ്രുതാം വാക്യം ഉപചരിത
മല്ലയാത്തതുപോലെ പ്രാണങ്ങളിൽ ഗണിച്ചിടുക-
വാക് തേജോമയിയെന്നാം ശ്രുതിയാൽ വാഗിന്ദ്രിയാ

തിവാചകം- ജീവന്മാൎക്കനുസാരം. * വിളുവ്യാപ്തത്വംകൊണ്ടു പരസ്പ
ര സുഖദുഃഖാദികൾ ഇല്ല.

൧. ഉൽക്രാന്തിഗത്യാഗതി (അനുവാദിവാക്യം).

൨. ശൌനകം

ഭ്യമതിനായ- ഛതേജാജന്ന്യതപച്ചോൽ നിമിത്ത
വും ബ്ര ഹ്മജങ്ങളാം പ്രാണങ്ങളാം -ര- സാ
പ്രാണങ്ങളതിന്നുണ്ടാകുന്നെന്ന വേറു വാക്യത്തിൽ.
ഇന്ദ്രിയമേഴറിവാൽ മേൽ ശേഷിഷണ്യാഃ സാ
ശ്രുതി ചൊല്ലാൽ- പ്രനാധിതേവമല്ലാ കൈ
ളാം ശേഷമൊത്തു ചതിനൊന്നായ്- വാക്യോം
കരണം ചേതന്ത്യം ചൊന്നതിനുമാധിക്യാൽ- ര-
സൂക്ഷ്മ നചരിചരിന്നങ്ങളി ലക്ഷങ്ങളാം മരിച്ചൊപാ
കകാണാഞ്ഞു- മുഖ്യപ്രാണൻ താനും മററ്വചേൊ
ൽ ബ്ര ഹ്മജാതനെന്നറിക- ന- ര- മുഖ്യപ്രാണ
ൻ. ൻവായുക്രിയകളി രണ്ടല്ല വേറെയുപദേശാൽ..
പ്രാണൻ താൻ ബ്രഹ്മത്തിൻ നാലാം (കാൽ) പ
ദായുവൽ സഭാതിതി- ചക്ഷുസ്സാദിക ളൊപ്പം.
പ്രാണൻ സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നിയുപകരണം- ജീവ
നവയോടൊന്നിച്ചുള്ള പദേശം നിമിത്തമായിട്ട്.
വിഷയാദാവമതാം കേട്ടില്ലാപ്രാണന്ന ഹന്ദ്രിയ
ത്വത്താൽ- ഞാൻ തന്നെപ്പുഞ്ചവിധം വിഭജിച്ചെ
ന്നാദിവേദവാക്യത്തോൾ- അന്തഃകരണം നാമറി

വ. തേജസ്സിങ്കൽ നിന്നുണ്ടായതെന്നുള്ള. ന. ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്ന ഖനി
ച്ചവ. ര. തലയിലുള്ളവ. [illegible] സപ്തദേശത്തുള്ള. [illegible]
ന്ദ്രിയങ്ങൾ. ര. ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നുണ്ടായവൻ. ൻ. വായുവും ക്രിയ
യും. ഹ. സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാതെ- (ഉപകരണം മാത്രം)

ര. പ്രാണസംവാദം മുതലായ സ്ഥലത്തു (ശ്രുതിയിൽ) [illegible]

ചൊല്ലപ്പെട്ടവരു കണ്ഠം കാണ്ടാണാ- പ്രാണാപാ
നവ്യാനോദാനസമാനാ വൃത്തിയായ് പ്രാണ
ൻ- ൫- അന്യപ്രാണൻ പോലേ സൌ നഷ്യ പരി
ഛേദവാനറിഞ്ഞിടുക- മുഖ്യപ്രാണൻ, വിഭുവധിദൈ
വികനാദ്ധ്യാത്മികൻ പരിഷരിന്നൻ- ൬- വാഗാദിയ
ഗ്നി മുതലാമഭിമാനിനിദേവതയ്ക്കിരിപ്പുടമാം- വാ
ക്കായഗ്നി, മുഖം കേറിയിതെന്നാദിയ ശ്രുതിക
ളാൽ- ശ്രുതിശബ്ദപചാൽ ജീവൻ മുഖമായ ൭ ക്ഷാ
ഭിമാനി സംബന്ധം- ഇവന്റെ ഭോക്തൃത്വത്താൽ
നിത്യതയഭിമാനി ദേവതയ്ക്കാകാ- ൭- ശ്രേഷ്ഠപ്രാണ
മൊഴിച്ചിച്ചൊല്ലുന്നവ യിന്ദ്രിയങ്ങൾ വേദോക്ത്യാ-
അപ്പടിയവർ വാക്കൊടു ചൊന്നെന്നു തുടങ്ങുള്ള ഭേ
ദവചനാച്ച- വാഗാദിയുറങ്ങിടവേയൊരു മുഖ്യപ്രാ
ണനുണ്ടുണർന്നായ്- മുഖ്യന്റെ പാലിതരപ്രാണ
ങ്ങൾക്ക വിലക്ഷണതമായ് ഭേദം- ൮- ഈശന്റെ
നാ മമത്രൂപവ്യാകരണാം [illegible] ശ്രുതി
യാൽ- മാംസാദി ക്രമിസം, നേത്രാംബുകാടെ കാശ്ശ
മോക്ക്, ശബ്ദവാഗ്- ഗ്രമിസമാംസാദികളുടെ യാധി
ക്യാലാകെയപ്പുറപ്പിരി- വീണ്ടും തദപാദച്ചൊല്ലു

ണം (ഇന്ദ്രിയം) [illegible]. ൩. സൂക്ഷ്മത ൪. ഇന്ദ്രിയ
ങ്ങൾക്കും അവയുടെ അഭിമാനി ദേവതകൾക്കും. വാഗാദീന്ദ്രിയം നദി
യാകുമ്പോൾ

൫. ഈശ്വരന്റെ [illegible]. ൬. നാമരൂപവ്യവസ്ഥാപനം. ൭. സ്വ
യം ദേവതൈക്കരുത (ഈശ്വരതയിൽക്ഷിച്ചു). ൮. ശ്രുതിപ്രമാണവഴിക്ക്.

ധ്യായസമാപ്തി മംഗളം കാണ്ക. ൨൫. ൨൬ ൨൭

ഇതി നീലകണ്ഠീയബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാവ്യാഖ്യയിൽ അവിരോധാഖ്യം രണ്ടാമദ്ധ്യായം തീൎന്നു.

ഹരിഃ. ലോകാ (ദേഹാ) ന്തരമടയുമ്പോൾ ജീവൻ ദേഹോപാദാനഭൂതങ്ങളായ സൂക്ഷ്മ (ഭൂതങ്ങ) ളാൽ പരിവേഷ്ടിതനായ് പോകുന്നു പ്രശ്നോത്തര രൂപമാ ത്തിനാൽ ശ്രുതിയിൽ. അഞ്ചാം യോഷാഗ്നിയിൽ പുരുഷാകൃതി ഗൎഭമാം സമാകുമെന്നേടം. ഭൂതങ്ങൾക്കു ത്രിവൃൽകരണമൂലം ചേരില്ലയാകിലപ്പ് ശബ്ദം. തൊററില്ലാ, ഭൂയസ്ത്വാൽ വ്യവഹാരന്യായമൊട്ട ദേഹമെന്നൽ. പരമ്പ് ബാഹുല്യം കാണുകകൊണ്ടതു മൂലം പരാമൎശം ണാത്മമാകുന്നാക. പ്രാണൻ, പോമാത്മാവെന്നിത്യാ ദന്നന്നും" ശ്രുതി പ്രമാണാലും പ്രാണാശ്രയമാം ഭൂതാന്തരമൊത്തപ്പിരൻറ പോകൽ കിട്ടുന്നു. അ ഗ്നിയെയടഞ്ഞു വാക്കെന്നാദിശ്രുതിയാലിറങ്ങുമതു ൽ ൨൩. ൨൪ ആധാരദേവതാഗതിയുപചാരാലു ക്തികളെച്ചിൽ വഴി. പ്രഥമാഗ്നിയിലപ്പ്ശ്രദ്ധയാ

---

൧. അത്ഭുതമെന്നു പറയുന്നു. ൨. കൂട്ടത്താൽ (സമൂഹത്താൽ). ൩. ചു റപ്പെട്ടവൻ. ൪. ചോദ്യോത്തരങ്ങളിലുള്ളവയാൽ. ൫. സ്ത്രീയാകുന്ന യോഷിത്തുപോലെയിരിക്കുന്ന അഗ്നിയിൽ. ൬. ശരീരം. ൭. ... തം. ൮. ഏറിയകൂറ ന്യായമെന്നതുപോലെ. ൯. അധിക്യം. ൧൦. അടയാളപ്പെടുത്തുവാൻ പോന്നത്.

൧൧. ഉത്തരഭൂതം. ൧൨. ഇങ്ങിനെയുള്ള. ൧൩. ... മുണ്ടാകും (പ്രയ) ഗമനം. ൧൪. ഉപചാരമായും പറയുന്നത്.

വാചർപ്ലെറ്റമെങ്കിൽ ദോഷം ന്നേ- ആയപ്പൃകളേ ല
ക്ഷണനായാൽ ശ്രു ന്യായാവാകൃറപ്പി ലൊക്കെകയാൽ-
ശ്രുതിയിൽ ജീവൻ കോൎംകൊഴികയാൽ ൧൫ ൭തവ
ന്നൂ ഗമനമൊക്കില്ലേൽ- തെററില്ലി ൻഷ്ടാപൂൎത്താ
ദികാരിണാം ൧൦സംഗ്ഗതിപ്ര (തീതിയിനാൽ) മാണ
ത്താൽ- ശുദ്ധേവാനാമന്നമിതെന്നും ശ്രുതിട്ടത്ത്യഭാ
വമാത്രത്താൽ- ദേവാന്നതചമനാത്മതയാൽ ഗൌ
ണം കൎമ്മികൎംക്കളുപ്പോലെ- വേദം കാണിക്കുന്നു
"യോന്ന്യാം, നസഭേദ ചത്രൂ" വിതെന്നായി- ൧൧-
സംഗ്ഗോദ്ദേശമതായ്ചെയ്ത പുണ്യനാശം വരുമ്പൊ
ഴവിടുന്നു്- ൧൨ളക്ഷേതരസഞ്ചിതമൊത്തിങ്ങു വരും
ചോകലിന്ന ന്നേ ൧൩ൎമറിവായ്- പ്രത്യക്ഷശ്രുതിയാ
ല്യം കഷീണേപുണ്യേതി ഗീതയാലുമിതാം- തത്ത്യജഹേ
ത്ത്യാദിയിനാലാചാരാലാ ൧൪ഗതിൎന വാസനയാൽ
(സഞ്ചിതതഃ)- ഷ്യന്നാകില്ലപ്പ കാണുക ൧൫ചരണ
ശ്രുതിയാന്നശയോചലക്ഷണമാം- അതുകൊണ്ടു ദോ
ഷമില്ലെന്നാം കാൎഷ്ണാജിനിമുനികളഭിപ്രായം- ലക്ഷ
ണയാ സഞ്ചിതമൊപ്പുക്കൊൎംകിൽ "ശ്രൌതമാ

൯, ജല്പ. ന്നു. ശ്രദ്ധാശബ്ദത്താലുള്ള ചറയൽ. ൯. ഹോമിച്ച. ൮. ചോകൻ. ൻ. യാഗംദാനം ഷചീക്കൃപം മുതലായതു ചെയ്യുന്നവൻ. ൧൦. സംഗ്ഗാഭാ ഹണം. ൧൧. അനുഭവിച്ചതൊഴിച്ചുള്ള. ൧൨. ഗുനരെ വിപരീതമായിട്ടു. ൧൩. ആഗമനം. ൧൪. ചരണശ്രുതിയശയത്തെ അറിയിക്കുന്നതു കൊണ്ടു്.

ൟ ചരണാൎത്ഥം. ശീലം വിട്ടാ'' നൎത്ഥക്യം വരുമെ
ന്നാലതില്ല കൎമ്മത്തിൻ. ആചാരാപേക്ഷതയാൽ ൧ ത
ദ്രഹിതം ൨ ശോധിയാന്ന വേദ ഇതി. ബാദരിചരണ
പദത്താൽ ദുഷ്കൃത സുകൃതങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു.
[സാക്ഷാൽ സിദ്ധാന്തമിതേ പക്ഷമറിഞ്ഞിടുക വേ
ണ്ടതാകുന്നു.] ൩ - ഇവിടേന്നു ചന്ദ്രാരോഹാവരോഹൊരൊക്കെ
ച്ചന്ദ്രനെയടഞ്ഞിട്ടന്നെന്നായ്- ഒരുപോൽ തന്നെ
യ ൩ അനിഷ്ടാദികാരികൾക്കും ശ്രുതിപ്പെട്ടു ഗതിയെന്നാ
ൽ. അല്ലേവം യമലോകത്തിൽ ദുഃഖമനുഭവിച്ചു ലോകമവ
രവാകും. ദുഷ്ടൎക്കു ഗതിശ്രൂയമാണത്വാൽ ന ൪ചി
കേതസ്സേയമോക്തിയതിൽ. സ്മൃതികാരന്മാർ ദുഷ്കൃതി
കൾക്കാന്നരകം പറഞ്ഞു കാണുന്നു. മേലും രൌരവ
മുഖമായിവർ ചൊല്ലുന്നുണ്ട സപ്തനരകങ്ങൾ, അ
ങ്ങെല്ലാമേയമനുടെയദ്ധ്യക്ഷതയാൽ വിരോധമുണ്ടാ
കാ. വിദ്യാകൎമ്മങ്ങടെ ഗതി ൫ ചന്ദ്രനിലാരംഭത്തൊ ൬
നാചാന്യേഷാം. പാക ജനിക്കയെടിയ്യൂടിയെന്നും മൂ
ന്നാം വഴിക്ക ദൃഷ്ടത്വ്- അപ്പടി കാണുകയാലില്ലാഹു
തിസംഖ്യക്ക നിയമ ൭ മെന്നി, വരും. ലോകേസ്മരി

൧, ആചാരഹീനനെ. ൨, വേദം ശോധിക്കയില്ലയെന്നതിനാൽ. ൩. പാപികൾക്കും. ൪, കഠോപനിഷത്തിൽ. ൫, ചന്ദ്രങ്കലാരംഭിച്ചിരിക്കയാൽ, ൬, അന്യരാം പാപികൾക്കില്ല. ൭. ഇല്ലാതെയും വരും.

കംയാക്യം യോന്യാഹുതിയെന്നിയേശ പരിരാപ്തി-
ദ്രോണാദികള ദ്രിഷുത്തിന്നാഹുതി ഹോമാന്തത്തന്നി
യമമറി- സോമദളമതിന്നു മൂന്നാമൃദ്ദിജപദത്തിനാ
ലെ സംഗ്രഹണം- ബ്രഹ്മാദകോദ്ദേദമതായുണ്ടാകുന്ന
തു നിമിത്തമറിയേണം. -ന- ചന്ദ്രങ്കൽ നിന്നു വീ
ഴുന്നവരാകാ ശാദിസാമ്യമെത്തുന്നു. ഇത്തു യോജി
പ്പുള്ളോന്നാസ്ഥനീടുന്നതു നിമിത്തമായിട്ട് -ര- അ
ല്ലം വ്യോമാദികളിൽ സംബന്ധിച്ചിട്ടു മഴയോടെ
ത്തുന്നു. ദുന്നിഷ്പ്രപതനമന്ത്രാൽ ധാന്യേതാമസ
മതാം വിശേഷമെഴും- ൧- അഭിമാനിജീവർവാഴും
വ്രീഹ്യാദിയിൽവീണിടുന്നവർക്കുണ്ടാം- മുൻപോൽസം
(ശ്ലേഷം) ബന്ധംതാൻ "പാപംയാഗാദിയുള്ളഹേ
തുവിനാൽ- സ്ഥാവരജന്മഫലം വരുമെന്നാലില്ലാശ്രു
തിപ്രമാണത്താൽ"- പിന്നെപ്പുമാനൊടുണ്ടാം ക
ർമ്മികൾക്കന്തഃപ്രവേശസംബന്ധം- ശുക്രവഴിയോനിചേ
പ്പാൽ യോഷിൽക്കുക്ഷൌശരീരസംഭവമാം- ധാ
ന്യവഴിചേർന്നശ (൧൦) ഷേ സപ്തമമാസത്തിലേറിടും

വ്യ. ശരീരപ്രാപ്തി. ൻ, അതുകൊണ്ടു നിയമമില്ലയെന്നറിക.

ം. ഋന്ദ്രദങ്ങളെ ശേദിച്ചു. വ, ആകാശാദി സാദൃശ്യം (സൌക്ഷ്മ്യം) പ്രാപിക്കുന്നു. ന, [illegible]. ര, വ്രീഹ്യാദികളുടെ വാക്കറിൽ. ൧, ഇതു തത്വസാരത്തിലെ [illegible]പ്രകാരമാണു്.

ശ്ലോ- '[illegible] വ്യോമാ[illegible] [illegible]

ജീവൻ- ൱- ഹരിഃ- മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ ജീവന്റെ
(ഗത്യാഗതി) ചോദകവചനായി വൈരാഗ്യനിരൂപ
ണമെന്ന ൧൦-ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ജാഗ്രത്സ്വപ്നസന്ധിഖണ്ഡാം സ്വപ്ന
പ്രപഞ്ച ൧സംഗ്രഹത്ത്- പരമാൎത്ഥം "മേൽ രഥ രഥ
യോഗങ്ങളെ വഴി ചമപ്പിതെന്നുകതി"- കാമം കാമം
നിൎമ്മിപ്പവനായ്പുരുഷൻ ചരിപ്പിതെന്നാകും- ചില
ശാഖകളിൽ സ്ഥാനനിൎമ്മാതാ ജീവനെന്നുകാണുന്നു-
പുത്രാദികാമങ്ങളുള്ളവ ൨കൎത്തിഹരയത്തനധീന
തയാൽ- "ജ്ഞേശ്ശങ്കകൾതെററാംമിത്ഥ്യാതാൻ സ്വ
പ്നപ്രപഞ്ചമെന്തെന്നാൽ- ൩ദിക്കാലനിമിത്ത ഭവാ
ബാധങ്ങൾതുടങ്ങിയുള്ളതായിട്ടും- എല്ലാവിധസത്യ
പദാൎത്ഥങ്ങടെ ധൎമ്മത്തോടിണ്ടുകാണാഞ്ഞു"- മി൪
ത്ഥ്യാസ്വപ്നംഭാവീഷ്ടാനിഷ്ടം ചൂണ്ടിടുന്നതാകുന്നു-
എന്നോത്തുന്ന സ്വപ്നാദ്ധ്യായജ്ഞർമോദവാക് പ്രമാ
ണത്താൽ- ദേഹാന്തഃകരണൈക്യാദ്ധ്യാസാഖാനന്ദ
മാദിജീവന്നും- ൫ളിവായതിനാൽ ബന്ധഭ്രമങ്ങളിവ
നാം പരന്റെഭാവനയാൽ- ൬ജ്ഞാവൃതിനാശത്തി

ച്ചാ ആപഞ്ചമാംജീവാസ്സ്വവിശന്മാസിസാപ്രെ'.

൧. സൃഷ്ടി. ൨. കൎത്താവിന്റെ ഇഷ്ടകധീനമാവു എന്നുള്ളതിനാൽ. ൩. ദിക്കു, കാലം, കാരണം, ഉണ്ടാകൽ, നാശം മുതലായിട്ടുള്ള. ൪. സ്വപ്നം മിത്ഥ്യയും വരാൻപോകുന്ന ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതും

ങ്കൽ ജ്ഞാനാനന്ദാദിവിണ്ടുശോധിച്ച്- ദേഹത്താങ്ങ
ചേഷ്ടാലോജ്ഞാ നൈശ്വര്യാദിമറവു വാസ്സന-
൮- സ്വപ്നമറവായ സുഷുപ്തിനാഡിയിലാം ഹൃദിപു
രങ്കൽ മേലിത്തുപോൽ- ജീവനന്തർഹൃദയേ, പുരി
തതിത്യാദിയാശ്രുതിചൊല്ലാൽ- ൯പ്രാജ്ഞാത്മാവി
ങ്കേന്നും ജീവനതിന്മൂലമാമുണർച്ച തദാ- അവന
പ്പോൾ പ്രതിബോധിക്കുന്നെന്നതിനാൽ, നിവൃ
ത്തിയറിയാത്താം- ൧൦- ചെയ്തതു സ്വീകരിക്കയോക്കെ
വേദിച്ചാൽ വിധിയിവററയാകൊക്കെ- ജീവൻ
തലനാൾ ശ്രുതിയവൻ താനെന്നറിയുന്നവനെന്നു കൊ
ണ്ടിട്ടും- ൧൧- സ്വപ്നസുഷുപ്തികളുടെയിട (നട്ടു)
ബോധംകെട്ടവന പാതി വിലയം താൻ- അതിനാ
ൽ പരിശേഷത്താൽ വേറൊരവനായിതറിഞ്ഞുകൊ
ള്ളേണം- ൧൨- സവിശേഷ നിർവ്വിശേഷതയാണെങ്കിലു
ണ്ടും സ്വതേ പരനില്ല-പൃഥ്വ്യാദ്യുപാധിയാൽപോ
ലുമില്ല, സർവ്വത്രഭേദനിന്ദയിനാൽ ബ്രഹ്മചാരുഷ്ടാ

ത്തുകന്നു. ൭. ആവരണം നശിക്കവേ. ൬. ജ്ഞാനൈശ്വര്യാദികളുടെ തോററം (പ്രതീതി) ഇല്ലായ്മ. ൭. സുഷുപ്തി. ൮. 'പുരീതതിശേതേ-പുരീതതഃപ്രത്യുപസൃത്യ സ്വപിതി- എന്നാദികളിൽ.' (പുരീതദാഖ്യനാഡീവിശേഷത്തിലും അവിടന്നും സദാപ്പുവിലും ശയിക്കുന്നു.) ൯. പ്രാജ്ഞൻ ഇവിടെ പരമാത്മാവാകുന്നു.

തലനാൾ ചെയ്യുന്നതു്. ൧. 'തദ്ധ്യഹമാസ്മീതി ഹോവാച' എന്നതു്. ൨. 'ജ്യോതിരസ്മാമേനസഃ കൃതകാമമായജേത' എന്നതു്. ൩.

ൽ ഷോഡശകലമിതിഭേദാപിവണ്ണമല്ലേൽനാ- [illegible]
വുപാധി ഭേദത്തിൽ താല്പര്യം വചസ്സിനല്ലാത്തതു്
മേല്പമഭേദത്തെച്ചില ശാഖകരം, ഭേദം പറയുന്നു [illegible]
റയുന്നു- ബ്രഹ്മം നിൎഗ്ഗുണമേഷധ[illegible]
[illegible] വിഷയങ്ങാകെ- [illegible]സൂൎയ്യപ്രഭാദികളോപ്പ [illegible]
ട്ടതിൽ ചേൎന്നിരിക്കുമ്പോലാം_ എന്നോണം ബ്ര
ഹ്മാകാരമെച്ചാല്പവ്യപാസ്തിയിൽ ഫലാൽ [illegible]
ദം രസാഖനയെന്നായ് നിൎഗ്ഗുണചൈതന്യമാത്ര
മോതുന്നു_ ശ്രുതിനേതിയെന്നു നിരൂപം [illegible]
ണക്കു ഗീതയത്രും [illegible] താൻ [illegible]
തിബിംബ[illegible]
കൊള്ളുഴികയാലിത്ര [illegible]
സൂൎയ്യപ്രതിബിംബം [illegible]
വേ കറക- ശിലമിത്ര[illegible]
ധിയുറപ്പെട്ടന്നതിനാൽ- [illegible]
ങ്ങിച്ചിട്ടും പോലെ കണ്ടിട്ടന്നോരം [illegible]
സാകയാലുമപ്പോലെ [illegible]

ഉറഞ്ഞിയവൻ. [illegible]
ണ്ടു്. ൬. [illegible]
൭. '[illegible]' എന്നതിൽ. ([illegible]) [illegible] (
[illegible]ബ്രഹ്മ) എന്നും [illegible]. ൮. [illegible]
ല [illegible] സാധാരണമായും [illegible].
൯. ഉപാധിസംബന്ധ[illegible], ൧൦. [illegible]

ത്രത്തോളമെന്നു ചൊല്ലിയിട്ടു മൃത്യുവിനാൽ മൃത്യം. ല
ക്ഷണമായ ജഗത്തെ വിധിക്കുന്നു (൧) ശിഷ്ടമാതിട്ടു
ന്നു പരം- ബ്രഹ്മമതാവുകയാൽ സമൂലത്തെയാണറിയേ
ത്, ഇതിശ്രുതികളെല്ലാം- മുമ്പനുഭവം ധ്യാനത്തിൽ ചാ
ൺമൂ വേദസ്മൃതി പ്രമാണത്താൽ- ചലവിധവുപാ
ധി ചേരും പ്രകാശമാദികൾ കണ്ടാക ഭേദം താൻ-
ഭേദമുപാധി വിരികെത്തന്നെ യടിക്കടി യുക്ത്യാ
യൈക്യം- അതിനാൽ കല്പിതഭേദം പോക്കിപ്പരമാ
ത്മമാകുമേ ഏകത്വം ചേരും ജീവൻ പരനോടറി
യിപ്പതു പോൽ 'സയോഹമൈവ' ശ്രുതിയിൽ- ശ്രു
തികളിലിതുപാദോത്താലഹരി കണ്ഡമട്ട ഭേദഭേദ
ങ്ങൾ- തേജസ്സെന്ന വിശേഷാ'ഖാംവെയിലാദിത്യ
രെന്നപോൽ താനോ_ ഇവ പരപകടങ്ങൾ, നമു
ക്കാദ്യം ചൊന്നതുപോലെ ചാധിപ്പെവാൽ ഭേദപ്രതീ
തിയത്തു പോകുന്നോ ഐക്യം യഥാവിധി സിദ്ധം
ദ്രഷ്ടാവിവങ്കൾ നിന്നന്യനില്ല, നേതിപ്രമുഖമ
ന്ത്രത്താൽ- ബ്രഹ്മമൊഴിച്ചന്യ നിഷേധാലും സി

---

൩. മൃത്യംപോലെ അമൃത്യം, എന്നാൽ സദസദാത്മകമെന്നസാരം. ൪.
ഗ്രഹിക്കപ്പെടാത്തവനാണ്, ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ൫. 'ദൃശ്യതെത്വഗ്ര്യയാ
ബുദ്ധ്യാ' എന്നും 'തത്പൂതംപശ്യതെനിഷ്കളംധ്യായമാനഃ' എന്നും ഇങ്ങ
ഞ്ഞിയതിനാൽ. ൬. ഐക്യത്തെ. ൭. തല്പരമംബ്രഹ്മവേദബ്രഹ്മൈവഭവ
തിഎന്ന ശ്രുതി. ൮. (ഭാനം)- തോന്നൽ.
൯. നേതിനേതിയെന്ന മുതലായ മന്ത്രത്താൽ. ൧൦. സീമാതപവ്യവ

ധാനത്വമാമഭേദത്തിൽ- ന- ‘ആത്മാസത്സ്യ’ ന്ന
ന്നും ചൊല്ലുളവിടലാത്മനാപരിഷ്വക്തഃ- ഇസ്സംബ
ന്ധോക്തിൎഭേദച്ചൊല്ലിവയാൽ പരാലിതരമുപോടൽ-
ഇല്ലിങ്ങരിരെന്നോണം സേതുസമത്വാലെയിന്നഗ
ത്തിന്ന്- പരമാത്മാമഷ്ലാദാ, നകാൽ പോലെയുപാ
സനാൎത്ഥം ൩മുക്തികളാം- ബുദ്ധ്യാദിയാമുപാധി
സ്ഥാന വിശേഷത്തോടുള്ള സംബന്ധാൽ- സം
ബന്ധ(ഭിദാ) ഭേദവാക്യങ്ങളുപാധിയാൽഭാദിയൊപ്പ
മുപചാരാൽ- ഇതു ചേരുന്നതിനാലും ശരിയപ്പെടിയ
ന്യവിന്ദമാൽ താനം- ഈശസ്സേതപാദി ൫നിരാകൃ
തി പോലന്യനിഷേധമാൎഗ്ഗമായിട്ട്- പരമാത്മാവിൽ
സൎവ്വാത്മകത്വം, വ്യാപ്ത പരിഷത്തുകളിനാലാം- ൬-
ഫലമുണ്ടാകുന്നതു പരമേശ്വരനിൽ നിന്നുതന്നെ
യോഗ്യതയാൽ- ‘ആത്മാന്നാദോ- വസുദാനശ്രുതി’
യാലും പരൻ ഫലപ്രദനാം- ശ്രുത്യുപപത്തികളാ
ലേജൈമിനി ൭ഫലദം തുകൎമ്മംമെന്നോൎപ്പ- ഹേതു
ച്ചൊല്ലാൽ ഭഗവദ്വ്യാസരു മുൻ ചൊന്നൊരു ൮രജ്ഞ

ഹാരം, (വാലാഗ്രശതഭാഗസ്യ ഇതി) ൨. ഉന്മാനം, ആത്മനാപരിഷ്വക്തഃ ഇ
ത്യാദ്യാത്മസംബന്ധ ഭേദസംബന്ധോക്തി, (പാദപൎണ്ണാദ്യ
ഖ്യാനങ്ങൾ) ൩. വ്യപദേശ്യഹാരം, ൪. നാനാവ്യാൽ. ൫. പാദംപോലെ (വൃദ്ധി
ത്വാദിമന്ത്രാദി). ൬. വ്യാപ്തികൾ. ൭. നിരാകരണം, ൮. ഫലത്തെ
കൊടുക്കുന്നില്ല. ൯. രാജൻ- കാരണേശ്വരൻ,

ദാതന്നോപ്പ് [illegible] മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ അ ത്താം [illegible]ധനാമെന്ന ൨ ാം പാദം തീൎന്നു.

[illegible] കൎമ്മങ്ങളിലൊക്കെ [illegible]ച്ചൊന്നഭേദ സംയോഗാദി (൧൫) വും [illegible]പ്രയത്നത്തിൻ- സാമൎത്ഥ്യാൽ [illegible]സമവേദാനാപ്രമാണവിജ്ഞാനമൊന്നു താനാകം- ഗുണഭേദത്താൽവിവൈകൃത്യം പററില്ലയെങ്കിൽ ദോഷംനു- ഉണ്ടെന്നാകിലൊരോ ശാഖയിലും ഗുണഭേദമെ[illegible]ട്ടുന്നതിനാൽ- മേലും ശിരോവ്രതം ചെയ്യാത്തവനിതിനെപ്പഠിച്ചിടരുതെന്ന്- സ്വാദ്ധ്യായധൎമ്മമായ്ശ്രുതിയോപ്പു വേദവ്രതോപദേശത്തിൽ- അധികൃതിവിഷയൈയതൽ ശബ്ദാദിയിനാൽ നിയോഗമട്ടത്തിനിയമം- ൭ സൎവ്വേവേദായല്ലഭ' മെന്നും ശ്രുതി കാട്ടിടുന്നു വിവൈകൃത്യം- ൧൮ ശാഖാന്തരോപദിഷ്ടങ്ങളാം ഗുണങ്ങളുടെ മേളനം സമമാം- വിജ്ഞാനത്തിൽ കാൎയ്യം വിധിശേഷമതാകുമഗ്നിഹോത്രം പോൽ- [illegible]ങ്കൊ വിശിഷ്ടജ്ഞാനോപകാരകമാകും പ്രയോജനത്തിനും- ഭേദം വരാസ്സയാലേ മേളനമുപോപ

---

൧൮ ചോദനാ വിധി. ൧൫ സംയോഗം— പ്രയോജനസംയോഗം (തങ്ങളിൽ ജ്യേഷ്ഠനും ശ്രേഷ്ഠനുമാകുമെന്നു ശ്രു. പ.) ആദികൊണ്ടു ശ്രുപസമാഖ്യകളുടെ ഗ്രഹണമുണ്ടാകുന്നു. ൱ പുരുഷയത്നത്തിന്റെ— ഉല്പത്താൽ. ൧൬ സൎവ്വവേദാന്തപ്രമാണത്താലും പ്രതിപാദ്യമായ ജ്ഞാനം. ൧൭ അധികാരം. ൱ സൌൎയ്യാദിയായവ ഏകാഗ്നി സംബന്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നതുപോലെ. ൭ [illegible] യാതൊരു (ബ്രഹ്മ) പദത്തെ പ്ര

പസംഹൃതിഃ കാൎയ്യാ- വ-ഉൽഗീഥവിദ്യകാണ്ണുപരാന്ദോ ഗ്യശ്രുതികളിൽ പറഞ്ഞവയാം- രണ്ടുത്താൽ ഭിന്ന ത്വം കൊള്ളുന്നവയെങ്കിലുമ്പ, സംഗ്രാമം- തൊട്ടതി ന്നംടയ വിശേഷാംന്നായ്യ... വിദ്യൈക്യം- ൻപ്രക്രമഭേദത്താ... യെന്നോ ണം- പേരൊന്നാ... വിദ്യൈക്യമന്യായമെങ്കി ലതു നീക്കി- മുൻ സൂത്രത്തിൽ ... കാഠകസംജ്ഞ കത്വമെന്നപോൽ താനെ- ന- ഓമെന്നിയേക്ഷരമു ൽഗീഥമുപാസിക്കയെന്ന മുൽഗീഥം- ഗുണ വിശേഷണ മഖിലശ്രുതി സാധാരണമായിനാവെ നിൎദ്ദോഷം- ൟ- ഒരിടം ചൊ ... ദികളാകും ഗുണങ്ങളും മ റ്റിടമാം- ... യൊരേ പ്രാണൻ തൻ വിജ്ഞാന മതു തന്ന ഭേദത്താൽ- ൯- ബ്രഹ്മസാക്ഷാത്കാരാന ന്ദാദികളെല്ലാമെ യങ്ങു മെ ... പോലെ- സൎവ്വാഭേദ ത്താ ... സംഹൎത്തവ്യങ്ങളെന്നറിഞ്ഞിട്ടക- ഭേദ മിരിക്കെങ്ങും ഫലബാഹുല്യാല്പത്വങ്ങളും വന്നിട്ടന്നതി നാൽ- സൽഗുണത്തിൽ വരും പരമാത്മാവിൽ വരാ പ്രിയശിരസ്ത്വ- മുഖ്യങ്ങളും- തൈത്തിരീയത്തിൽ

തിപാദിക്കുന്നു. വ്യ. ഉപസംഹാരം വേണം. ൻ. ഉപക്രമ (ആരംഭ). ൬൦. കാഠകമെന്ന പേരിൻെറ ഏകത്വം പോലെതന്നെ.
ന. മേളിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങൾ. വ. ഏററക്കുറച്ചിലുകൾ
ന. ... മയനായ പരമാത്മാവിൻെറ ബോധത്തിനായിട്ട സഗുണ ... ആനന്ദമയ കോശധൎമ്മങ്ങളമായ 'തസ്യ'...

ചോദനാവയറി, ൧കോനന്ദാദിയന്ന്യഗുണജാതം. ഉപ
സംഹൎത്തവ്യംസംപ്രതിപാദ്യ ബ്രഹ്മാസ്ഥ ൨സാമാ
ന്യാൽ. ന. ൩സമ്യഗ്ദശനമതിനാൎസ്സവ്വാൎത്ഥൎഷൻ
പരൻപുമാനെന്നാം.പറയലുമേമേഷ ൪ബ്ധാദിശ്രേ
ഷ്ഠ്യച്ചൊല്ല തിംൎ൫ ചെതുമയ്യായ്. അല്ല്യ ൬പ്ര
യോജനതാൽ ശ്രേഷ്ഠതാനാപ്രകാശതേ'യെന്നും.
ശ്രുതിയിലെയാത്മപദത്താൽ താനും പ്രതിപാദ്യ
നായതപ്പുരുഷൻ. ൭. ഇത്ര സൎഗ്ഗാദികൎത്താവായെ
ല്ലോ താനിരുന്നുവെന്നേടം. പരമാത്മഗ്രഹണം ശ
ഢിവേറിടമൊപ്പം വരുന്ന ൮താദാത്മ്യാൽ. ആത്മഗ്ര
ഹണംചേരുന്നംദുഃസ്പഷ്ടന്നായാൽന ൯ചേൽ, നൈ
വം (നൈവം.) ൧൦യേനാശ്രുതം ശ്രുതം സ്യാൽ, സ
ദേവ, തത്ത്വമസിതൊട്ടറപ്പാലേ. ൧൧. കാൎയ്യമതാസ്സു
ന്ന ൧൨സ്മൃതിവിധിതാചമനത്തെ യനുവദിക്കകയാൽ.
വാജസനേയിചരാന്ദോഗ്യങ്ങളിറിപ്പോ ൧൩വിധേയമാച
മനം. ൧൪ന്നാഭിപ്രായം ൧൫പ്രാണനായനഗ്നമാകുന്നു
വെന്നു ൧൬പാദാന്തം. ൧൭പ്രമാപൂൎവ്വാനാഗതയതിന

യമവൎശിറ'ൻ ന ... ൪. ആനന്ദതപാദിയായി സപ
൫ പട്ടങ്ങളെ ... ങ്ങൾ. ൬. സാധാരണ്യാൽ. ൭. ഖ
ഥാതിനാ ... ൮. ... പരാഹൃത്മാന്നു തുടങ്ങി
യതിൽ. ൯. ... ത്തുകൊണ്ട്.

൧൦. ... ൧൧. ... ന്നാണെങ്കിൽ അന്തിനെയല്ലാ. ൧൨. യാ
തൊന്നിനാലശ്രുതം ശ്രുതമാകും, സത്തുതന്നെ, അതു (ആത്മാ) നീയാ
കുന്നു. ൧൩. സ്മൃതിപ്രസിദ്ധമായ. ൧൪. അനുഷ്ഠേയം.

ടെ ചിന്താവിധേയമെന്നറിക- ൯- ഏതിനൊ വി
ദ്യൈകത്വം ഗുണോപസംഹാരവും വിധിനാകളാം-
ശാഖകളി' ലേവമൊന്നിൽ താനമഭേദാൽ മനോമ
യാ (ഐക്യം) ദ്ധ്യോതുമ- ൭ഹ- ഇതുപോൽ തന്നേ
യന്യസ്ഥലവുമൊരേ വിദ്യയിൻെറ സംബന്ധാൽ-
അവിഭാഗേന വിചിന്താദിത്യാക്ഷികളിൽ ശ്രുതിക
യിക്കെങ്കിൽ- അപ്പേവം നദൃശ്യഹംമന്ന ഫലിതിസ്സൃ
ഷ്ഠ്യചദിശേ (ഭേദ) ശേഷത്താൽ- തൈസ്യൈതസ്യേത
ദേവേത്യാദി ശ്രുതി കാട്ടിടുന്ന ൯ധൎമ്മഭിദാം- ൧൧-
സ്ഥാനവിഭേദത്താൽ വസംഭൂതി പോൽ ദ്ദ്വ്യാപ്തി
യാം വിദ്യതിയത്രം- അല്പപസംഹരത്ത ഗ്യംശാണ്ഡി
ല്യാദ്യാദിയായ, വിദ്യകളിൽ- ൧൨- ൽതാണ്ഡിരഹ
സ്യത്തിൽ പോൽ പൈങ്ഗിരഹസ്യേപ്യപുരുഷവിദ്യയ
തിൽ- നിരുപിച്ചോണം തിത്തിരികളിലോതാത്തി
ല്ല, ധൎമ്മമേളനവും- ൧൩- തത്ഥൽശാഖോപനിഷ
ൽ തുടച്ചയിൽ സൎവ്വവും പ്രവേധിച്ച്- ഹൃദയം
വേധിച്ചെന്നാദിയായുള്ളിക്കന്നകൂട്ടമൊക്കെത്താൻ- വി
ദ്യകളിൽ മേളനാംഹങ്ങളല്ലയെന്നായ്ധരിച്ചുകൊള്ളേ
ണം- ൧൪. ഹൃദേധാദികളാമൎത്ഥത്തിൻ ഭേദഹേതു

൩, ദക്ഷിണാദഹരമെന്നും ആദിത്യമണ്ഡലഹസ്ഥെന്നും. ൭, ധൎമ്മഭേദത്തെ, ൮, സം
ഭൃതി, ദ്യുവ്യാപ്ത്യാദിയായ ഗുണങ്ങൾ, ൯, ഈ പോലുള്ള വേദാന്ത
ത്യോപനിഷത്തിൽ,
൧൦, [illegible] ഭേദിച്ച്.

വാൽ തന്നേ. ൫൧. ഹതസുകൃതം ദുഷ്കൃതവും നവി
ധൂനനം ചെയ്യിതെന്നു കേൾക്കുമിതും. കൌഷീതക്യാ
ദികളിൽ സംഹാനാത്മത്തിങ്കലാം വിധൂനനവാക്ക്.
ഏതെന്നാകിലു ഛായനാപദശേഷതപാലിതാ ന്ത്ര
മീമാംസാ. ചൊന്നകശാഖന്ദസ്തുത്യുപഗാനം പോ
ലെ കാണ്കെ സാന്നിദ്ധ്യാൽ. ൫൨. വിദ്വാൻ കടക്കേ
ണ്ടൊന്നില്ലാഴികയാൽ മരിച്ചിടുന്നേരം. സുകൃതേതര
ഹാനിവരുന്നെന്നാലക്ഷണാക്ഷ മരുശാഖാ. ചൊ
ല്ലുന്നു ൯വിവക്ഷയിനാൽ നിമിത്തനൈമിത്തികങ്ങളു
ടെയൊപ്പം. താണ്ഡിശ്രുതി ശാട്യായനി രണ്ടിനുമ
വിരോധമാകകൊണ്ടിട്ട്. ൫൩. ഉത്തരമാൎഗ്ഗഗതിക്ക
ത്ഥവത്താമിതുപോട്ടു ദുഷ്കൃതക്കേടാൽ. സുകൃതക്കേടാ
ലുമെഴും വിരോധമവിശേഷമാൎഗ്ഗതിം കൊടാകിൽ.
ഗതിഹേതുവാകുമത്ഥോ ചലജ്ജ്യയാൽ ലോകമട്ടുസ
ങ്ങണത്തിൽ. ചേരുംന്നത്ഥവതികചിലല്ലാകചി
ലെന്നു (മൃദയഥാഭാവം) മിരുവിധം വരവാം. ൫൪. അ
ഭ്യുദയപ്രാപ്തിഫലം ചേരും സഗുണാപ്യ വിദ്യകൾക്കു
കെല്ലാം. അവിശേഷേണോത്തരമാൎഗ്ഗപ്പോക്കവിരോ
ധമാം ശ്രുതിസ്മൃതിയാൽ. ൫൫. ബ്രഹ്മപ്രാപ്തത്തൊ

---

൨. ബ്രഹ്മോപാസകന്റെ [illegible]. ൩. [illegible]. ൪. ഹ
നമുപേക്ഷാ. ൫. [illegible]ത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു. ൬. പൂ
ൎവ്വമീമാംസാ. ൭. [illegible].

൮. അജ്ഞേമായിട്ടു. ൯. ചിലേടത്തുമുണ്ടെന്നും ചിലസ്ഥലമു

ളൂവ്യമധികാരമേതന്നാടത്തിട്ടുന്നവരാം. ജീവന്മുക്തൻ
ധികൃതി സമാപ്തിവരെയാ മിരിപ്പുറിത്തിട്ടും. ഫൻ-
നഅക്ഷരവിഷയമൈ തല്പ്രതിഷേധപരങ്ങളായ ശ
ബ്ദാനാം അസ്ഥൂ-ാദീനാമുപസംഹാരമെഴും നിഷേ
ധസാമാന്യാൽ. അക്ഷരാവസ്ഥ വൊക്കേകിട്ടാവത്താൽ
താനമുകാണാക്കറിക. ഔപസദപ്പടിയാണിതു ഗുണ
മുദ്യോത്യാദി ഗ്രെവ്വികാണ്ഡത്തിൽ. ൧൦. ശ്രുതികളി
ല്ലതാം പിമ്പന്താവിത്യുപദേശം പഞ്ഞമത്രേപ. ജീ
വേശപരത്തെ ചാൽ വിദ്യൈകത്വം ഭീതൈസംഖ്യയാ
കഥനാൽ. ൧൧. ശ്രുതിയിലു ഉഷസ്തകഹോളപ്രശ്നം
രണ്ടുമ്വം പരാത്മാവിൽ അവിശേഷമായുമസ്ഥാ
ത്മാവിചാരത്തിനാലെ വിദ്യൈക്യം. ഇതുഭൂതഗ്രാമ
പ്പടി പ്രശ്നപ്രതിദാം പൊരിത്തു ചോദ്യത്തിൽ. ഭേ
ദം ചേരിക്കുൽ തെററില്ലുപദേശാന്തരം കണക്കറികെ.
൧൨. തത്വം ബ്രഹ്മാസിയഹം ബ്രഹ്മാസ്മീത്യന്യശ്രു
തി പ്രകാരത്തിൽ. ത്വംവാഹമസ്മിഭഗവോദേവതെ

ത്തല്ലെന്നും. ൨. അക്ഷര (ബ്രഹ്മ) വൃസ്ഥിതമായങ്ങളായി തൈത്തിരി
ഷേധപരങ്ങളായിരിക്കുന്ന അസ്ഥൂലാദിശബ്ദങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളുടെ സ
ങ്ഗ്രഹനം. ൪. യാവൽപ്രെ വെ (യമനാദികൾക്കുപാസനാസാരം)
൫. ജൈമിനീയത്തിൽ. ൬. കഴഹോളം. ഇതംപിമ്പെന്നു സുകൃതസ്യ
പോകെ എന്നും ദ്വാസുപൎണ്ണാസയുജാസഖായാ എന്ന മുഖ മന്ത്രങ്ങളിൽ
൭. ബൃഹദാരണ്യത്തിലെ രണ്ടുപ്രശ്നങ്ങളിൽ.

൮. ഛാന്ദോഗ്യത്തിലുള്ളതും ഏതന്മധ്യേ. ൯. പ്രശ്നവ്യവസ്ഥവിശേ
ഷമായുള്ളതു. ൧൦. നിന്റെ ബ്രഹ്മമാകുന്നു ഞാൻ ബ്രഹ്മമാകുന്നു എന്നു

ഷെന്നാദിയായ മന്ത്രത്തിൽ_ ന ഗുണോപസംഹാര
ങ്ങിൽ പരസ്പരാഭേദോപാസനാ ശ്രുതിയിൽ_ തദ്രഷ്ടാ
ക്കറ വിശേഷിച്ചുരചെയ്യുന്നൊന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണം_
൩൩_ ’തദ്വൈതൽസത്യമസൗ’ ’സത്യം ബ്രഹ്മേതി’
യെന്ന രണ്ടിലും ബൃഹദാരണ്യശ്രുതിയിൽ സത്യവിദ്യ
യെന്നാണു സത്യാദ്യാദികളും_ ൩൪_ ഛാന്ദോഗ്യ
ത്തിൽ കേവലം ഹൃദയാകാശസ്യസത്യകാമത്വം_ മു
തലാംഗുണങ്ങൾക്കു സംബന്ധിക്കുന്നതുവാ ജ്ഞേശാ
ഖയിലും_ ഹൃദയസ്ഥാനസമാനത്വമുപാസ്യനാമീശ്വ
രന്റെ തുല്യത്വം_ അവനോടെ സേതുസത്വങ്ങളെ
ന്നിവരാകരിഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്ക_ ൩൫_ പ്രാണാഗ്നി
ഹോത്രമതിനുടെയനുലോപമാദരവിന്നാലസ്സേയം_
തന്നേഭോജനാലോപത്തിലുമെന്നുള്ള ശങ്കതീരാ
കും_ ഉണ്ണാതപ്പോഴും പ്രാണാഗ്നിഹോത്രമാത്രം ള
ളിക്കുമെന്നതാൽ_ ചൊല്ലുക ’തദ്യദ്ഭക്തം’ തൊട്ടുള്ള
ഹോമീയമെന്നായ വചനാൽ_ ൩൬_ ശരകർമ്മാങ്ങോ
ദ്ഗീഥാദികളിൽ ശരിയായ വിജ്ഞാനവ്യപാസ്തിക്ക് നി
യമ്മേകേടറിയുകയാൽ വേറപ്രതിബന്ധഫലമെഴുന്നാ
തലും_ ൩൭_ ബഹുശാഖകളിൽ ചൊല്ലും വായുപ്രാ
ണങ്ങൾവേറു, ഉസങ്കേ_ നാനാവാദേവതായായ

---

൩൩. മറ്റശ്രുതിപ്രകാരം, ൩൪. [illegible] ആത്മാവി
ന്റെയും. ൩൫. [illegible] ൩൬. [illegible] രണ്ടു.
൧. നിജ (നിന്ദ്യ) [illegible] ൨. പൂർവ്വമീമാംസയി

ണോത്തുകയാലേ പ്രകൃഷ്ടദാനം പോൽ. വച്ച. ബഹു
ഹേതരലിംഗാൽ വാജസനേയോക്ത മനശ്ചിദാദി
യെല്ലാമേ. തന്നേ സ്വാതന്ത്ര്യവിദ്യാത്മകങ്ങൾ ബേ
ഷവത്താരം ഹിതല്പ്യംശം. പ്രകരണമതിനെക്കാളില്ല
മെന്നുണ്ടോ തീട്ടു പൂൎവ്വകാന്ധത്തിൽ. സൂത്രശ്രുതി
ലിങ്ഗേത്യാദിയിലിതു സിദ്ധാന്തമെന്നറിഞ്ഞിടുക.
ന്നുതലാം ക്രിയാമയാഗ്നിപ്ര ൭ക്രിയയാലായതി
ൻെറവിഷയമതായ്. ആണവികല്പിച്ചോൽ ചോദ
രോഹത്രപക്രിയാങ്ഗശ്രുതമതാം. മാനസസോമഗ്ര
ഹമട്ടതുപോലെന്നുള്ള പൂൎവ്വവാക്യാല്പം. നാമസമാ
നതയാലേ ക്രിയാങ്ഗതായെന്നു പൂൎവ്വവാദിമതം.
ഇതുശരിയല്ല വിദ്യാത്മകങ്ങളാണോമനശ്ചിദാദിക
ളാം. അഗ്നികൾ, ഏതേഷഹതേവിദ്യേതി സ്വാത
ന്ത്ര്യ നിശ്ചയത്താലേ. ഇവയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യലിംഗം
കാണുകകൊണ്ടും ഹനകൎമ്മശേഷത്വം ശ്രുത്യാദിബ

ച. ഒരു ഭാഗത്തിൽ. ന. ബഹുവിധമായ അടയാളങ്ങൾ ഹേതുവായി
ട്ടു. ര. 'ആത്മനോഗ്നീനഗ്നീൻ മനോമയാൻ മനശ്ചിതാൻ വേദ' എ
ന്ന സ്ഥലത്തു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. (മുപ്പത്താറായിരമൊത്തവയായി) തൻെറ മ
നോവൃത്തികളാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടവയായി സ്യഷ്ടനെപ്പോലെ ഉടൻ ഫലം
തരുന്നവയായി മനോമയങ്ങളായിരിക്കുന്ന അഗ്നിചയനപ്രകാരങ്ങ
ളെ അറിയുന്ന (ഉപാസിക്കുന്ന), ൭. ഏററവും ബലമുള്ളതു. ന്ന. ഒന്നാ
മത്തെയായ, ൯. പ്രകരണത്താൽ.

ഫ. (എന്നിവ വിദ്യകൾതന്നെ). ഹ. കൎമ്മശേഷമാണെന്നുമുള്ളതിനി

ലാധിക്യാൽ താനംസ്വാതന്ത്ര്യപക്ഷഹതിയില്ലാ.
സമ്പൽംഗലാദിമൂലം മനശ്ചിദാദി സ്വാതന്ത്ര്യതാ
സിദ്ധാ- ഇതു കാണുകയുംചെയ്യു പ്രജ്ഞാന്തരമ
തിനുടേ പൃഥക്ത്വം പോൽ- ഇതു മിമാംസയി
ലുക്തം ക്രത്വർത്ഥായാമതീ' തിസൂത്രത്തിൽ- ഇല്ലാക
ർമ്മാംഗത്വം മനശ്ചിദാനിക്കു സാമസാമ്യാലും- എ
ന്തെന്നാൽ മുൻശ്രുത്യാദികളാൽ കേവല പുമർത്ഥ
സിദ്ധിയിനാൽ- മൃത്യുർവ്വൃഷ്ടലോകോഗൗതമ' എ
ന്നാദിയായ രണ്ടിടവും- മൃത്യുവൊടു തുല്യതാപത്തി
യ ൻഗ്നിഭാവാപത്തിയില്ലിരണ്ടേപ്പോൽ-കണ്ടീടുക, ശബ്ദ
ത്തിനപരത്തിനോടുണ്ടു ചേർച്ചയൊക്കമിത്- സാമസ
മാനതയാ ലന്യോന്യസമാനാങ്ഗ ബഹുളതാമൂ
ലം- താനം കേവല വിദ്യാത്മകതാസിദ്ധാമനശ്ചി
ദാദിക്ക്- വൻ- ചില ലോകായതികാദികൾക്കാം ദേ
ഹാന്തഭാവമാ മനന്യതാം- ആത്മാവിനോപ്പു
ദേഹഭാവത്താലെ യെന്നബദ്ധമിത്- വേർപാടുതാ

ല്ലുന്ന സാരം. ൨. ഹാനിയില്ല. ൩. സ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധമായിരിക്കുന്നു. ൪. തസ്യൈവം വിദുഷോ' എന്നു തുടങ്ങി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മാനസജ്യോതിരഷ്ടാമമാണു പ്രജ്ഞാന്തരമെന്നതു കൊണ്ടറിയേണ്ടതു്. ൫. പൃഥക്ത്വം. (പാർത്ഥക്യം) വേർപാട്. ൬. പുരുഷാർത്ഥം. ൭. സാമ്യപ്രാപ്തി. ൮. അഗ്നിഭാവമടയുക. ൧൦. ബാഹുല്യം.

൧. വിദ്യാമയതാ സ്വഭാവമാണ്. ൨. നിരീശ്വരവാദികൾ (നാസ്തികർ മുതലായവർ) ൩. [illegible] ൪. ജീവാത്മാവിനു.

ണന ദേഹാദാത്മാവിന, ദേഹമിങ്ങുനില്ലനില്ലേ-ആ ത്മാ കാണാഴികയാൽന ൧ദേഹധൎമ്മോ ചലങ്ങളിയെ ന്നോണം-൩൦- ഉൽഗീഥാദികളാകും ൩കൎമ്മാങ്ഗാശ്രി തവ്യ ചാസ്തിയെല്ലാമേ- വേദംതോറും ശാഖാഭേദങ്ങ ളിലേവയൊക്കെയങ്ങു്- തന്നേ നിയതകളല്ലന്നവ ത്തിപ്പവയൊക്കെയെങ്ങുമൊരുപോലെ- മന്ത്രാദികളു ടെ മേളനമട്ടിൽ താനോ വരുന്നിത വിരോധം- ൩൧- ഭ്രമാവിൻെറ സമസ്തോപാസ്തിക്കേ ശ്രേഷ്ഠതാ ക്രതുക്കളില്- ശ്രുതി ദൎശിക്കന്നേപ്പോൾ മൂൎദ്ധ്വതിസ മസ്തധീ,യൊഴിച്ച ൨൨൦- ൩൨- കം ബ്രഹ്മ, സ ത്യകാമഃ, പ്രാണോഹഘിതേതി' യാദിയായേടം- ഒ ന്നറിയേണ്ടിയതെങ്കിലുമാം വിദ്യാചലത്തു ചൊൽ മു തൽത്തിരിവാൽ- ചൊന്നോ ൨൨൦ ഗ്രഹോപാസ്തി കളിലനുഷ്ഠിതി വികല്പമോക്കേണം- ഇല്ല സമുച്ച യമിവയുടെയുപാസ്യ വിഷയാനുഭൂതിതുല്യതയാൽ- ൩൪- സയഘ്ത്രം, യോനാമബ്രഹ്മേത്യാദി വച്ച

൧. ദേഹധൎമ്മവും അതിൻ (ജ്ഞാനവും) ലാഭവും പോലെ അല്ല. (ഗ്രന്ഥ ജ്ഞാനവാസിയുൻ ഇവിടെ മീമാംസ മനോന്നാണു്. (ഇവരും നാസ്തിക്കെ ക ദേശികൾ തന്നെ- ഈശ്വരനിരപേക്ഷമായി കൎമ്മത്തിനു ഫലദാതൃ ത്വം മുതലായതു പറയുന്നതിനാൽ) ൩. അങ്ഗാവബദ്ധോപാസനയെ ല്ലാം. ൭. വ്യസ്തോപാസനം. ൮. ചൊല്ലു മാധ്യമത്തിൻെറ ഭേദത്താൽ, അതു താനെന്നുള്ള ഉപാസനകളിൽ അനുഷ്ഠാനവിധ്യം. ൯. ഒരുമിച്ചു ചെ(യ്യു) കൽ.

൧൦. ഉപാസ്യവസ്തു വിഷയത്തിലുള്ള അൻവേത്തിൻെറ (സാമ്യം കൊ

തീക(കാമ്മ്യങ്ങൾ) ഭാവനകൾ. ചേത്താ വികല്പമാ യോ ചെയ്യാം മുൻ ചൊന്ന ൨ഹേതാഭാവത്താൽ- ൩. കമ്മാങ്ഗോൽഗീഥാദികളാകു മുപാസനകളിൽ കലൎന്നുള്ള- ആശ്രയഭൂതസ്തോത്രാദികളേവം ൪പ്ര ത്യയങ്ങളെന്നറിക- ശ്രുതികളില ൫ങ്ഗപ്രത്യയയു ഗ്മം മേളിച്ചു ശാസനാലും മേൽ- ൬വേദാന്തരോദി തപ്രത്യയസ്യ വേദാന്തരേ ൭സമാഹാരാൽ- ഗുണ സാധാരണ്യശ്രവണാല്പം ൮മേളിച്ചു തന്നെ ചെയ്യേ ണ്ടു- തെററിത്രയുമാ൯ശ്ചപം മേളുനാമ ൧൦ങ്ഗാവബ ദ്ധധീയുള്ളില്ലാ- അവയുടെ സമുച്ചയത്തിൻ ശ്രവണാ ഭാവം നിമിത്തമായിട്ടും- ശ്രുതിദൎശനത്തിനാലുംസി ദ്ധാന്തം മുമ്പു ചൊന്നതാകുന്നു- ൩൬- ഹരിഃ ഓം.

മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ പരാപരബ്രഹ്മവിദ്യാങ്ഗണോപ സംഹാരമെന്ന മൂന്നാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ബ്രഹ്മജ്ഞൻ ൧പരമെയ്യുന്നാത്മജ്ഞൻ ൨തരതിശോകമിശ്രുതിയാൽ- വേദാന്തവി ൩ഹിത വിജ്ഞാനാൽ താൻമോ ൪ക്ഷപ്രാപ്തിയെ ന്നേഷിവ്യാ

ണ്ടു.) ൧ഏകത്രപതാൽ. ൨. പ്രതീകോപാസനകൾ. പ്രതീകം-പ്രതിമ. (അവയവം) ൩. കാരണമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു. ൪. പ്രത്യയം- നിശ്ചയം (ജ്ഞാനം.) ൫. ൪വങ്ങളിൽ. ൬. അങ്ഗപ്രത്യയങ്ങൾ. ൭. വേദാന്തര ത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. ൮. ആകൎഷിക്കലാൽ (വരുത്തലാൽ.) ൯. ചേൎത്തു ൧൦. അങ്ഗാനാമുപാസനാൎത്ഥം.

൧. പര(വസ്തുവി)നെ പ്രാപിക്കുന്നു. ൨. തരിക്കുന്നു (കടക്കുന്നു.) ൩. വിധിച്ചിട്ടുള്ള. ൪. മോക്ഷപ്രാപ്തി. ൫. ഭഗവാൻശിഷ്യമുള്ള, നൃയസ്യാപ,

സർ- ജൈമിന്യാചാൎയ്യൻ ദ്രവ്യദേവതാദിസ്ഥലത്തു
൯ 'പൎണ്ണമയീ'- ഇത്യാദിസ്മൃതിയാംപോൽ ദേഹവ്യ
തിരിക്തനാകുമാത്മാവിൻ- കൎമ്മാങ്ഗശേഷതാഹേതു
വിനാൽ ൧ സ്തുതാവകമിതെന്നുരയ്ക്കുന്നു- യജ്ഞേനദാനേ
യെന്നാദി ൨ ജനകസമാചാരദൎശനത്താലേ- ൩ യജ്ഞ
കൎമ്മം ജ്ഞാനത്തൊടുചെയ്യുന്നെന്നിശ്രുതിപ്രമാണാലും-
൪ സഹകാരിതാശ്രവണത്താലും വിദ്യക്കകൎമ്മശേഷ
താം- വിദ്വാൻയജിക്കയെന്നും ശ്രുതിയാൽ ജ്ഞാനി
ക്കകൎമ്മവിധിയാലും- ൫ കുൎവ്വന്നേവേഹേതി ശ്രുതി
നിയമാലും ക്രിയാങ്ഗമാം ജ്ഞാനം- ൬ തെററിവ
തത്ത്വമസീത്യാദികളാൽ ജീവങ്കൽനിന്നു മധികന
താം- പരന്റെയുപദേശത്താൽ ഭഗവദ്വ്യാസരുടെ
പക്ഷമോതിയതു- ൭ ശേഷതാപ്രവൃത്തികളാം ൮
ഹേതാഭാസങ്ങളാകിലുമക്കീൎത്താൻ- കഴിയാശ്രുതിക
ളിലപ്പോൾ 'മഹദ്ഭയം' തൊട്ടവററിലറിയുകയാൽ-

ണ്ണമയീമുഹൃദ്വതിയെന്നു തൊട്ടു ശ്രുതി. ൧. സ്തുതിപരം. ൨. അനുഷ്ഠാനികം. ൩. യദേവവിദ്യയാകരോതിശ്രദ്ധയോപനിഷദാതദേവ വീൎയ്യവത്തരം ഭവതീതിശ്രുതി. ൪. സഹകാരി (അനുഗാമി) ആണെന്നു ശ്രുതി പറകകൊണ്ടും. ൫. ഈശാവാസ്യശ്രുതി. ൬. ഇസ്സിദ്ധാന്തപക്ഷം. ൭. ശേഷതാൽ പുരുഷാൎത്ഥവാദൊയഥാന്യേഷ്വിതിയെന്ന സൂത്രത്തിൽ പറഞ്ഞു. ൮. ഹേതുക്കൾ പോലെ തോന്നുന്നവയകൾ. ൯. അകൎമ്മശേഷത്വത്തിന്നു.

ആചാരനോക്കാരുപ്പോലെ കൎമ്മശേഷതയറിഞ്ഞാലും കൂടെ. വിദ്യക്കു ൧ കിമൎത്ഥാവയമദ്ധ്യേഷ്യാമഹേ' ഇതിപ്രമാണത്താൽ. 'യദേവവിദ്യയേ' തിവാക്യം ൨ സമവിദ്യാവിഷയമല്ലറിഞ്ഞിടുക. വിദ്യാകൎമ്മങ്ങളിവർ തന്നേ ൩ മയനുപാഗമിപ്പിതെന്നോടം. കാണ്കെ,വിഭാഗം ൪ ന്തുറോപ്പം ൫ വിദ്യൈകം, ക്രിയാന്ന്യനെ (തുടരും) ച്ചേരും. ൬ അദ്ധ്യയനമാത്രവാനേകൎമ്മവി ൭ ധാനം, വിശേഷമായിട്ട് - ൮ വൎണ്ണനേവേഹശ്രുതിവിധാനെ ന്നുള്ള നിയമമില്ലാഞ്ഞ് - അധികാവിദ്യാസൂത്രത്ഥമായിതനുവാദമെന്നു കാണേണം. ചിലരിഷ്ടപ്പടിയെല്ലാം ത്യജിച്ചുതൂഷ്ണീമവസ്ഥയോൎക്കുന്നു. സാക്ഷാല്ക്കാരജ്ഞാനം സൎവ്വവിനാശകവുമാം സ്വാതന്ത്ര്യം ൧൦ തൽ - വേദത്തിൽ സന്ന്യാസാശ്ര (മത്തിലും) മികളിലും വിദ്യ കേട്ടിട്ടുന്നില്ലോ - ൧൧ - ൧൨ ത്തുന്നൃതത്വം ബ്രഹ്മസംസ്ഥനെന്നുള്ളതാൎമനുവാദം. സന്ന്യാസസവിധായകമല്ലെന്നാൻ ജൈമിനി, ൧൩ നിഷേധതിശ്രുതിയും. ഭഗവാൻ വ്യാസനനു ൧൪ ഷ്ഠേയമെന്നിതോൎക്കുന്നു

---

൧. നാമെന്തിനായി അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്നെന്നു സാരം. ൨. സൎവ്വവിദ്യകളെയും വ്യാപിച്ചുള്ളതല്ല. ൩. അനുഗമിക്കുന്നു (തുടരുന്നു). ൪. നൂറുപണം കൊടുക്കണമെന്നതിനു അമ്പതമ്പതു രണ്ടുപേൎക്കെന്നതുപോലെ (നൂറിക) ൫. വിദ്യയൊരുവനേയും ക്രിയ മറ്റൊരുവനേയും തുടരും. ൬. അദ്ധ്യയനം മാത്രമുള്ളവന്. ൭. വിധി. ൮. അതുകൊണ്ട്. ൯. വിധിക്കുന്നില്ല. ൧൦. നിഷേധിക്കുന്നു. ൧൧. അനു

ംചസാമ്മ്യവചനത്താൽ- ധാരണമെന്നോണം തന്നെ
ശ്ലമാമേവിദ്ധ്യപൂർവ്വതാവഴിയായ്- ൨- സ്തുതിമാത്രം
രസതമ ഇത്യാദികൾക്കൊക്കെ കയതുമൂലമായെന്നാൽ-
അല്ലേവമപൂർവ്വതയാലും വിദ്ധ്യർത്ഥകലിങ്ങാദിശബ്ദാ
ഭ്യം- ൩- ഇന്ദ്രപ്രതർദ്ദനാഖ്യാനാദികൾ ഘചാരി
ച്ചുളവാക്യമാകുന്ന- കർമ്മത്തിനാങ്ഗഭൂതങ്ങളെങ്കില
പ്ലോതലാൽ വിശേഷിച്ച്- ചാരിച്ചുളവാക്യതാപ്പോ
ക്തതികലാഖ്യാനരാശിയിവയിന്ന്- ഐക്യപരവാ
ക്യസംബന്ധാൽ വിദ്യാങ്ഗതചമെന്നുകൂട്ടേണം- ൪-
സാക്ഷാദപേക്ഷയില്ലഗ്ന്യാധാനമഗ്നിഹോത്രമാ
ദികളിൽ- സാക്ഷാൽക്കാരം പ്രതിയറിവിന്ന പൂരു
ഷാർത്ഥാതയെന്ന വരലാമേ- ൫- എന്നാലും സർവ്വാ
ശ്രമകർമ്മാപേക്ഷാചടിക്കപടിയായി. യജ്ഞാദിശ്രു
തിയാൽ വിദ്യക്കണ്ടശ്ചമത്ത തന്റെ നിയോജനാചോ
ൽ- യജ്ഞാദ്യനപേക്ഷയിലും ശമാദിമാനാകയറിവി
ന്നാന്തരമാം- സാധനമായിവനവശംസമാചരിക്ക
പ്പെടേണ്ടവിധിയതിനാൽ-൬- സകലാന്നഭക്ഷണാന

ന്ദിക്കാൻ യോഗ്യം. ൧൨. നാലാശ്രമങ്ങളെയും വിധിക്കുന്ന വാക്യങ്ങ
ളിൽ ലിങ്ങാദിയുടെ ഇല്ലായ്മ സമമാകയാൽ.

൧. ആഖ്യായികകൾ. ൨. പാരിപ്ലവമെന്നതു അശ്വമേധാദിയുടെ
അംഗമായുള്ള ഒരു കർമ്മവിശേഷമാണ്. ൩. ഉപയോഗം (ഉപയോഗി
കൾ) കതിരപ്പുറത്തു കയറുക ക്രമമായി ഗ്രാമപ്രാപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതി
ൽ സാധനങ്ങൾ പ്രകാരം) ൪. ൫. അന്തരംഗസാധനം.

ജ്ഞയുമുണ്ടേ പ്രാണസങ്കടത്തിങ്കൽ. ശ്രുതിയിൽ കാ ണാകയാല്പമിതേവം സതിബാധയില്ലയാകത്തിട്ടും. മേലും ജീവിതമെന്നാദിയായ് സ്മരിക്കപ്പെട്ടുന്നിതേയത്ഥം. പ്രതിഷേധവാക്കനന്നത്തിന്റെ യഥേഷ്ട ത്തെ നിക്കവാനാകും. ൧- ൨യാവജ്ജീവശ്രുത്യോ ക്തമാകയാലാശ്രമൈകനിഷ്ഠനതാം. അമുമുക്ഷുവി നാൽ ചോദ്യം നിത്ത്യാശ്രമകമ്മമാണന്വേഷ്യം. വിദ്ദ്യോല്പത്തൌ സാധനമാകെ ൩സ്സഹകാരിതാ നിമിത്തകവും. വേദസ്മൃതി ലിംഗാലവ താവോ കമ്മ ങ്ങൾസവ്വധാചിയറി-സാധനസമ്പന്നർതൻരാഗാ ദി ക്ലേശരഹിതമാവത്തെ. സംഹ്യാത്രേമ' തിതഥാമേൽ നസന്തമിത്ത്യാദി കാട്ടിട്ടുന്നിതറി. ൫- വിദ്യയില ധികാരമനാശ്രമിയായു ള്ളവനമു ണ്ടതറിയുകയാൽ. സംവത്താദിയനാശ്രമികടെ യോഗിതപം സ്മരിക്ക യും ചെയ്യു. ൬വിധുരാദികളുടെ ധമ്മവിശേഷം വിദ്യ ക്കനുഗ്രഹം താനും- വേദസ്മൃതിലിംഗാലിതിലാശ്രമ കമ്മംമഹത്തറിഞ്ഞിട്ടുക. ൯-പ്പൃത്ത്യവ ൱നിഹോരധ്വ

---

൧. 'ജീവിതാത്ത്യയമാപന്നോയോന്നമത്തിയതസ്തതഃ- ലിപ്യതേന സപാപേന' എന്നുള്ളതിൽ. ൨. യാവജ്ജീവമഗ്നിഹോത്രം ജുഹോതി- എന്നു ശ്രുതിവിധിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ. ൩. സഹകാരിതപം നിമിത്തവും. ൪. യന്നസാന്തം നചാസന്തം... വേദകശ്രുതസദ്ഗിജഃ- എന്നു തുടങ്ങിയതു്. ൫. വിധുരൻ- ഭാര്യ (പാണിവിയുക്തൻ). ൬. മാദ്ധ്യരതോമ വത്തെ. മാദ്ധ്യരത്തെയുന്നതാകയ.

ഭേതോഭാവമത്തുകേന്നു പതനമുണ്ടാകാ. മന്വാദി
വാക്യനിയമങ്ങളാലുമിവ തന്നെ ഭാവമില്ലാഞ്ഞും. ഇ
പ്പക്ഷത്തിൽ ജൈമിന്യാചാൎയ്യന്റെ ചോദ്യമുണ്ടു സമ്മ
തിക്കേൾ. ൧൦. ഭ്രംശംനൈഷ്ഠികനടയുകിലില്ല അധി
കൃതിലക്ഷണോക്തമായിട്ടും. പ്രായശ്ചിത്തം പതനാ
നമാനമതിനാലവന്നതാകാഞ്ഞു്. പതെററിത്തുപപാ
തകം ഊൎദ്ധ്വങ്ഗനാവിട്ടന്യാദികിലെന്നുചില. പ്രാമാ
ണികര ൧൧ ദശനപ്പടിപ്രായശ്ചിത്തം ഗ്രഹിപ്പിതത്തുമു
ക്തം. ൧൨. രണ്ടുവിധമായിട്ടനാകിലും ൧൩ ബഹിസ്ത്യാ
ജ്യനാണുവിഭ്രഷ്ടൻ. ൧൪ ആത്രദ്ധസ്മൃതിയാലും ശിഷ്ടാ
ചാരത്തിനാലുമേവമിത്തു്. ൧൫. വക്ഷതിഹാരൈസ്സ്വ
ഷയതീതിഹാരശ്രുതി നിമിത്തമായിട്ടു്. അംഗോശാപാ
സ്തിയിലെജമാനനാ കൎത്തൃതയെന്നു ചൊൽവിതാ
ത്രേയൻ. ൧൬ ഋത്വിക്കെച്ചേന്ന വയിവയെന്നോഡു
ലോമിയാചാൎയ്യൻ. ഇത്തു സിദ്ധാന്തം ൧൭ സാ
ങ്ഗക്രിയചെയ്യാൻദക്ഷിണാദിയാലൃത്വിക്കുകൊൾ
കപ്പെടുന്നുവല്ലോ, യാംവൈകാംചന തുടങ്ങിട്ടും
ശ്രുതിയാൽ. ൧൮ സാംസാങ്ഗോപാസനകൾക്കൃത്വി
ക്കുകൎമ്മതാ ഭവിക്കുന്നു. ൧൯. അഗ്ന്യാഹവനാദിവി

---

൧. അധികാരലക്ഷണത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. ൨. സിദ്ധാന്തപക്ഷം. ൩. അശനജന്യപാപപ്രകാരം. ൪. പുറത്താക്കേണ്ടുവൻ. ൫. ആത്രേ യാചാൎയ്യൻ ഋത്വിക്കെന്നു പ്രായശ്ചിത്തം സംപശ്യാമി എന്നതിനാ ലും. ൬. അംഗോപാസനക്രിയ ക്രിയ

ധിപ്പടി സന്ന്യാസികൾ വിദ്യ തന്നുടയ. ൧സഹകാൎയ്യ
ന്തരമാകും മൌനത്തിൻ വിധിയപൂൎവ്വതയിനാലാം.
പാണ്ഡിത്യം നിൎവ്വിദ്യേത്യാദൌ പാണ്ഡിത്യ വിധി
കാണുകെകൊണ്ടാൻ. ബാല്യാദി രണ്ടപേക്ഷിച്ചിമ്മൂന്നാം
മൌനമെന്നതും വിഹിതം. അഖിലാശ്രമകൎമ്മങ്ങളു
മുള്ളതിനാൽതാൻഗൃഹസ്ഥനായവന്. ഉപസംഹാ
രഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ വരുന്നതു വിരോധമായിടാ. ശ്രു
ത്യുപദേശാൽ ൩മൌനം ൪ഗാൎഹസ്ഥ്യം രണ്ടുപോലെ
മറ്റുള്ള- ൫വനവാസഗുരു നിവാസാശ്രമങ്ങളിൻ
സിദ്ധി തുല്യമായിവരും- ൧൩- ജ്ഞാനവിരക്ത്യാദിക
ളെ പ്രകാശിപ്പിക്കാതെ കണ്ടിരുന്നിട്ടുക. ൬ഭാവാന്തരഭാ
വ വിശേഷം ചേരുന്നതിനാലെ ബാല്യമിത്യാദൌ.
൧൪. ഉക്തപ്രതിബന്ധമകന്നിടിലിജ്ജന്മത്തിലേ വ
രും ജ്ഞാനം. അങ്ങിനെ കാണുകയാൽ ൭ശ്രവണാ
യാപീത്യാദിവാക്യജാതത്തിൽ. ൧൫. ഇതുപോൽ മു
ക്തിഫലത്തിൻ നിയമാഭാവം ധരിച്ചുകൊള്ളേണം.
സൎവ്വത്രമുക്ത്യനന്തരതന്നവധാരണ നിമിത്തമായി
ട്ടു്. ൧൬. ഹരി:

---

൧. ഗൃഹസ്ഥധൎമ്മകാരിയാകും. ൨. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിതപം. ൩. വാന
പ്രസ്ഥാശ്രമാദ്യാശ്രമങ്ങളുടെ ൪. മാനസികധൎമ്മവിശേഷം. ൫.
ശ്രവണായാപിബഹുഭിൎയ്യോനലഭ്യ എന്ന തൊട്ടതിൽ. ൬. ജ്ഞാനം വ
രുന്നതു പോലെ ഇപ്പോൾ തന്നെയോ ഇനിമേലാരിക്കല്ലോ എന്ന സാരം.

മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ നിൎഗ്ഗുണവിദ്യയുടെ അന്തരംഗബഹിരംഗസാധനവിചാരമെന്ന൪-ാം പാദം.
ഇങ്ങിനെ ൩-ാമദ്ധ്യായം തിൎന്നു.

ഹരിഃ- ശ്രവണാദ്യഭ്യാസമനേകവാരമുപദേശ (ഹേതുവാൽ) മാകയാൽ വേണം. ൧ജ്ഞാനാപ്തി വരെ, ധ്യാനതപസാമ്യവിംശാല്പമിപ്രകാരം താൻ- ൨- ധ്യാനിപ്പവർ പരമാത്മാതാനെന്നേ കണ്ടിട്ട ൩അഹംഗ്രഹമായ്. ബോധിപ്പിക്കയുമേവം ചെയ്യുതെത്സത്യമാദിവാക്യങ്ങൾ- ൪. ബ്രഹ്മപ്രതീകമാകുംനാമാദിയിലാത്മബുദ്ധി വച്ചിട്ട്- ധ്യാനിക്കവേണ്ടതാനായുപാസകൻ വിഗ്രഹങ്ങൾ കൊൾവീലാ- ൫. ൬ഉല്കൃഷ്ടതാലാദിദൃഷ്ട്യാദികളിൽ ബ്രഹ്മദൃഷ്ടി വച്ചിട്ടവാൻ- യോഗ്യം ലോകന്യായപ്പടിയിതു ചേരുന്നതായറിഞ്ഞിടുക- ൭- ഉദ്ഗീഥാദ്യംഗോപാസനകളിലാദിത്യമുഖ്യധികളത്- യോജിയ്ക്കുകയാൽവെക്കപ്പെടേണ്ടതാകും ഫലാഭിവൃദ്ധിയിനാൽ- ൮. ൯ആസിനനായവന്നേ ഹൃൽസ്ഥൈൎയ്യം സംഭവിക്കുമെന്നതിനാൽ- ചെയ്യിടവേണമുപാസനയിരുന്നു താൻ, ധ്യാനമാകകൊണ്ടിട്ടും- ൧൦അചലതാമപേക്ഷിച്ചും ചെ

൧, ജ്ഞാനമടയുവോളവും. ൨, അഹംഗ്രഹോപാസനാരൂപമായിട്ട്. ൩, പ്രതിമ. ൪, മേന്മയാൽ (ഉൽകൃഷ്ടദൃഷ്ടിനികൃഷ്ടേഽധ്യസിതവ്യാ; എന്നലൌ-ന്യാ.) ൭, ഉദ്ഗീഥം ബ്രഹ്മമെന്നുപാസിക്കയെന്നതുടങ്ങിയ അംഗാവബദ്ധോപാസനകളിൽ, ൮, ഇരുന്നുവന്നതന്നെ, ൯, സ്ഥിര

ണ്ണമാസീനനായുപാസനായെ. മേലും വ്യസ്മരിച്ചിട്ടു നുഗീതാദികളിൽ ശുചൌ'തുടങ്ങുമിടം. ൬. ഇവ നെവിടെയെപ്പൊഴുണ്ടാം ചിത്തൈകാഗ്ര്യംസുഖേനയ വിടെത്താൻ. ചൈകയുപാസനവേണ്ടുന്നേകാഗ്രത കയെങ്ങുമാകെയവിശേഷാൽ. ൭. മരണംവരെയുമുപാ സനവേണമൊട്ടുകത്തുചോല്ലമാവൃത്തി. യാവൽക്രതുരയമസ്മാദിതിശ്രുതെവകാണു ഗീതയിൽ മേലും. ൮. ബ്രഹ്മാനുഭവമെഴുമ്പോൾ മുൻപിൻപാപങ്ങൾ രണ്ടുമേക്രമമായ്. മാററിടും, പററാംതയുമാം ശ്രുതി കളതുകണക്കചൊല്ലുകയാൽ. ൯. പുണ്യത്തിൻെറ യു മൊട്ടില്ലാശ്ലിക, നാശങ്ങൾ രണ്ടുമിപ്പോലാം. ബ്രഹ്മാനുഭൂതിയാലേ ദേഹാത്മ്യഭിമാനമററിടുന്നേരം. ൧൦. ഇജ്ജന്മം ജന്മാന്തരമീരണ്ടിൽ സഞ്ചിതങ്ങളാ യുള്ള പ്രാരബ്ധേതരസുകൃതം ദുഷ്കൃതമിവയാത്മ ബോധമെത്തിടവേ. നാശമടയുന്നു ദേഹം വീണീടു ന്നതുവരെയ്ക്കു മാരബ്ധം. നില്ക്കുന്നു, ചിരംയാവന്നു വിമോക്ഷ്യേഥേ'തി വേദവചനത്താൽ. ൧൧. യ

തചം. ൮. 'ഉപവിശ്യാസനെയുഞ്ജ്യാൽ......സമംകായശിരോഗ്രീവംധാരയന്നചലം സ്ഥിരഃ' എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ശ്ലോ.

൯. (ശുചൌദേശെപ്രതിഷ്ഠാപ്യ സ്ഥിരമാസനമാത്മനഃ- ൬-ഗീ.) ൨. അവിശേഷ (അഭേദ) മായിട്ടു എങ്ങുമാ (൭) ക. (൩വ). ൩. (യം യംവാപിസ്മരൻ......ത്യജത്യന്തെകളേവരം ഗീ-ശ്ലോ.) ൪. മൊട്ടലില്ലാഴികയും വിനാശവും. ൫. പ്രാരബ്ധത്തിൽനിന്നന്യത്തായ സുകൃതദുഷ്കൃതങ്ങൾ. ൬. പ്രാരബ്ധം. ൭. തസ്യതാവദേവചിരം എന്ന ശ്രുതിയാൽ.

ജ്ഞനേത്ര്യാദികളിൽ കാണുന്നതിനാലെ യഗ്നിഹോ
ത്രാദി- ക്രമമായി ജ്ഞാനംതൻകാൎയ്യത്തിന്നാസ്ഥ
നുവെന്നറിക- ചിലശാഖകളിൽ ചൊല്ലുന്നിതിന്നു
൧ഫലമൂന്നിയുള്ള സുകൃതംതാൻ- ൨ജൈമിനിഭഗ
വദ്വ്യാസരിരണ്ടാളും ൩പുണ്യനാശമതിനൎത്ഥം൪.
൫വ- വിദ്യയൊടൊത്തൊന്നൊരൊരുകൎമ്മമതിഫലബോ
ധഹേതുവ്യടനടിയായ്- വിദ്യാരഹിതംപ്ലൂ ഒരാൽ
ജ്ഞാനദമിവരണ്ടുമാം ൬യദേവേതി- ൫൭- പ്രാര
ബ്ധകാൎയ്യമാകുംദുഷ്കൃതസുകൃതങ്ങളാരണ്ടുമുപഭോഗാൽ-
നാശമടയിച്ചുമേലാൽ ബ്രഹ്മൈക്യം ചേരുമെന്നുക
ണ്ടിടുക- ൫൮- ഹരിഃ- ൧൦ാമദ്ധ്യായത്തിൽ ജീവന്മു
ക്തിനിരൂപണമെന്ന ൧൦ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ചാവുന്നവരുടെവാഗ്വ്യാപാരം താൻമാ
നസത്തിൽ വിലയിപ്പൂ- വാഗ്വൃത്തിലയം മാനസ
വൃത്തിയിരിക്കെയതിങ്ങുകാണുകയാൽ- വാങ്മനസീ
തിശ്രുത്യാചൈവമിതു ൧ചലക്ഷണാൎത്ഥ,മാവുകയാൽ-
താനിന്ദ്രിയങ്ങളൊക്കെച്ചേരുന്നു മനസ്സിൽ വാക്കി

൧. ഫലഭോഗത്തോടുകൂടിയ, ൨. ജൈമിനിമഹൎഷി- ഭഗവാൻ വ്യാസമഹൎഷിയെന്നരണ്ടുപേൎക്കും. ൩. പുണ്യനാശമെന്നതിനൎത്ഥം, ൪. അകലെനിന്നു ജ്ഞാനംകൊടുക്കുന്നതിൽ സഹായിക്കുന്നു. ൫. യദേവ വിദ്യയാകരോതി ശ്രദ്ധയോപനിഷദാതദേവവീൎയ്യവത്തരം ഭവതി,യെന്നതിൽ, (ജ്ഞാനത്തോടും ശ്രദ്ധയോടും ചെയ്യുന്നതു വിശിഷ്ടമെന്നു സാരം). ൬. അദ്വൈതാൎത്ഥത്തിനായി.

നെത്തുടരെ- ൧- ആബ്ബാഹ്യേന്ദ്രിയ വൃത്തികാം ചേ
ൎന്നമനം വൃത്തിയാൽ ലയിച്ചിടും- പ്രാണങ്കൽ 'മനഃ
പ്രാണേ' യെന്നേടം മേൽവരുന്നവാക്യത്താൽ- ൨-
ഇപ്രാണൻ ദേഹസ്സ്വാമിയായജീവങ്കലേലയിക്കുന്നു-
ശ്രുതിയിൽ പ്രാണാദികളിൻ ൩ജീവോപഗമാദിക
ളം പറഞ്ഞിട്ടാൽ- പ്രാണൻചേൎന്നിജ്ജീവൻ ശരീ
ര (ബീജ) മൂലങ്ങളായഭൂതങ്ങളോം- തന്നിൽചെന്നു നി
ല്ക്കുന്നൊരുഭൂതത്തിൽ ശ്രുതിസ്മൃതികാട്ടാ- ൪- ദേഹ
മതെന്ന്യേകോംക്കുകയാൽ ൫ജ്ഞാനമജ്ഞാനമാമേ
പിധംതന്നേ- ൬അൎച്ചിൎമ്മാൎഗ്ഗംവരെ മൂതിയവിദ്വദേഹി
യാത്തുഗോണാമമൃതത്വം- ൭-ശ്രോത്രാദ്യാശ്രയമാകു
ന്നതേജസ്സാദിഭൂതസൂക്ഷ്മമത്- മോക്ഷംവരെനില
നില്ക്കും സംസാരച്ചൊല്ലാലെ ൮'യോനി'മിതി- ഇ
ജ്ജീവാശ്രയഭൂതം സ്വരൂപമതിലും പ്രമാണമട്ടാ
യും- സൂക്ഷ്മംശ്രുത്യാദികളാലപ്പോഴറിയുകനിമിത്ത
മായിട്ട്- അതിനാൽതന്നേസ്ഥൂലോ ൯പമൎദ്ദനത്താ
ലിതിന്നുകേടില്ലാ- ആ സൂക്ഷ്മശരീരത്തിന്റെ തീഷ്ണ
ഷ്ണാവ് ചേൎച്ചയുള്ളതിനാൽ- ൧൦- ആത്യന്തികമോക്ഷ
ത്തിൽ ഗത്യുൽക്രാന്തികളുടേ നിഷേധത്താൽ- വി

---

൩. ജീവനെ അനുഗമിക്കു മുതലായതു്. ൪. വിദ്വാൻ (ജ്ഞാനി
ക്ക്. ൫. അൎച്ചിരാദിമാൎഗ്ഗംതന്നെയും. ൬. യോനിമന്യേപ്രപദ്യന്തേ ശ
രീരത്വായദേഹിനഃ- എന്നതുമ്പു്. ൭. നാമ (൧) (൨) ൯. ദേ
ഹപാതു്.

ദേഹൽ പ്രാണൻ പോകില്ലെങ്കിൽ സജീവങ്ങൾനിന്നു
൧ഫതോൽക്രമിക്കയാൽ'- ഈയാക്ഷേപം തെററാം വെളി
വായ്പലശാഖയിങ്കലിത്തുകാണ്കെ- ശ്രുതിതന്നിലാ
ൎത്തഭാഗപ്രശ്നത്തിൽ ഭാരതോസ്മരിക്കേപ്പിൻ- ൩- ആ
പ്രാണശബ്ദവാച്യേന്ദ്രിയങ്ങൾ ഭൂതങ്ങളെന്നിതെല്ലാ
മേ- ജ്ഞാനിയ്ക്കുടേത്തുപരങ്ങൾ ചേരുന്നപ്പോലെവേദ
മോത്തുവത്ത്- ൧- 'അകലോകൃത' ഇതിവചനാൽ ത്രു
പാദ്യൈകളിൽ വിഭേദവചനാച്ച- വാഗാദികലകൾ
വിദ്വാൻ തന്റെയശേഷം പരാത്മവസ്തുവിലാം- പ്ര-
വാഗാദിയടങ്ങിടുപ്പോം ൨വിജ്ഞാനാത്മാവൃതന്നിരി
പ്പിടമാം'- ഹൃദയാഗ്ര ൩ദ്യോതനാവഴികാണുന്നൊരു
ദേവയാനമാൎഗ്ഗമൊദേ- ൪ഹൃദയേശാനുഗ്രഹീതൻ നൂ
റെറാന്നാം ബ്രഹ്മനാഡിയൂടേപോം. സഗുണോപാ
സ്തിബലാലും തദംഗമാം ദേവയാന ൫സ്നിനവാലും-
ൻ- മൂൎദ്ധിനാഡിയൂടെപോവോൻ ൬നാഡീകിരണാനു
സാരിയായിട്ട്- ൭ആപേക്ഷികാമൃതത്വം കാൎയ്യബ്ര
ഹ്മം ഗമിച്ചിട്ടറിക- രശ്മ്യനുസാരിത്വം രാത്രി പ
ത്തിട്ടുന്നൊരുപാസകനില്ലേൽ- അല്ലേവംദേഹം നി

---

൧. അകററുകയാൽ (നിഷേധിക്കയാൽ). ൨. പത്തുപോകുന്ന. ൩. പ്രകാശവഴി. ൪. ഹൃദയസ്ഥനായ ഈശ്വരനാലനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവൻ. ൫. ഭാവനകൊണ്ടും. ൬. നാഡീരശ്മ്യനുസാരിയായിട്ട്. ൭. വരാൻപോകുന്നതിനെ അപേക്ഷിച്ച അമൃതത്വമാകുന്നഹിരണ്യഗൎഭത്വം പ്രാപിക്കുന്നു.

ല്ലൂന്നാംവരെ നാഡിരശ്മിസംബന്ധം- ഉണ്ടെന്നകാ
രണത്താൽ കാട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു വേദമിത്. 'ഛാ
ന്ദോഗ്യത്തിലമുഷ്മാദാദിത്യാ'ലെന്നിടത്തറിഞ്ഞിട്ടുകം-
൧൦. അതിനാലേ ദക്ഷിണായനത്തിലും ചത്തുപോമു
പാസകന്‌- കാര്യേശപരഗതിയുണ്ടാമു [൧]പാസ്ത്യാപാ
ക്ഷികഫലവത്താഹേതുവിനാൽ- യോഗികളേ ഉദ്ദേശി
ച്ചർച്ചിരാദികളാലമോക്ഷമുക്തിക്കായ്-സ്മൃത്യുക്തയോഗ
സാംഖ്യന്മാരിവരല്ലാശ്രുതിപ്രസിദ്ധന്മാർ- ൧൧. ഹരിഃ.

൪-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൽക്രാന്തിഗതിനിരൂപണ
മെന്ന ൨-ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- കാര്യബ്രഹ്മമടുത്തിട വേണ്ടുന്നവരൊ
ക്കെ യർച്ചിരാദിവഴി- പോകുന്നീയുത്തരമാർഗ്ഗത്തിൻ
വേദപ്രസിദ്ധിയാൽ വിജ്ഞർക്ക്- [൨]- ഛാന്ദോഗ്യത്തി
ൽ കേൾക്കും സംവത്സരലോകമെന്നതിൽനിന്നും-
ബ്രഹ്മോപാസകനാടയും കൌഷീതകിചൊന്നവായു
ലോകത്തെ- എന്തെന്നാകിൽ കൌഷീതകിയിൽ സാ
മാന്യമായുരകയാലും- ബൃഹദാരണ്യശ്രുതിയിതുതാ
ന്നെവിശേഷിച്ചുരയ്ക്കകൊണ്ടിട്ടും- [൩]- വിദ്യുല്ലോകമ

൧. ഉപാസനയുടെ (അപാക്ഷിക) നിയതമായ ഫലകാരണത്താൽ. ൨. ജ്ഞാനികൾക്കു. ൩. അർച്ചിരാദിക്രമം—; അഗ്നി- ദിന- ശുക്ലപക്ഷ- ഉത്തരായണ- സംവത്സരാഭിമാനിദേവതാ (പിന്നീടു) ദേവലോക- വായുലോക- സൂര്യലോക- ചന്ദ്രലോക- വിദ്യുല്ലോക- വരുണലോക- ഇന്ദ്രലോക- പ്രജാപതിലോകമിത്യാദിലോകം.

ത്തിൽനിന്നു൧൨ാം വരുണന്റെ ലോകമടയുന്നു. ൧൩
ശിഷ്ടാനാമത്തെ നിവേശമത്രിവയിരണ്ടിനുംകൂടെ ചേ
പ്പാൽ. ൯. ഈയച്ചിരാദിയായവലോകാല്ലോകാന്ത
രത്തെയടയിക്കും. ൧൦. അല്പരുഷോമാനവ'യെന്നവരു
ടെ യറിയിപ്പിനാലെന്നേരാകും. മരണമടഞ്ഞുഗമി
ക്കുന്നവര൧൧ച്ചിസ്സാദിലോകമിരണ്ടിൻ. ബഹുമൂഢത
യാൽ മാഗ്ഗാസ്വാതന്ത്ര്യാൽ ദേവതാവിശേഷങ്ങൾ.
ബ്രഹ്മോപാസകരുടെയതിയാത്രയതിങ്കൽ നിയുക്ത
രെന്നവരും. വിദ്യല്ലോകപ്രാപ്തിക്കശേഷമായ് സത്യ
ലോകമതിൽനിന്ന് അങ്ങുവരുന്നൊരമാനവപുരു
ഷൻ താന്നാലെനിതരായിട്ടും. സഗുണേശപര ലോക
ത്തെക്കമാനവാൻതന്റെ നേതൃതാശ്രുതിയാൽ. ൧൪.
ഇവരെയമാനവപുരുഷൻ കൊണ്ടുചെല്ലുന്നു സ
ത്യലോകഗനാം. ബ്രഹ്മത്തെയെന്നാൻ ബാദരിയ
യസ്യത്തുഗതിയതിന്റെ യോജിപ്പാൽ. പ്രാപിപ്പതു
കാര്യം താൻശ്രുതിയിൽ വിശേഷിച്ചു ചൊൽകയാൽ
മേലും. അപരബ്രഹ്മത്തിന്ന പരബ്രഹ്മത്തിനോടടു
പ്പമുള്ളതിനാൽ. ബ്രഹ്മച്ചൊല്ലുണ്ടാവിതു കാര്യേശപ
രലോകനാശമെത്തിടവേ. അതിന്നുമെയദ്ധ്യക്ഷനൊ

---

൧. ഈന്യായപ്രകാരം. ൨. ദിവ്യപുരുഷനെന്ന. ൩. അച്ചിരാ
ദികൾ ലോകങ്ങൾ ഇവരെങ്ങിന്റെയും. ൪. കാര്യബ്രഹ്മവിഷയകമായാ
ഗതിയെ കുറിക്കുന്നതാകുന്നു എന്നർത്ഥം.

ട്ടേ പരപദമടയുന്നതിന്നു മേൽചൊല്ലുരൽ- പിന്നെ സ്മൃതിയാലും ബ്രഹ്മണാസഹേത്യാദിതന്നെയാംസഗുണം- ജൈമിനിയോക്കുന്നു പരബ്രഹ്മത്തിൽ ഗതിയതിങ്കൽ മുഖ്യതയാൽ- അമൃതത്വമേതിയെന്നായ്ശ്രുതിയിൽകാണുന്നഹേതുവാൽപരമാം- കാൎയ്യപരമാകയില്ലാപ്രാപ്ത്യാശയിതെന്നു പൂൎവ്വപക്ഷമരി- ൧- ഭഗവാൻ വ്യാസൻപ്രതിമധ്യായികളെ വിട്ടുമററുപാസകരെ- ബ്രഹ്മം നയിപ്പിതെന്നോക്കനിരുപാട്ടം വരായ്കയാൽദോഷം- ബ്രഹ്മക്രതുവുമിതാം തൊച്ചിന്ത്യാൽ താദ്രൂപ്യമെന്നവാക്യവഴി- നാമാദിയാംപ്രതീകധ്യാനത്തിൽ ഫലവിശേഷവും കാട്ടുന്നഹരിഃ-

൪-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ സഗുണജ്ഞന്മാക്കദേവയാനമാൎഗ്ഗപ്രതിപാദനമെന്ന ൩-ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- എങ്ങുംതിങ്ങും ശുദ്ധബ്രഹ്മം പ്രാപിച്ചുമുക്തനാംജീവൻ നിത്യവിമുക്തവിശുദ്ധജ്ഞാനാനന്ദാദിതൊട്ടതായിട്ടും- തൻനിരുപാധികരൂപത്തോടെവ്യക്തസ്വഭാവവാനാകും- വേറൊരുധൎമ്മമൊട്ടല്ലാ ശ്രുതിയിൽ സ്വേനേതിശബ്ദമുള്ളതിനാൽ ശുദ്ധാത്മാവായ്താനേ നില്ക്കുന്നിതുബന്ധമൊക്കെയ

---

൧. ധ്യാനികളായവരെ. ൨. 'സ്വേനരൂപേണാഭിനിഷ്പദ്യതേ'- എന്നു. (അററന്നു എന്തിനെയുപാസിക്കുന്നു അതിന്റെയായിത്തീരുന്നു. ജനനമരണസംസാരത്തിൽനിന്നും ബ്രഹ്മ (ക്രതു) ജനകാരൻ ബ്രഹ്മപദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു.)

റവുചുമാൻ. അതിനാൽപൂൎവ്വാവസ്ഥയിലിരിങ്ങുവിശേഷം ശ്രുതിപ്രതിജ്ഞയിനാൽ. ആത്മാവ ഏചഹത ചാഛേത്ത്യാദ പ്രകരണബലത്തിനാൽ ശ്രുതിയിൽ. ജ്യോതിസ്സെന്ന പറഞ്ഞതു പരമാത്മാവെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണം. ൫. മുക്തൻ പരമാത്മാവിനൊടഭേദമായ്വില്ലതെന്നു കണ്ടിട്ടണം. തത്വമസിതൊട്ടവാക്യങ്ങളില വിഭാഗംപറഞ്ഞുകാണുകയാൽ. ൨. സൎവ്വജ്ഞതാദികളും ബ്ര (൦) ഐശ്വൎയ്യങ്ങളോടുകൂടെയുമവൻ. ആവിൎഭവിപ്പതായ്ജൈമിനി യോക്കുന്നുപനിഷത്തുകളിലേവം. പ്രതിപാദിക്കൽ തുടങ്ങിയഹേതുവിനാൽ, സത്യകാമാ ഇത്യാദി. ചിതിയല്ലാതൻ വിസ്തൃതരൂപതൊട്ട തൻനില്ലതിൻത മൊത്മവാൻ. ഔഡുലോമിചൊല്ലുന്നിങ്ങിനെതാനൊന്നവരാകിലും വ്യാസർ. വ്യവഹാരമപേക്ഷിച്ചാദ്യം ചൊന്നവയാ വകെയില്പതെന്നാർ. ന. കാൎയ്യബ്രഹ്മംപ്രാപിച്ചവൻെറ സങ്കല്പമൊന്നിനാൽതന്നേ. പിത്രാദിസമുത്ഥാനം വരുന്നിതാശ്രുതിനി

൧. നിഷ്കൎമ്മകൻ. ൨. മുക്ത്യവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചവൻ. ൩. വിഭാഗമില്ലാത്ത (നിഭേദം). ൪. ചൈതന്യം. ൫. തദാത്മതയാൽ എന്നൎത്ഥം. ൬. ഔഡുലോമിയെന്നമഹൎഷിചൊല്ലുന്നു. ൭. അന്യവ്യവഹാരത്തെ അപേക്ഷിച്ച്. ൮. വരവേ.

൧. പിതൃക്കൾമുതലായവരുടെ സമാഗമത്തോടുകൂടിയ ഉത്ഥാനം.

ത്തമായിട്ട്- ഇവരുടെയ വെവസ്ഥ്യസംകല്പത്താൽത
ന്നേ തനിക്കവേറധിപൻ- ഇല്ലാത്തവനായ്ത്തീരാ
മിതഥയ ഇഹാത്മാനമെന്നതിൽകാണ്കെ- ക- ബ്രഹ്മ
ചൈമശ്വാര്യമടങ്ങേതാൻ തനിക്കദേഹാദിയില്ലയെ
ന്നോപ്പൂ- ബാദരി, ഃമനസൈവൈതാ'നെന്നായ
വേദം പാത്തിട്ടുന്നെല്ലൊ) നതിനാൽ- ജൈമിനി
യിവയുണ്ടെന്നാൻ വികല്പമായ് ശ്രുതിപാഠിച്ചിട്ടന്നതി
നാൽ- കാലവിഭേദാൽ രണ്ടുവിധത്തിലുമാം ബാദ
രായണമെന്നോണം- എന്നാൻ വ്യാസാചാൎയ്യൻ ശരി
രമില്ലാതിരുന്നിട്ടംകാലം. സ്വപ്നാവസ്ഥയിലേപ്പോ
ൽ ചേരുന്നതിനാലെയില്ല ദോഷമറി- ദേഹാദിയുള്ള
കാലം ജാഗ്രദവസ്ഥപ്പടിയ്ക്ക കൂട്ടിടുക- ര- ഒറ്റിപ
മനേകപ്രദിപടാവം ഗമിച്ചിട്ടന്നുപോൽ- ബ്രഹ്മ
ളുവത്തിലൊരുത്തന്നനേകദേഹപ്രവേശമുണ്ടാകും-അ
തുപോൽ ശ്രുതികാണിപ്പൂ നിദ്രാകൈവല്യമീയവസ്ഥ
കളിൽ ഒന്നെയപേക്ഷിച്ച വെളിക്കായിത്തു വിശേഷ
സംജ്ഞയില്ലാച്ചൊൽ- സ- ജഗദ്വ്യാപാരത്തൊഴി
ലൊഴിച്ച മററുള്ള വിഭവഭോഗങ്ങൾ- കാൎയ്യബ്രഹ്മ
പരന്മാക്കുണ്ടാം സൃഷ്ടിതൊട്ടതെല്ലാമേ- പ്രകരണ

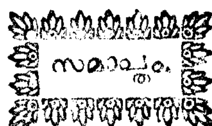
ഛ. നിയതഫലദമായ, ന. ഹിരണ്യഗൎഭ്ബ്രഹ്മ[illegible] സംബന്ധിച്ച ഐ
ശ്വൎയ്യം, ക. മനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ, ഛ, ബാദരായണ ഇതന്നപോലെ
ന്നു, ബ്രഹ്മലോകത്തിൽ,

ഖഴിയായ്സൽഗുണങ്ങളുടെ ൧ത പ്രാപ്തിയാൽ നയോ
ഗികളുടെ- പ്രത്യക്ഷശ്രുത്യുപദേശത്താലിവണ്ണ മല്ല
യെങ്കിൽനാഹി- എന്തെന്നാൽ സ്വാരാജ്യപ്രാപ്തിയി
താദിത്യമണ്ഡലാദിഗന്താം- ൨ അധികാരനിയോഗേ
ശന്നധീന, മവനോയടങ്ങിത്തീരേണ്ടുകയാൽ- ഉണ്ടു ൩വി
കാരാസംസ്പർശ്ശരൂപവും നിത്യമുക്തമായൊന്ന്- അ
തുപോൽനില്പയോതുന്നു ൪'താവാനസ്യേതി'താട്ടമ
ന്ത്രത്തിൽ- സ്മൃതിവേദങ്ങളുമേവം കാണിക്കുന്നിതു ൫
'നേതന്നതത്രേതി'- ബ്രഹ്മം, തന്നിഷ്ഠരിവക്ക്ഭോഗമ
തിലെസ്സമത്വബോധനായാൽ- ചോദ്യമ വണ്ണം പു
നരുത്ഥാനമിവക്കില്ല, വേദമൂലത്താൽ- ൧- ഹരിഃ-
ഓം- 1ചന്ദ്ര,- വ 8സൂ,- ശ്രു 0ന്ത്യ,- ക്രൂക്രാ 1ക്ഷി, മാ
ന കോളംബവഷമതിലൊന്നാം- മാസത്തിൽ പതി
നേഴാംനാളിൽ സിതപാസരേ ശുഭേ ദിവസേ- ൧-
ബാലാഭിധമുനിട്ടത്രേന നീലകണ്ഠാഹ്വയേനരചി
തേയം- സദ്ദൃഷ്ട്യപേക്ഷയോടേ വിദ്യാമഹിമയ്ക്കുതല്പ
ദേപ്പിതയായ്- ൿ- ഓം തത്സൽ-

൧, അസംഭവത്താൽ യോഗികളുടെയല്ല, ൨, അധികാരത്തെ നി
യോഗിക്കുന്ന ഈശ്വരന്, ൩, വികാരഗ്രസ്തുൾമില്ലാത്ത, ൪, താവാനസ്യ
മഹിമാതതോജ്യായാംശ്ചപൂരുഷഃ, എന്നതിൽ, ൫, 'നതദ് ഭാസയതെ
സൂര്യോ, ശശീ, 'നതത്ര സൂര്യോഭാതി' എന്നു തുടങ്ങിയശ്രുതി,

ഇതിനീലകണ്ഠീയ ബ്രഹ്മമീമാംസാ ഭാഷാവൃ
ത്തിയിൽ ൪-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ ൪-ാം പാദം തിന്ന-
“കണ്ഠാമൃതമെന്ന ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാ
വിവരണം സമാപ്തം.”

“കൈരള്യാം സംപൂർണ്ണഃ കണ്ഠാമൃതസംജ്ഞയാസ്യ
ഭാഷാവ്യാഖ്യാ- ശാരീരകമീമാംസാഗ്രന്ഥഃ സൈഷോ
പ്ലിതഃ കുമാരാഖ്യ- ഭഗവത്യാഖ്യാംബോഷ്യാനുജാതാ
മായുഷ്മതസ്സ്രീഭദ്ര്യാ- പ്രകൃതിസമതൊദ്ദ്രസ്യാ വരോ
നക്ലപുരംകരാഭ്നാമ്നാശം”-

നോട്ടീസ്.

താഴെ പറയുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ കീഴ്വിവരിക്കപ്പെടുന്നവരോടാവശ്യപ്പെട്ടാൽ കിട്ടുന്നതാണ്.

൧. 'വേദാന്തമാലിക'. ൩ണ. ൹ ൦

൨. 'ജ്ഞാനാമൃത'മെന്ന ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാവാർത്തികം. ൮ണ. ൹ ൧

സംസ്കൃതനാഗരം.

൧. അദ്വൈതപാരിജാതം. ൮ണ. ൨ ൦

൨. യോഗാമൃതതരംഗിണി. ൩ണ. ൹ ൧

൩. സൗഭാഗ്യലഹരി. ൮ണ. ൨ ൬

വിലാസങ്ങൾ.

രാ. രാ.

ആർ. ശങ്കരവാര്യരവർകൾ
മുൻസീഫ് കോർട്ട് വക്കീൽ
മൂവാററുപുഴ.

രാ. രാ.

വാളാനിയ്ക്കാട്ട നാരായണപിള്ള
അവർകൾ
മൂവാററുപുഴ.

രാ. രാ.

കെ. പി. കേശവപിള്ള അവർകൾ
കുഴിക്കാട്ടു പുത്തൻവീട്ട്
(കുന്നത്തുനാട്) ഇടപ്പള്ളി.